Brusselschen Blom-hof van Cupido

Guilelmus van der Borcht

bron
Guilelmus van der Borcht, *Brusselschen Blom-hof van Cupido*. Guilliam Scheybels, Brussel 1641

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/borc002brus01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

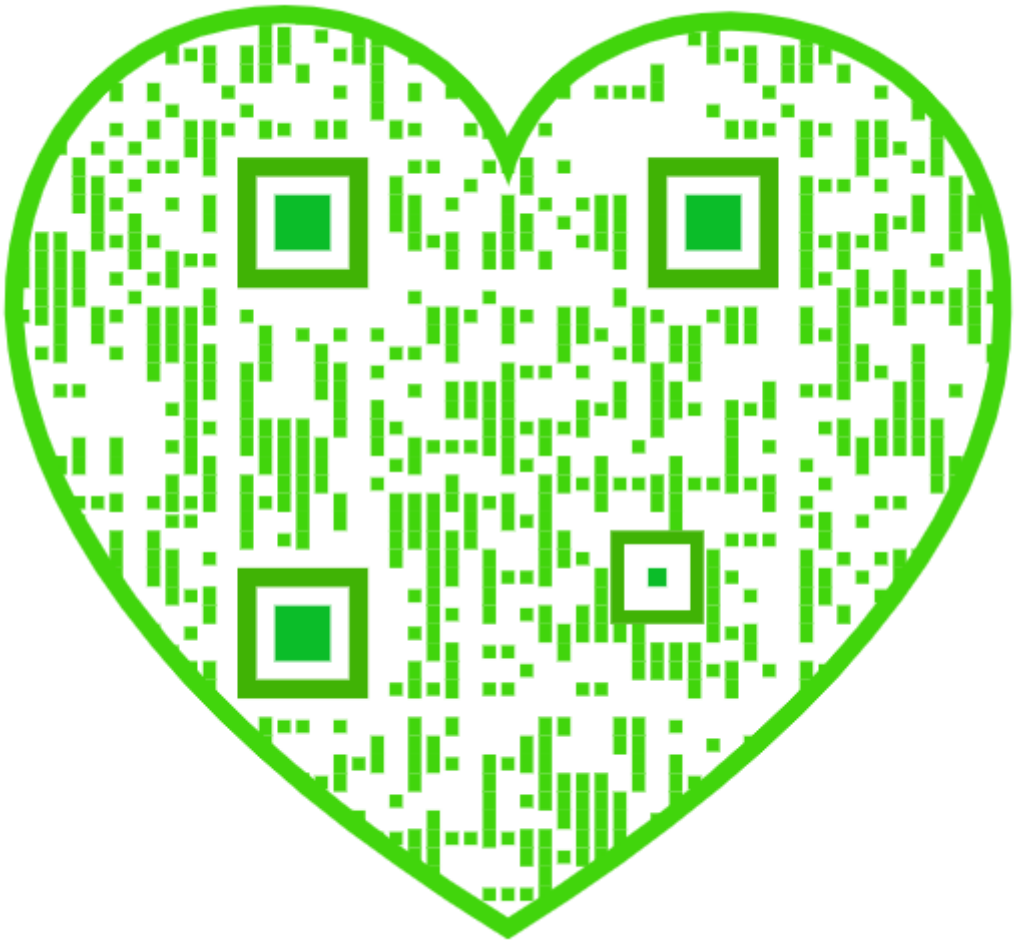

Waer-schouwinghe aen den Boeck-binder.

Den Binder sal ghelieven te bemercken dat de dry eerste los-ghedruckte fijne Platen op dese naer-volghende ordre moeten ghestelt worden, dat is, de Tijtel-plaet van den Brusselschen Blom-hof voor den eersten groven Tijtel, de VVapen naer den groven tijtel voor de Dedicatie, ende het Conterfeytsel des Autheurs voor het eerste Eer-ghedicht Ioannis à Castro Brusselsche Blijdtschap.

Aen den Edelen, Geleerden, ende seer Konst-Lievenden Heere, Ir Ferdinandvs Van Spoelberch, Heere van Kleyn Loven, &c.

MYNE ONERVARENTHEYDT

En heeft niet langher uwe Edelheydt konnen onthouwen het volle genieten van dit slechte Boecksken: want betrouwende dat uwe Edelheyt sal wesen den recht-sinnigen beschermer van mijn onrijp verstandt, soo hebbe ick aen-ghenomen de groote stooutigheydt, steunende ten anderen op iet dat my in

dese lenten is ervaren, dat te weten de soetste vruchten onrijp zijnde, schier meerder amperheyt hebben als de vranghe, even-eens dan mijn verstant zijnde noch onrijp, bevinde ick noch soo gestelt, dat ick my den onbequaemsten soude achten, waer 't sake dat ick noch niet eenen soeteren ooft verhopte, die dan (mijns ghissens) allen de schulden van mijne jongheyt sal uyt-wasschen. VVel aen ! dan, sekere toe-vlucht, neemt uwen reden-rijcken schilt; die, begaeft met alle welsprekentheyt, dreyght de onrust nimmer te verlaten, om my horologie-wijs voor te staen teghen alle schamper-gheesten, die (selden iet verbeterende) alles met slijck-slijmighe vuyligheyt dreyghen te bekruypen. VVel aen ! dan, verjaeght de modder-beesten, ende over-stroyt hun met het sout van uwe

redenen. VVel aen ! ende ick kome (my over-harnassende met uwe rijpigheydt) dese stoutigheyt te bestaen: ende uytghelockt van uwe konst-lieventheydt, hebbe ick ghearebeyt te drincken het uyt-geslaghen nat van het ghevloghelt Peert Pegasus, waer door ick verhit op-offere dit kleyn Boecksken aen uwe Edelheydt schencke ende toe-eyghene.

Vwen in alles toe-ghedanen ende bereyden dienaer,

GVILIEMVS A CASTRO.

Naem-Schrift, aen den Heere van Kleyn Loven.

OFt reghen SPOELT den BERCH, oft 't sou daer eens vervuylen,
Oft winden drooghen op, wat dat hem doet verruylen
Sijns tops vermorderingh': neen, d'een noch d'ander baet,
VVant uwes reden-sonn' hun beyd' te boven gaet.

Aen-merckinghe tot verklaringhe van dit Naem-schrift.

DAer zijn dry saken die de bergh-toppen weiren van de vermorderinghe, windt te weten, reghen, ende Sonne, daer de selve nochtans de voorighe oorsaken der vervuylinghe gheheeten worden: de Sonne, als regen treckende, den wint, als den selven voordt-drijvende, den reghen selver als blijvende sacken in de aerde: Even dan, de Heeren die met recht de berghen des werelts mogen genoemt worden, als uyt-staenders van de meeste ghevaren, hebben oock de selvighe dry saken tot hun vervuylinge (Godt betert) hunnen waen ende op-geblasentheyt te recht by den wint vergheleken, hunne onrechtveerdigheydt licht onder de onder-saten eenen tranen-regen verweckende, ende hunne ongebuyige gramschap, die als een water-treckende Sonn' lichtelijck veel geweens in de gemeynte veroorsaeckt, dan diergelijcke dry zijn hun licht van 't selve behoedende, den wint te weten van hun lichte verkoelinghe ofte versoeninghe, den reghen van hun berouw, ende de Sonne des redens, die onder alle dese, ende dier-ghelijcke deughden, den Heere FERDINANDUS VAN SPOELBERCH lichtelijck van alle vervuylinghe sal beschermen.

Schrift op de schoonte van het conterfeytsel van de uyt-muntende, Mona Liza, gheconterfeyt van Leonardo Da Vinci, nu zijnde ten huyse van den Heere van kleyn Loven.

IOngh-vrouwen roemt en stoeft op uw' door-wrochte leden,
Pronckt met uw' suyver verf, bralt met uw' schoonigheden,
Hier haeldy niet met-al: want 't schijnt dat hier den aerdt
V, en all' 's wereldts schoont' te samen heeft vergaert.

Schrift op het verschil van Groot ende Kleyn Loven.

GRoot LOVEN pronckt, en stoeft op haer gheleerde mannen,
En derft wel met ATHEN' des eerens-kroon uyt-spannen,
Maer 'k dubb', oft ick voor haer Kleyn LOVEN stellen moet,
Om dat Gheleerden sy, dees Heyl'ghen heeft ghevoedt.

Tydt-Ghedicht, Aen den Edelen Heer ende Ioncker Ferdinandvs van Spoelberch, Heere van Kleyn Loven, &c.

'T SOnne-dijsel is aen 't stooten
Aen het voor-hooft van den Stier,
Die met sijne dicke pooten
Over 't welfsel 't gulde vier
Dreyghet alder-naest te dringhen
By het sachte Kinder-paer,
PERS'US siet-men noch al springhen
Op het ongheschoren hayr,
En de blonde PHOEBI krollen,
Maer ORION druypendé,
Doet noch voor den waghen rollen
Voor de Sonn' noch kruypendé,
Sulck en dampigh-grouwe laken:
Dat den waghen niet door-breêckt,
Maer dat de beschuymde kaken
Van de Peerden zijn bedeckt:
VVaer-om dat de aerd' haer kinders
(Die nu in de baer-moêr zijn,
Vreesende des leets oft kinders.)
Houdt ghedronghen in de pijn,

Tusschen 't baren, en in 't trecken,
Ach ! waer door gheen blad'righ' boom
My met groen kan over-decken,
Om den rijmers-iver-droom
(Heel bevrosen door de kilten)
In het aen-sien van het groen
D'harde scholle te doen smilten,
Die in 't lieffelijck saysoen
(Door den winter gansch verdrooghet)
My belooft een schoonder dicht
En mijn' gheest betrouwend', pooghet,
Op u gunstelijck ghesicht;
Dit ghedicht, u Vaêr der rijmkens,
Soete toe-vlucht van de konst,
Voor-spraeck van mijn weese hijmkens,
Der ghedichten milde jonst.
Suyver water, dat komt SPOELEN
Van den twee-ghetopten BERCH
In mijn penn', en my verkoelen
Met het Heliconsche merch.

Ioannis A Castro, Brvsselsche Blyschap Over het verbreyden van den *Blom-Hof, Ende de Rancken van Cvpido, Versiert door G. A Castro sijnen Broeder.*

*O*Nlanghs plagh ick beschaemt en eere-loos te duycken,
Wanneer een naer-ghebuer, my trotsend', ded' ontluycken
't Voor-gh'opende tonneel, naer-boetsende den aerdt
Van Vorst oft eenigh Prins, wiens wel-verdiende waerd'
Was waerdigh spieghel-wijs de menschen te bethoonen.
O ! wat een' harden spijt quam dickmaels grondt-vast woonen
Ghekanckert in mijn borst, wanneer ick maer bedacht
Hoe dat een maghet ons steedts nieuwe boecken braght.
Oft als de *Amstel-vrouw'* een-ieder quam vertrotsen,
Te recht hooveerdigh, en ded' hare rijmers botsen

Met stemmen vol van lof, tot in den kouwen noort,
Wiens we'er-galm wirdt ghehoort tot in het suyden oort,
Wanneer ick quam te sien de boecke-ry der wercken
Van 't deftigh *Catsens* breyn, oft als ick quam 't aen-mercken
Van *Huyghens* Heugh'nis-waerdt het kostelijcke Mal,
Den Boom-lof, en het wijs gepalen van den Al,
Oft als *Poësis*-Kerck, 'k meyn'*Hensij* schoone boecken,
Die *Phoebi* koker-dief noyt souden over-kloecken,
My met een oor-beet seyd': waer is het *Houwaerts* werck,
Waer eenigh gheestigh quant, waer hebt ghy dien Klerck
Die oyt naer-komen sal het ghen' ghy hier kont lesen,
Oft immers neven ons lof-waerdelijck sal wesen ?
Wat voelde ick voor spijt, die my met menigh' beet
't Jaloust herssens-deel, en hert', en ziele sleet.
Ach ! (riep ick) moet ick dit noch langher dan verdraghen ?
Met hoord' ick al-te-mets van mijne Borghers waghen
Iet van het gheestigh werck, iet segghen van het boeck,
Dat als een proef-stuck nu, heel uyt den herssens-hoeck

Ghebaert, het wereldts licht gaet over-al bekijcken,
Met quam een ware vreughdt en ded' mijn droefheydt strijcken.
Nu gaen ick leden-recht, en steeck het hooft om-hoogh',
Gherechtelijck verwaent magh ick 't hooveerdigh oogh
Af-keerigh van elcks werck met half-verachtingh' rucken,
't Zy van wiens dat het zy, oft wat voor rijmers stucken
Vernoeght nu met de mijn, komt roept my nu vry uyt,
't Zy om een gheestigh boeck, 't zy om een kloeck besluyt
Van een sin-rijcke vraegh, oft siet my som' ghebeden
(Tot ieders wonder) hier tonneelen gaen betreden,
'k Ben veerdigh op een woordt, wanneer dees kloecke *BORCHT*
Door 't wijsselijck vernuft voor eer' en glori sorght.
Komt helpt dan, Brusselsch' volck, uw' mede-borgher kroonen,
En wilt den arebeydt met groene lauwers loonen,
Met lauwers af-gheruckt van elck die voor ghekroont
Des blixems onvry hooft belauwert heeft ghethoont.

Per Castra, astra.

Erudito ac ingenioso admodum Domino, D. Gvilielmo a Castro, Hortvm Cvpidinis Edenti. Elegia.

GOrgone Atlantiadum *spoliet pomaria* Persêus,
Quo vigil indomitis viribus anguis erat.
Persephone AEtnaeos *carpat cum* Pallade *flores,*
Dum ferus inferno patruus orbe ruat:
Non ego eo florum pretio mercarer odorem,
Aurea cum tanti non mihi poma forent.
Nam mihi florilegus verno Castrésis *in horto,*
Horto, ubi Pieriâ *terra rigatur aquâ,*
Lilia commiscet violis, violasque ligustris,
Acparili intactas inserit arte rosas.
Lilia ibi, aterno Iunonis *ab ubere ma nans,*
Imbidit indigetem quo puer ore Deum.
Dat violas, olim compressa pabula vacca,
Inachis *altisonum dum tulit* Iö Iovem,
Blanda procul Veneris *rubeis testatur* Adonim
Frondibus, effuso picta cruore rosa.

Hortus alit quod stillat Arabs, *quod nutrit* Hymettus,
Quodque fovet madido nobilis Ida *sinu.*
Viderat (ut fama est) nuper Zephyritis Amorem,
Ora cruentatus tinxit odora rubor.
Cum puer (expansis paulò jucundior alis)
Verba coruscanti talia ab ore dedit:
Dulcis amica veni lepidi pranuntia veris,
Non mihi nunc cura tela, nec arcus erunt.
Par mihi cum Musis *tectum. Gerat ignea mater*
Spicula, blanditia plus satis hortus habet.
Phoebus *ut umbrosis* Parnassi *erepserat antris,*
Hunc simul Aonidum *turma secuta fuit:*
Cum rapiens funem (caeli qui pendet in ovo,
Et nos erectâ ducit ad Astra viâ.)
Me tenui aspectans solcantem rura ligone,
Ilicet indociles risit ad arva manus.
Attamen acceler ans blandâ sectante catervâ,
Ad mea festivum limina cernit opus.
Pandit: & extemplo nostras eliminat artes;
Vt fuerim ultrici Pharmacopola dolo,
Vt modo sim telum violento miβile nervo,
Vt modo deposito verna rigore rosa.
Obstupeo, & cur sic mea sint patefacta requiro
Praelia, cum nullos teste peracta forent:
Et modo maternas jacio convitia ad aures,
Spreta genitrici denuo tela minor.
Cum Deus arridens: Castrum *quod diligis: inquit,*
Area quo violis balsamat Astra suis,
Has mihi divino sacravit carmine technas,
Et culti Dominum te cupit esse soli.

Haec ubi: paulatim se temperat, ira, cadit mens;
Eit comes, & mecum Phoebus *in arce manet.*
Tu quoque si nostris cupias succedere Hypaepis,
Non alio poteris tutius esse loco.
Non opus hic multo fuerit spiramine, nulla
(Sit geminata licet) germina laedit hyems.
Preßit in hoc labrum: sed nec Zephyritis Amorem
Concupit, at nimio tacta pudore fugit.
Huc etenim humanae venit sollertia mentis
Celsa quod inventis corrigat Astra suis.

HAEC ADDIDI.

APres que j'ay eu veu dans ton Iardin escloses
Les Fleurs de CUPIDON, ses Soucis, & ses Roses,
Et VENUS, & son Fils, j'eu ose mettre en gage
Que les Dieux dans les cieux n'ont pas d'autre langage.

IOANNES THEOD. BLONDEAU.

Sat cito si sat bene.

Gvnst-Sporte, aen den Blom-Hof van Cvpido, Neven andere tuyn-palen des-selfs: In-gheheydt, tot uyt-sluytinghe, der door-dringhende fenijn-wormen, om de *Borcht,* van *G. A Castro, &c.*

DIe niet als roos' en is, wat sou die doen, als blosen ?
Die sulcke wort'len schiet, wat brenght die voort als roôsen ?
Waer-in bestaet een roos' ? uyt blad'ren t'saem ghegroeyt
Rondt-om een' senuw'-knoop, daer soeten geur uyt vloeyt;
Hier is een Blader-kliff'; komt Leser, komt vry nader
Die roose-blad'ren kent, wiens reucken, door de ader
Van 't vijfde sinnen-deel, de krachten over-stiert
Aen 't eelste herssen-breyn. Men heeft wel-eer versiert

Dat Venus in 't vervolgh van haren boel, Adonis,
(Veel sorghen hadd' in 't hooft, ghelijck de Minn' ghewoôn is)
Hem volghend' op de jaght, haer sachte solen stiet
Aen witte roosen-haegh, just in een doren-spriet,
Strackx quam het ader-vocht (ghesoncken uyt de schenck'len)
Het eer-tijd's roos'-yvoor, met purper roodt besprenck'len,
Dat 's Venus eyghen bloedt. soo gh'lijckt dit Boeck te zijn,
Want daer ghy Pallas vindt, dat 's Venus in den schijn.
Siet ! Neder-landtsche Ieughdt; 't zijn Wijsheydts eyghen seden,
V tot den throon der Deughdt met vreughden te doen treden:
Komt in dit Minnen-hof, door-snuffelt perck en padt,
Elck blomken bloeyt vol geur, elck blaeyken vloeyt vol schat
Aen 't suyvere ghemoedt, daer gheene spinne-beenen
De vlieghen in en soeckt, maer dat sijn honigh-leenen
De Biekens over-gheeft; wel, komt met soeten mondt,
Daer gheene gal en is daer is den smaeck ghesondt.
Wie docht dat een KASTEEL een' Blom-hof soude baren ?
't Is nieuw' Poëtery, dat eer-tijd's steenen waren

Aen 't sterckste, VAN DER BORCHT, zijn Roosen all'-te-mael,
En ieder schutsels haegh', en blom-bedd' elcke sael;
Daer woont de Liefde in, daer komt s' haer oude pijlen
Met nieuw'-ghevonden konst, op 't spitsichste her-vijlen,
En schiet in Venus saet, soo wel als Venus treyn,
En maeckt van desen Hof A CASTRO, Casteleyn,
Als konstigh Hovenier, die met de schup kan delven,
En door sijn Sinn'-spreuck graeft in 't diepste van sijn-selven,
En soeckt verwinningh' daer van 't strijdende ghemoet,
Wel Leser wie ghy zijt, siet dat ghy oock soo doet,
En wilt een' Lauwer-tack hem om het voor-hooft krommen,
Door-vlochten naer de konst, selfs met sijn eyghen blommen:
Hy, die u waerdigh maeckt sijn' aen-ghenamen Hof,
Dat die oock waerdigh zy dijn' wel-bequamen lof.
Hem heeft de Hencxte-bron haer stralen noyt gheweyghert,
Hy is op Helicon, ter hooghster kruyn ghesteyghert
En voert op sijnen ruggh', ten Hemel, uyt, end' inn',
De oeffenaers der konst, de schepsels van de minn',

Tot Brussels hooghste eer'; daer Zenna (door de pleynen
Der jongh-ghebouwde BORCHT*, met all' haer strael-fonteynen*
In vette vruchtbaerheydt) de wortel-gronden spijst,
Waer door, uyt sijnen schoot, soo menigh blomken rijst;
Daer Flora, en Zephier, hunn' adem-tochten gheven,
En VVijsheydt stuur-vrouw' is, daer sterft de doodt, in 't leven.
Lofwaerde Vrindt ! ontfanght dit eer-sangh slecht van thoon,
Het spruyt uyt d'oude Gunst (by u niet onghewoon)
Van FORNENBERGH*, die 't diep, van Phocis Reden-gronden*
Heeft immermeer, bepeylt, en nimmermeer, ghevonden,
V, is die mijn' ontdeckt; dies, word' ick onbesorght,
Als my den Nijdt, bestrijdt, gheborst-weert; op u BORCHT*.*

ALEX. VAN FORNENBERGH.

Levende, sterf ick.

Sonet, Ter eeren den konst-vloeyenden ende sin-rijcken Poët Gvilielmvs van-der Borcht, Op het uyt-gheven van dit teghenwoordigh Boeck.

*VV*At reuck, wat soeter geur, komt sich al-om verspreyden ?
Die 't gansche *Neder-landt* tot volle vreughdt verweckt,
En die der *Nymphen* hert' en sinnen naer hem treckt,
Om hun tot vrolijckheydt en sangh-lust te bereyden.
O ! 't is den *Blom-hof,* die de *FAEM* nu uyt gaet breyden
Die met *PARNASSI* bron bedouwt is, en bedeckt,
Door *PEGASUS Fonteyn,* wiens schoon springh-ader streckt
De paden om en om, door *PALLAS* wijs beleyden.
't En is gheen' *Dool-hof* die van geyle liefde melt,
Oft die de jonghe Jeughdt de sinnen rechts ontstelt,
Al schijnt *CUPIDO* daer den heerscher van te wesen:
Maer ! 't is tot reyn ghenucht, die ons ghemoet verheught,
Dus komt (wie dat ghy zijt) en kroont met volle vreught
Den aerdighen *Poët,* die u dit gaf te lesen. *Brandt in liefde.*

Geraerd' van-den Brande, Facteur van de Goud-blom tot Antwerpen.

Sonet, Ter eeren den gheest-rijcken ende soet-vloeyende Poët Gvilielmvs van-der Borcht, Op sijnen nieuw' geopenden Blom-Hof: die daer schrijft voor sijn divise: Castra, qui se, vincit.

*G*Hy Nymphjes soet van aerdt, die altijdts schijnt te haken
Naer *Mayaes* lieven tijdt, met aenghename vreughdt,
Verweckt nu vrolijckheydt ter wijlen ghy vermeught,
En wilt in desen *Hof* uw' sinnekens vermaken.
Hier staen veel blomkens in, tot nut van vele saken,
Maer meest en boven al pluckt Rooskens, lieve jeughdt,
Maeckt daer een kransken van, voor die uyt ware deughdt
V aen-biedt sijnen dienst, en schijnt door liefd' te blaken
Tot ware iver-konst', wilt den *Poët* ter-eer'
Gaen singhen een nieuw' liet, den vrindt verdient vry meer.
Dan hy die *vander-Borcht* breeckt af de stercke wallen,
Haelt strackx den groenen tack die *Phoebus* heeft gherooft
Van *Daphné* sijn vrindin, ciert hem daer med' het hooft,
Soo sal hy dichten noch, naer ieders wel-ghevallen.

De hop' gheeft moet.

IACOBUS MAYAEL.

Aen de reden-loose prijsers ende lasteraers.

WOuden my de Goden jonnen
Ieder mensch t'herscheppen konnen,
Ick sou twee verscheyden liên
Doen met ander ooghen sien.
Aen de ghene, die dit prijsen,
Soud' ick sulcken konst bewijsen,
Dat hun bleef dagh-vliedend' licht
Onder d'oogh-gordijn ghesticht.
Maer die 't rede-loos begrimmen,
Soud' ick wijsselijck doen glimmen
Met twee ooghen, ende sien,
Die de Sonne niet en vliên.

Aen den Setter.

WIlt gheen moeyt, ey ! Setter, sparen,
Haest u aen het letter-paren,
Siet ghy niet hoe ieder wacht,
Met mis-noeghende ghedacht,
Om de berghen sien te baren
De belachelijcke waren,
Die soo langhe zijn bekrocht ?
Haest-u aen de perss' ghewrocht,
Laet de swerte ballen springhen,
't Lust aen ieder-een te singhen,
't Lesen lust aen ieder-een,
'k Sal dan uw' verslaefde leên
Met een kleyn ghedrael ontmoeden,
Wilt ghy u nu weynigh spoeden,
Wilt ghy 't nu vertraghen niet,
Dat ick haest de proef begiet.

Den Drucker tot den konst-lievenden Leser.

KOnst-beminnaer, reden-liever,
Hongh'righ naer een voedigh dicht,
Voedigh voeyende den iever
Met een glansigh sinnen-licht,
'k Bidd' u hoort van my een woordtjen,
Oock een dichtjen, oock een rijm
Moet ick bijten in u oortjen,
Eer ghy gansch'lijck zijt in zwijm,
En in dit Parnss'-hof rustet,
Eer ghy u hier in soo mist,
Dat u 't hoorde niet en lustet
Van all' dat-m' hier buyten gist
VVilt ghy onsen rijmer dancken,
En betalen all' sijn moeyt,
Door wie desen Hof, dees Rancken,
T'saem dit Boecksken is ghegroeyt,
Mijnen arebeydt verghellen
Van het setten en ghedruck,
Van mijn letteren te stellen:
VVilt ghy alles stuck voor stuck
Met een woecker-winst beloopen,
Leest met aendacht, met ghedult,
't Sal u stommelinghs doen hoopen
VVat ghy immers wenschen sult:
Leest ghelijck de schapen weyden,
Swelghend' naer den derden beet,
All' ons moeyt, ons arebeyden
Sal dan wesen sonder leet.

V-lieden in alles GUILLIAM SCHEYBELS.

Voor-Reden, Aen de VVel-be-ooghde Lesers, ende iverige Leserinnekens van Brabant, ende deser onse konst-beminnende Neder-landen.

*L*Aet eens u edel breyn (ghy minnaers van de konsten)
Een wat vernederen, tot proef van uwe jonsten,
Ontlost van 't langh ghenijp des swaerder studi'-pack,
Komt in de open locht, en laet het studi'-dack,
Ey ! laet het vies benouw van rondt-om boecke-mueren,
En wilt uyt 't doffe goedt uw' herssenen vervueren
In 't op-ghedane *Hof,* dat *CUPIDO* vetheert,
En hier een keurigh' oogh door sijne blommen keert.
En ghy-li'en, soet gheslacht, ghy vader-landtsche vieren,
Die met uw' gheestigheydt en lockende manieren,
(Ick laet uw' schoonte daer, die noyt ghelijck en vondt)
Oock d' ys-bevrosen en soo dickmaels hebt ghewondt,

En quetst noch daghelijcks: ghy aerdighe Jongh-vrouwen,
Die 't vreughdigh-pijnen hoopt met aenghenaem berouwen,
Die niet het vier alleen, maer oock de studi' mindt,
De and're acht ick niet, en laet hun soo verblindt,
Als 't studi'-haterken ('k meyn *CUPIDO*) hun maeckte,
Die in sijn onder-volck altijdt de wijsheydt staeckte.
V meyn ick, wijs ghediert', die my (hoe seer verbleeckt
Van daghelijcksche moeyt, hoe diep mijn hooft oock steeckt
Verrimpelt in een' boeck, waer ick om 't wijsheydt-trecken
Met duysend' froncen laet mijn voor-hooft over-decken,
Dat alleen 't uwen dienst) soo schielijck steeckt in brandt,
Meer door den rijcken gheest en treffelijck verstandt
Dat 't uwent is behuyst, als door het vleyigh spreecken,
Door laffe-koosery, en 't mal-soet-tuytigh teecken
Van 't peyligh Liefden-kindt, dat door de tonghen spreeckt,
Daer meer sijn vuyl venijn, als rijpe wijsheydt steeckt:
Meer door uw's wijsheydts kracht, als gheestighe ciraden.
Wat is een sotte schoont'? een'-bessem-stock beladen
Met alle ciercel-tuygh van eenighe Vorstin:
De schoont' hanght van den gheest, meer voor den wijsen sin,

Als voor het dwaes vermaeck van vleeschelijcke ooghen,
Die hier in alder-meest ter wereldt zijn bedroghen.
Komt ghy dan (wijs gheslacht') daelt eens den *Blom-hof* in,
En pluckt de schoonste blom, de vruchten van de min,
Voor u-li'en zijnse doch, die ghy-li'en hebt doen groeyen,
Mijn *Mulae,* die my doet, met reden, gansch verfoeyen
Het dwaselijck versier van 't nietigh' henghsten-nat,
Vermidts ick studi'-stof uyt u-li'en hebb' ghevat.
Ghy-lieden hebt in my de rijmers-konst' ghegheven,
Die tot haer' oorsprongh feyght, die weder is ghedreven
Tot u-li'en, soet beghin, van al het ghen' ick dicht:
Want sonder u-li'en waer mijn schrijven sonder licht.
Dan eer ick voorder gaen, ghy deftighe verstanden,
Ghy bakens van ons' eeuw', en eer' van dese landen,
(Jongh-vrouwen hebt ghedult dat ick mijn penn' we'er-keer'
Tot 't swaerder mannen-volck, en hun naer eysch vereer')
Die ick mis-trouw' soo licht die *Hofken* in te leyden,
Om mis'lijck gheen mis-noegh' in u-li'en te bereyden:
V dient wat anders doch te beven voor het oogh,
Te gers'len voor 't vernuft; dan midts een blommen-toogh

Een ieder-een behaeght, soo derr' ick u-li'en wenschen
Eer-roemen van ons' tijdt, en puycken van de menschen
Te dalen in 't begrijp van desen *Blommen-hof,*
Want al waer schoon 't gheblomt' een wat te slecht van stof,
Komt, siet noch, tot vermaeck, den heerscher, en de spronghen
Van *Cypersch' Ionghelingh,* en hoe den loosen jonghen
Door sijne *Rancken* selv' som-wijl' een' grijsen baert,
Een hooft vol studi' sorgh niet stadigh heeft ghespaert.
Komt dan in mijnen *Hof,* komt mannen, komt jongh-vrouwen,
Men sal aen u 't gheheym van mijnen *Hof* ontvouwen,
En wat dat alles duyt kont ghy-li'en open sien,
Wilt hier uw' oor', en voor uw' ooghen open bi'en.
Daer siet ghy dan den *Hof,* die met verscheyden stucken
Ghesne'en is en ghedeelt, waer uyt elck-een magh plucken
Verscheyden blom-ghewas, daer hem het Schutter-kindt
Als *Heerscher* van de plaets' ghestadigh besigh vindt,
Gansch teghen sijnen aerdt (hy haet doch 't ernstigh wesen)
Siet hoe hy vroet in 't sant, hoe hy daer af-gheresen
Dan sijne blommen rieckt, dan sijne pijlen plant,
Waer med' hy aen 't gheblomt doet wijs'lijck onder-standt,

Nu graeft hy d'aerde om, daer siet-men hem we'erspoeyen,
Om met een louwe vocht sijn blommen te besproeyen.
Seght ernstigh' Liefden-godt, waer toe dees besigheydt,
Waer toe u blommekens soo sorghelijck bereydt ?
My dunckt hy antwoordt dit, just, naer dat elck sou vraghen,
Die eens mijn meyningh soeckt ten vollen naer te jaghen:
Ick die niet anders tracht dan 's wereldts rondt met brandt
(Ghelijck een' *Atlas*) heel te gheven onder-standt,
Bedenckend' hoe ick moght de herten best bekommen,
Sagh meest het volck besint op schoon-ghevlamde blommen,
Op blommen, die den dien met groote schatten kocht,
Hy, met een groot verlangh',elf maenden sat en wrocht,
Om in de twelfste maendt het aen-sien te be-erven
Van korten blommen-standt, die op een' nacht versterven.
Dies riep ick: 't Is ghemaeckt, 'k sal bouwen oock een' *Hof,*
En planten blommen in van alle minnen-stof,
Hier is het nu beplant, ghedeelt en onder-sneden
In alles naer mijn' wensch, dan 't dunckt my wesen reden
Dat ghy li'et-faem door-kijckt, en open zijt bericht
Waer toe ick in mijn' *Hof* verscheyden deelen sticht.

Het pijn'lijck *Eerste Deel* gheleghen aen 't in-kommen
Van 't *Hofken,* vreughden-loos, vol sure kancker-blommen,
Vol distels, die nochtans al roosen zijn in schijn
Den onervarenen, daer ick een vremdt venijn
Ded' in de klester; dat s' een' bitt'ren naer-smaeck erven:
Is mijne aen-komst' in den ghenen die het derven
Van liefde hadd' ghewaent, waer door sijn vryigheydt
Met smertelijck gheklagh in d'eerste schip-breuck leydt.
Het *Tweede,* daer 't gheblomt van vreughdelijcker verven,
En soeter smake is, hoe wel het pijn-be-erven
Daer noch ten vollen niet ontlost is uyt-gheroeyt,
Vermidts daer onder-een dan smert', dan vreughde groeyt,
Bediedt mijn eerste kracht, wanneer ick door het kermen
In 't swacke maeghden-hert' den minnaer doen ontfermen,
Waer de gheveynsde Maeght met een bevrosen licht
Vermasschert noch de kracht van mijnen heeten schicht.
Het *Derde* (daer 't gheblomt' in vreughden op-gheresen,
Trots allen kommeren, uyt-steeckt een blak'righ wesen,
Daer mijne sorghe paelt, daer 't wintjen altijdt lacht,
Daer noyt een onwe'er komt, by daghen oft by nacht,

Daer 't altijdt somer is, en altijdt tijdt van vreughden)
Is de bekomen gunst, die aen de groene jeughden
(Ghedurende mijn yver) het soetste leven schenckt,
Dat van gheen ongheval oft onheyl wordt ghekrenckt.
Dat 's wel, maer 'k moet u noch tot onderrichtingh' vraghen,
Waer-om ghy boven dien met rancken ende laghen
Den menschen staegh betrapt, daer ghy met uwen schicht
Ghenoech voor desen hebt verduystert ons ghesicht ?
Denckt (seyd' 't *Vyer-godtjen*) dat ick, die staegh in 't verander',
Die in 't verwisselen, die altijdt op een ander
Mijn volle vreughden vindt, die nimmer stil en blijf,
Oock even in mijn' *Hof* het selve ampt bedrijf;
Want als ick ben vermoeyt van spitten, spaden, graven,
Van wercken, wieden, en van delven, meynen, slaven,
Van schieten, als ick meest mijn blommen hebb' gheplant,
Dan gheeft veranderingh' nieuw voedtsel aen den brandt,
Dan kruyp' ick in een roos, dan word' ick flux er-schepen
Ghelijck een gladde Slangh, soo dat ick word' gheslepen
Op alle listigheydt: want waer blom, schicht, noch klaght
En moghen, gheeft den list een overwachte kracht.

Daer mede swijght hy, en met kleyne vloghel-slaghen
Soo vlieght hy nu in 't rond' om iemandt gaen te plaghen.
Dus wijckt, en leert voor 't eynd' uyt 't eynde van mijn' Boeck
Het tijd'lijck sterven, eer 't ontijdelijck versoeck
Van 't seker noot-lot ons komt onvoorsiens aen-grijpen,
Verheert u-selven daer, en wilt uw' domheydt slijpen,
Want die wilt op sijn-selv' victori' winnen, leert
Het tijd'lijck sterven, dat elcks tochtens-*borcht* verheert.

Den uwen onderdanen ende seer toe-gheneghen dienaer,

G. VAN-DER BORCHT

Castra, qui se vincit.

Het Eerste Deel van den Brvsselschen Blom-Hof van Cvpido, in-houdende Vele Minnaers-klaghten, vryens-stoffen, ende behoorelijcke Klinck-dichten.

Beduydende den ellendighen staet der Minnaers, hunne veranderlijckheden ende beweghinghen.

I. A. Castro f. & In.

Minnaers-Klaght, tot in-leydinghe van 't Eerste Deel.

WEl gaet ghy aerdtsch'-Goddin, en wordt ghy niet bewoghen
Door desen tranen-vloedt, die my wordt uyt-ghetoghen
Van uwe noordsigheydt ? waer van dit droevigh vocht
Al bigghelende rolt: soo dat des adems-tocht

Onmachtigh is mijn 'ziel' met nieuwer lucht te koest'ren,
En 't half-verteerde lijf met gheesten op te voest'ren ?
   Ach ! sal u dan mijn leet beweghen, noch mijn doodt;
   Dat ghy my komt ter hulp', dat ghy my komt ter noodt ?
Ick heb, ô soete Nymph', voor desen noch ghebeden,
Voor desen noch de kracht des heete minn' gheleden;
   Maer nimmer heeft het Kindt soo onghenadigh my
   Ghekerckert en gheboeyt, ghepijnight met ghely.
Och ! Liefste, 't is op 't hooghst', ey 'k bidd' u doet ghenaden
Vw' minste slaef, die hier met liefden overladen
   Om ootmoedt bidt, gheknielt, en offert ziel en lijf
   Ten dienste uws gheboo'en, noch vliedt ghy ? ach ! bedrijf;

Ach ! stuerheydt die my doodt, ach ! onbewoghen sinnen;
Ach ! blijft ghy my ghekant, en oock het soete minnen ?
Ach ! drijft ghy in den windt de woorden die ick sprack,
VVanneer elck galmken door de soute tranen brack ?
Noch is sy even hen', noch is sy wegh ghevloden,
En heeft voor al mijn pijn niet eenen lonck gheboden;
Maer vijlden 't lieve licht soo spitsigh als sy kon,
Soo dat de stralen dweersch uyt-schoten van mijn Son'.
Dus wintert sy haer' ziel' met yselijcke kilten
Soo hardt; dat noch mijn vyer noch CUPIDO kan smilten
De schollen van haer hert', dat dicht bevrosen leydt,
Soo dat het rondt-om hem als een kristal bereydt,

VVaer door 't soo is verhardt, dat al des liefdens Goden
Haer ys-verkilde borst noyt souden doen ontdôden:
   Moet ick dan te vergheefs mijn felle liefde voên,
   Daer my de weder-liefd' niet wilt verblijden doen ?
Oft isser hop', dat ick haer sture winter-vlaghen
Door aen-te-komen lent noch soude doen verjaghen ?
   De hop' seydt immers: ja, de daet die leert het mé,
   VVant nijdt kan door gheduldt ontdoyen in den vré.
Het dralen windt het al, en met gheduldt te wachten
Kan eyndelijck den sin der stuersten oock versachten,
   Men windt met eenen scheut de sterckste schanse niet,
   Hem die maer eens en vleydt de min noyt gunste biedt;

Dus moet ick met gheduldt in woorden en ghedachten
Met moyten ende pijn' haer' liefde gaen verwachten,
Het smeecken en ghevley door-boort een maeghden-hert;
Hoe sou een minnen die niet aen-ghebeden werdt ?
Komt leest dan met gheduldt hoe duldigh ick sal wesen,
Hoe standt-vast in de min, en als ghy 't hebt ghelesen,
Seght dan voor d' eerste les: hem die in ernsten mindt
Niet beter als gheduldt, die aen-houdt overwindt.

Klink-Dicht. Den Minnaer seydt sijn ghesteltenisse.

Ick staen ghelijck een kindt schier stemme-loos en sien,
Mijn wijsheydt is voor-hen', ick kies d'onnooselheden,
En my dient voor mijn ampt op eenen stock ghereden,
Te spelen met den top, en vol van vreesen vliên,
Voor eenigh mommie-tuygh, en met de poppe-liên
Te pickelen, oft wel met kinderen te koten,
Die zwieren voor mijn deur', oft met een spel te loten,
Ick wil my met den hoop aen dese kudden biên,
En loopen de handt-uyt, oft voor mijn wijse boecken
Vervullen dese handt met kleyne oortjens-koecken,
Oft met een molenken gaen drillen teghen windt,
Oft rollen desen reep, en zwieren achter straten
Met den papieren draeck, en hier dees les uyt-vaten:
Dat wie in liefden tredt wordt ander-mael een kindt.

Hy verhaelt 's liefdens aen-komste.

Stemme: Cupido lest gheleên.

*W*Anneer den droeven nacht
Sijn grouwe lake*n*s braght
Op den rant // va*n* ons lant,
Om te slapen
Ick onlanghs hadd' bedacht.
2. Maer hoort een kleyn gheluyt,
Een stem, oft stil ghefluyt
Naer ghetreur // aen mijn deur
My quam roepen:
Siet eens te venster uyt.
3. Daer med' soo quam ick voort,
Ghelijck een wat verstoort,
Vluchtigh veur // om mijn deur
Te ontsluyten,
Wat vondt ick voor mijn poort ?
4. Een dier door kouw verblout,
En onderlingh vergrouwt,
't Kleyne boef // was seer droef
Door den reghen
Tot treurigheydt ghestouwt.
5. Ick nam hem onder 't dack,
Vraghend', wat hem ghebrack,
Maer het dier // eyschte vier:
Want de kilte
Hem door de leden stack.
6. Flicx stockte ick een vier,

Doen voeghde hem het dier:
Maer soo grouw // als de kouw
Hem ontvlode
Doen volghder groot ghetier.
7. Want hy nam sijnen boogh,
En met een straffer oogh
Schoot een schicht // naer mijn licht,
En al spottend'
Vloogh hy terstondt om-hoogh.
8. En oft ick zweegh oft sprack
Noch vloot hy uyt mijn dack:
Maer de wond'// bleef, en stondt,
En staegh groeydde,
Die my het hert' door-brack.

Hy prijst sijn Lief.

Stemme: Coridon heeft seer triumphant.

*A*L die oyt heeft in minn' gheleeft
Altijdt sijn Lief ghepresen heeft:
Hoe moght ick dan noch langher wachten ?
Daer self haer schoonte soo begheert,

Dat my een-ieder sou verachten,
't En waer ick 't prijsen hadd' aenveerdt.
2. O ! Nymphe, die niet van-der aerd',
Maer van den Hemel zijt ghebaert,
Al siet ghy dat ick niet kan raken
Het minst' van uw' bevalligheydt,
Laet toe nochtans my te ghenaken
Een stip van al uw' lodd'righeydt.
3. O ! ooghskens, soo ghy my besiet
Soo dunckt my dat *Cupido* schiet,
Met menight' van sijn gulde schichten,
En doet door lieffelijcken nijdt
Mijns zielens kracht my soo af-richten,
Dat sy daer in perijckel lijdt.
4. O ! aerdigh marber, dat in 't veldt
Der poes'le wanghskens zijt ghestelt,
Ghy bleeckt de blakende robijnen,
(Wanneer gh'er neven zijt gheset,)

Nochtans doet ghy my meer verdwijnen,
Om dat my 't soenen is belet.
5. O ! kroes'ligh hayrken, dat om-rolt,
En rondt-om sulcken wanghskens krolt,
Dat heel goudt-vervigh staet door-luchtigh,
Als een door-vrochte gulde-werck,
Seght, waer-om en magh ick onduchtigh
Daer op niet nemen oogh-ghemerck ?
6. O ! neusken, dat een seldtsaem verf
Van rooskens hebt tot mijn verderf,
Die *Venus* met haer purp're bloeden,
Doen sy *Adonim* socht door 't woudt,
(Die haer uyt-braken) heeft doen gloeden,
Als haer een roos-breem hadd' ghekrouwt.
7. O ! lipkens prijsbaer alder-meest,
Die my nu lest-mael hebt ontgheest,
Wanneer ick onlanghs u-li'en kusten,
Waer door mijn ziel ontvloden is,

Die liever hadd' in u te rusten,
Daer sy van d' uw' ontboden is.
8 Heylighe voordts lit-maten al,
Die ick begroet in dit gheral,
Van u-li'en staet maer te bedencken
Den lof van my onsprekelijck,
Want 't segghen moght de eer' meer krencken,
Dus 't zwijghen is meer loffelijck.
9. Maer houdt ghewis, dat 'k naer u braef,
En wensch' te wesen u-li'en slaef;
Want 't is een vryheydt u te dienen,
Oock seld' wenscht sy een slaverny,
Waer sy haer voor slavin te bienen
Haer selven van de doodt bevry.

Hy in-beldt sich-selven de bekomen liefde, ende bedanckt haer.

Stemme: O ! Herderinne.

*R*Vst nu mijn sinnen // die door het minnen
Altijdt met droefheydt hebt gheweest bela'en,
Wilt vrolijck leven // en u begheven,
Om daer ghestaghe blijdtschap voor t'ontfaen,
En thoont, dat droef en bly naest een moet gaen.
2. Liefd' ick u dancke // van al de rancken
Die ghy my eerst hebt op den hals ghewent,
Om dat naer 't treuren // my nu ghebeuren
De vreughdt vermeerdert door het groot ellendt,
Die nu voor hemelsch van my is bekent.
3. Soudd' de ghenuchten // (die in de kluchten
Ons rijmers segghen) van *Elysis* veldt
Zijn te ghelijcken // by die ick kijcke

Door hare weder-min' my voor-ghestelt,
Oft konnen met dees vreughdt zijn af-ghebeldt ?
4. Dat 's sonder missen // want oock de dissen
Der Goden dese vreughdt te boven gaet;
Waer uyt ick leere // dat nimmermeere
De vreughdt des wereldts op het hooghste staet,
Dan als den lust der zielen is versaedt.

Klinck-dicht. Tot sijn Lief.

HIer hebb' ick in ghesangh 't beghin van mijnen brandt,
Het prijsen van uw' jeught, 't behoudt van weder-minnen,
Met dryer-leye stem, met dry verscheyden sinnen
Ghesonghen aen u, Lief, noch houd' ick eenen standt,

V hert' blijft even koel, en mijnen tayen bandt
Blijft staegh aen my gheleemt: sult ghy 't niet eens betoonen,
Verwisselt van den nijdt, en my uw' gunsten thoonen
Verselt met eenen kus, die van den marb'ren kant
Van uwe lipkens komt, en met kleyn t'samen-smaecken
(O ! lieffelijcke vreughdt,) ons beyde adems facken ?
Dat soo ziel-treckende ons gheesten zijn ghepaert,
En ick met recht bescheedt het soet der weder-minnen
En blijdelijcker stem noch eens magh gaen beghinnen:
Oft soo niet; hoort mijn tongh' hier nieuwe klachten baert.

Hy klaeght sijn Lief.

Stemme: O ! Herderinne.

*A*Ch sal mijn klaghen // mijn ernstigh waghen,
En al mijn moeyte niet eens raken 't hert',
Naer 't ghen' ick jaghe // by nacht' en daghen,

In soo veel pijnen en ghestaghe smert',
Soo is 't ghewis dat ick ghedoodet werdt ?
2. Neemt daer Goddinne // uw' weder-minne,
Botst dan tot salvingh' in mijns zielens steed',
En kijckt van binnen // hoe hert' en sinnen
Ligghen om 't voedtsel dat ghy hun ontseedt,
Laet soo eens minderen het innigh leet.
3. Ach ! wilt ghy scheyden // en my ontseyden
Alleen uw' we'er-liefd' // waer naer dat ick snaeck ?
Mijn suer mis-vleyden // sal door mijn schreyden
Wercken, dat ick in eenen vloedt gheraeck,
En nieuwers, dan by u, mijn vloeden staeck.

Hy neemt voor altijdt te minnen.

Stemme: Van de Vincken. **(Ofte)** *Phillis quam Philander teghen.*

*H*Oe langh' sal ick noch beklaghen
Dat ick niet en wordt aenhoort,
En dat ick in korte daghen
My bevind' wel half vermoordt ?
Om dat my een vranghe Maeght
Tot mijns selfs verderf behaeght.

2. Om dat ick gelijck de muggen
't Vierken van mijn doodt bemin,
Die, soo langh' als sy zijn vluggen,
Noyt verruylen hunnen sin,
Maer ghewilligh sonder noodt
Kiesen 't vlamken met de doodt.

3. Want siet eens hoe mijn vrindinne
In haer handen voert mijn graf,
Liever kies ick 't soete minnen,
Dan in tijdts my trecken af:
Dan in haet te leven hier.

4. Want die in de liefde sterven
Zijn beloont met goede faem,
Maer de ghen' die liefde derven

Dat zijn menschen sonder naem:
Doodt te leven acht' ick meer
Als te leven sonder eer'.
5. Eer' beneemt de vrees' van sterven,
Om de eer' is 't al ghe daen,
'k kWil mijn lief, oft eer' be-erven:
Dus sal ick de doodt versma'en;
Want die mindt die leeft altijdt,
En staegh sterft hy die benijdt.

Hy versoeckt vernieuwinghe der verkilde liefde.

Stemme: Doen ick was in 't bloeyen van mijn' tijdt.

*L*Iefste Blom, hoe komt het dat ghy dus versteeninght zijt va*n* herte,
Dat ghy hem schouwigh haet, die ghy eerst hadd' bemindt ?
Jeughdigh dier, hoe kont ghy aen u lief nu koken sulcken smerten,
Met soete bitterheydt ghemenghelt mis-ghesint ?
Daer ghy siet hoe seer
Ick ghetrouwigh meer
Ende meer uwen lof maer soeck' en d'eer.

2. Daer ghy weet hoe uwen roosen mondt, robijnsch' en sachte kaken,
Goudt-draet ghekroeselt hayr, en Arents snel ghesicht,
In mijn hert' (dat naer u, Enghel-soet, nacht ende dagh moet haken)
Dees eyndeloose smert' eerst hebben op-ghericht;
Daer ghy d'oorsaeck' zijt
Vliedt ghy my altijdt,
En ghestaegh ghy in 't lijden my ontglijdt.
3. *Tindaris,* naer wie ick all' mijn hop' (als een matroes sijn ganghen
Naer de twee-linghen stiert in d'onghebaende reys)
Altijdt stier' met vreesen ende ducht, met troosteloos verlanghen,
En warringh' in den gheest door twee-draght in 't ghepeys;
Ke ! weest jonstigh my,
Op dat ick u vry,
En als voor gheluck-saligh meer vry.
4. En ghelijck den harden diamant smilt in het bloedt der boeken,
En als een schoone perl' in d'edigh sal vergaen,
Soo laet eens u gansch versteenight hert' tot morselinghen brocken,
En door al mijn ghetraen vermorghen, schoon *Diaen;*

Soo sal all' mijn pijn
Als een' lichten schijn
Wt het diepst' van mijn hert' ghetrocken zijn.

5. En hout vast dat niewers trouwer vrint natuer ons voedster-vrouwe
Door hare mildigheydt op d'aerdtsche kloot en spijst,
Als ick ben, 't welck ick betuyghen wil Goddinne, met mijn trouwe,
En zweir' hier eenen eet die de waerheydt vast bewijst;
Dus mijn lief, mijn hert',
Jont door milde pert
Dat ick we er nu als voor in liefde terdt.

Klinck-dicht. Tot de Liefde.

ONsprekelijcke liefd', die circkelt in mijn hert'
Een onbepaelde pijn, en rooft haer van het ende,
Sult ghy niet laten toe dat ick een deeltjen sende
In 't herte van mijn lief ? op dat een kleyne smert'
Haer prickelt aen de ziel', en dàt sy soo eens werdt
Ghebooght tot mede-ly ? oft wilt ghy selver draghen
Het vlamken dat ick wacht ? ghy soeckt haer te behaghen,
Dat ghy soo gheerne self by mijn Goddinne terdt:
Ick word' jalous van u: dus maeckt my uwen dienaer,
En wilt eens soo veel viers, als ghy wilt dat ick biên haer,
Met allen uw' gheweer my in het lichaem doen;
Op dat ick kussende dat in haer' ziele spouwe,
En soo u noch belieft ick sal veel deeljens douwen
By d'ander van de mijn, ghevend'elck met een' soen.

Klaghende lockt haer tot liefde.

Stemme: O Galathea mijn soete Goddin.

O Soete Nymph', die in mijn jongh hert'
Soo veel veghifs ghespouwen kont,
Die my staegh martelt met soo veel smert',
En wederom ghedurigh wondt;
Daer noyt verdwijnen // de pijnen // die ghy
Eerst in mijn' ziele // ded' krielen te ly,
Maer vast'lijck blijven // en drijven // niet uyt,
Dan elck wel eerder // in meerder // besluyt.

2. Want als de vogh'len s'jaers altijdt bro'en,
Esen en kippen, de jonghen we'er vlugh
Oock 't selve daer naer weerder doen,
Soo gaeter seld' een wee te rugh';
Maer, siet, sy paren // en baren // altijdt,

En we'er vermeeren // mijn seeren // by tijdt:
Dus wildy dat 'k gh'nese // u wesen // om-keert,
En my van binnen // door 't minnen // ontseert.
3. 't Is seker, wanneer dat ghy u vier
Eens in mijn ziele blasen woudt,
Het soud' soo menighen, dat noyt dier
Soo vruchtbaer is gheweest in 't wout,
En liefde de plaghen // verjaghen // heel sou,
En soo mijn wonden // ontgronden // van 't seer:
Nu dan Goddinne // wilt minnen // ter trouw,
En ick sal slaven // en draven// tot eer.

Aen-spraeck tot de Liefde, die boven hem is vlieghende.

Stemme: Gheswinde bode van de min.

*G*Hy kleynen koop-man van het vier,
Waer hen' nu soo vlugh' ?
Ick bid' u vrint, ko*m*t daelt eens hier,
Ontlaedt wat uw' rugh';
Op dat ghy // meer ontlast // noch ter ty,
Komt, en past, op 't woordt
Van haer die u stouwde voordt:
Ghy weet met wat moeyt
Ick my hebb' ghespoeyt
Om mijn lief 't mijnder sin
Oock te binden aen de min.

2. Maer lacy ! wat ick doen 't is niet,
Soo ghy niet en helpt,
Want sy gestaegh mijn klage*n* vliet,
En noyt pijn en stelpt,
Als een' Hert // sy ontvlucht // en noyt smert
Oft ghesucht, aen-hoort,
Maer geeft menigh spijtigh woort:
En wordt sy ghewaer
Dat ick kom' by haer
Soo is sy iewers in,
Oft gheloochent van 't ghesin.

3. Dus moet ick blijven in 't getreur
Komt ghy niet ter baet,
En sendt de lichte wolcken deur
Een' pijl die recht gaet:
Naer het hert' // van mijn lief // dat met smert'
Haer door-grief, en sne'en,
Met uw' vlammen door haer le'en,
Dat sy brandt en blaeckt,
En naer my soo haeckt,
Als ick wel doen naer haer,
En haer lieffelijck ghebaer.
4. Wilt gh' u winckelken niet op'doen
Voor een' pijl oft twee ?
Soo daelt hier neven in het groen,
Doet mijn leste bee:
Neemt uw' kas // van den rugh' // en wilt ras
Ende vlugh', tot haer
Schieten ses oft seven paer,
En soo veel tot my,
En daer met mooghdy
We'er toe-doen u ghestel,
En vol-doen uws mo'ers bevel.

Klagh-Liedt.

Stemme Ialouse envie.

*S*Vult ghy het haten // Goddin' van mijn vreughdt,
Niet eens verlaten ? ach ! sal dan uw' jeughdt
Noyt proncken met dees deughdt
Maer staegh killigh // het lief-koosen vli'en,
En noyt ghewilligh // als recht ende billigh,
V tot trouwen bi'en ?
2. Princelijck wesen // 't ghen' met bleecke doodt
My nu wilt esen // en niet eens ter noodt
V tot mijn hulp' en bloot:
(Maer de ooghen // die meer bleecke vrees'
Aen my nu tooghen // als het droef beooghen
Van 't slangh-hayrigh vleesch.)

3. Kont ghy noch langher // met uw' gunst bela'en
(Daer ick wordt bangher) op een ander slaen,
Siet ghy niet dat 'k vergaen ?
En van stonden // met een' tranen-vloedt
Door dese wonden // gansch en heel verslonden
By de mollen vroet ?

Klinck-dicht. Van de ghestadigheydt van sijn liefde.

MYn klaghten blijven vast, mijn pijnen staen altijdt,
V nijden niet en roert: voordts siet-men alle dinghen
Verwisselen den standt, 't verderf dat siet-men bringhen
Den op-standt van wat nieuws, dat selver soo-langh bijdt

Tot dat daer iet versterft: sal dan niet eens den nijdt
Ontvlieden uwe ziel' ? op dat het sachte minnen
Verplaetst in hare sted', ghebiede uwe sinnen,
En daer toe in den gheest voor haer een' grondt-steen smijt:
VVant hadd' sy maer een-mael gheslopen in uw' ziele,
Sy bleef daer vloghel-loos verleckert inne-krielen
Op uwe lieflijckheydt: ghelijck oock mijnen gheest
Doen ick u hadd' ghesoent, daer binnen is ghebleven,
VVaer-om ick, dus ontzielt, daer oock 't hert' hebb' ghedreven,
En hadd' ick niet bemindt ick waer al doodt gheweest.

Hy straft de quade tonghen.

Stemme: Wat lof, wat roem.

O ! Waerdigh dier, en wilt doch niet ghelooven
De valsche tongh' die nu soo loghen-taelt,
Sy sal met slimme valscheydt u verdooven,

Siet toe dat ghy dan daer niet aen en faelt:
Sluyt doch uw' ooren // en wilt niet aen-hooren,
Oft anders hier ons' oude vrindtschap paelt.
2. O ! schand'righ lit, wat en kont ghy niet brouwen
Met uwe valsche spraeck vol soet gheklanck,
Een-ieder moght van u venijn wel grouwen,
Als all' de Schippers van Syrenen sanck:
Ghy en de lippen // zijn als steene klippen,
Oft aen ons leven als een water-banck.
3. Veel beter waert ghy in de duyst're helle,
En wachtet naer den vlugghen water-vliedt
Met *Tantalo* dan ons hier soo te quellen,
En my te brenghen in dit groot verdriet:
Oft noyt gheboren // soo soudt ghy verstoren
Noyt liefd', die voor u als haer' vyandt vliedt.
4. Oft *Zysiphus* die moght als nu wel rusten,
En gheven u den zwaren wentel-steen,
Soo moght ick eynden met wat vryer lusten

Met mijn schoon' Nymphe noch eens zijn ghemeen:
Maer blijft ghy rasen // en haer hoofdt vol blasen,
Soo moet mijn liefde sterven door gheween.
5. Eylaes ! om niet zijn all' mijn yd'le klaghten,
Ghy hebt te veel het valsche lit betrouwt,
En ghy schijnt my eylaes ! nu te verachten,
O ! snoode tongh' wat hebt ghy my ghebrouwt ?
Maer 'k sal 't lijden // en ter wraeck noch tijden,
En daer naer u beloonen duysent-fout.

Hy singht sijn in-beeldinghe, ende verweckt haer tot toe-luysteringhe.

Stemme: Ie meur d'amour.

*M*Yn liefste Lief, wilt doch uw' ooren booghen
Om eens te hooren mijn ondulde klaght,
En wilt op my twee-gunst-vol sachte ooghen

Slaen, eer dat ick in 't minne-vier versmacht,
Oft wilt ghy kijcken // dat ick heel gheschendt
Mijn leven strijcke // in soo veel ellendt,
En rake soo het endt.

2. Ick weet mijn Lief ghy soud' doch nimmer willen
Dat ick om uwen wil soud' zijn een lijck,
Oft soo ghy 't woudt, soo soud' uw' ziel' med' drillen,
Om t'saem te leven in het ander rijck,
Daer wy te gader // van dit quaedt bevrijdt,
Meer vry en nader // tot eeuwighen tijdt,
T'saem souden zijn verblijdt.

3. Maer soo ghy dat hier naer wel soud' begheeren,
Soo is het best dat-men van hier beghint,
En dat wy soo (oudt zijnde) t'samen veeren,
(Naer dat wy hier altijdt hebben bemindt,)
Over de vloeden // naer *Elysis* veldt,
Daer liefd' de goeden // in een sale stelt,
Daer niet dan vreughdt en speelt.

4. Waer teghen al die hier niet beminnen
Ellendelijck in d'helle zijn gheplaeght
Dus, soete Lief, en wilt niet meer versinnen,
Noch oock mijn klaghten voor niet en verjaeght:
Maer wilt ghy leven // in vreughdt en ghenucht,
Wilt u begheven // tot liefd', en niet vlucht
Des minnens soete vrucht.

Hy in-beeldt sich-selven de sotheydt der liefde, ende waent sijne vryigheydt.

Stemme: Vlucht niet, vlucht Laura niet.

't *I*S immers tijdt beklaeght
Dat my langh heeft behaeght
Mijn eyghen dwase zeden,
Om dat ick wirdt ghejaeght
Door liefde, die noch reden
Noch ooc 't verst*a*nt een plaetse geeft,

Noch ooc 't verstant een plaetse geeft,
Maer in all's gh'lijck ontsinnigh leeft.
2. Wat wulpsche liefde baert
Is kantigh aen den aert,
Is teghen alle zeden,
Hy gaet voet-opper-waert,
En laet een ander treden
Met 't hoofdt verheven in de locht, *&c.*
Maer hy alleen volght d'eyghen tocht.
3. Hy kiest den duyst'ren nacht,
En doet aen hem sijn klaght,
Als oft de donckerheden
Hadden verborghen macht
Om t'hooren sijn ghebeden,
En haet alleen den hellen dagh, *&c*.
En voorts doet 't ghen' hy 't minste magh.
4. Want liefd' benijt de vreught,
En haet voordts dat de jeughdt
Gheniet een vryer leven,
En vindt alleen gheneucht,
Wanneer dat hy kan gheven
Aen iemant leet, oft groote pijn, *&c.*
Want liefde lieft ghekant te zijn.
5. Hy haet den wijsen meest,
En maeckt sich als een beest
Die ware reden volghen:
Waer-om dat hyse eest
Met water-uyt-ghezwolghen
Wt *Lethes* duystere rivier, *&c*.
En soo ontrooft hu*n* 't hemelsch' vier.
6. Hy heeft een vaste wet
Aen alle man gheset,

Dat all'de ghen' die duycken
Onder sijn warre-net,
En on-uyt-loopbaer fuycken,
Noyt souden wesen eens' verout, *&c.*
Waer-om hy hem als kints staegh houdt.

7. En heeft een dwase seed'
Die boven d'ander treedt,
Van gh'willigh hem te blinden,
Meest als hem hoeft ghereet
Sijn sinnen om te vinden
Sijn weder-deel, waer met hy wilt, *&c.*
Dat-me*n* sijns levens draet af-spilt.

8. 'k Bidd' u ey ! liefde laet
My in den goeden staet
Die 'k eerst maer hebb' ghekreghen,
Midts ghy ontsinnigh gaet,
Als gh' ievers zijt gheneghen
Te schieten, komt als da*n* by my, *&c.*
Vw' pijlkens stier' ick t'allen ty.

Klinck-dicht. Hy neemt ander-mael voor ghestadigh te beminnen.

TVVee ponden fijn venijns met honich over-smert,
Heeft onse Voedtster-vrouw' u (Nymph') in 't hert' ghegoten,
En dat wegh-loopende beseghelt en besloten
Met sulcken kristallijn, dat het my heel verteert,
VVel stijf belonckende (daer 'k niet en ben verweert)
En als was smilten doet, want hoe soud' 't soet der minnen
(Dat in u is behuyst) soo veel smerts konnen vinnen
In sijnen goeden aert ? 't en waer het over-veert
Een doodelijck verghif, noch ben ick soo verhanghen
Aen dees soet-ghiftigheydt, dat ick door het verstanghen
Noch selver om de doodt, u Lief, verlaten sal:
VVant all' uw' lodd'righeydt', uw' wel-ghevrochte leden,
V lockende ghesicht, en schoone frayigheden,
My trecken meer tot u als 'k word' verleet door gal.

Hy waent van de goedtheydt der Liefde, ende voor-seydt hare onghestadigheydt.

Stemme: Coridon heeft seer triumphant.

O ! Suycker-soete goede min,
O ! min ghepast naer mijnen sin,
O ! onghetroubelt saligh minnen,
Die met volkomelijcke vreughdt
Mijn hert, mijn gheest, en all' mijn sinnen,
En t'saem' mijn ziele heel verheught.
2. O ! min, ghy hebt in d'eyghen vuer
(Gheblindt-koost van-der hellen gluer)
Vw' vlugghe veiren gansch versenghelt;
Dat ghy soo langh' ghestadigh zijt,

En uwen standt niet eens vermenghelt
Met vlucht, oft hert-terenden nijdt.
3. Ach ! 'k vrees den gulden somer-tijdt,
Om dat hy stormende ontglijdt:
Want als de langhe schoone daghen
Een lutjen hebben hier verbeydt,
Dan siet-men dobbel-sture vlaghen
Voor sulcken korte schoonigheydt.
4. Dus vrees' ick liefde uwen standt:
Want 't schijnt uw' stilte sinckt van kant,
En ick ghevoel een tranigh' duchten
Dat my iet droefs te segghen dreyght,
't Bly-zijn eylaes ! verruylt in suchten,
Waer van mijn liefd' ontgheest ne'er-seyght.

Hy boodtschapt de Morghen-sterre.

Stemme: Phillis quam Philander teghen.

*M*Orghen-sterre die soo blickert
Aen den blonden dagheraet,
Rollende my soo ontflickert,
Ick bidd' dat ghy doch eens gaet,
Aen mijn liefken kijcken hoe s'
In haer soete droomkens bloes.

2. Aen haer kijcken hoe de kaken
Naest haer neusken van albast
Soetjens daverende blaken:
Ey ! loopt doch, haer eens verrast,
Naeckt is haer sneeuw-witte borst,
Soo gh'iet fraeyts te loepen dorst.

3. Gaet, en komt my dan vertelle*n*
In wat droomkens dat sy is,
Let wel hoe haer blaeskens lellen,
Loeyt af 'tghene ick nu mis,
All haer soentjens die sy dus
Muntet in haer oore-kus.

4. Vaert, oft wilt ghy dat ick meden
Aen haer' g'lase vensters kom,
Nakende met mijn zwaer le'den
Dorpel van haer kamer stom:
Ernstigh siende dat 'k soo gaer
Rake, ende sien aen haer.

5. Borstjens 'k sien u met bedencken,
Och ! hoe lighdy daer half naeckt ?
Roert uw' lipkens om te schencken
Kuskens, ooghskens die soo blaeckt,
Hoe komt dat ghy niet en keert
Tot hem die u lonckend' eert ?

Hy wenscht hem ghelijck te zijn met de Liefde.

Stemme: Venus Goddinne thoont uw' kracht.

*B*Randende liefd' hoe quelt ghy my,
Brandende liefd' hoe quelt ghy my,
Daer ick u ghestadigh vry,
Om uw' sinnen // vast te binnen
Aen de zwacke sinnen mijn:
Om dat ick uws ghelijck sou zijn.
2. Daer ick versoeck u schetter-hooft
Eens te hebben gansch verdooft,
En uw' willen // uw' verschillen
Even ghedaentigh met de mijn:
Om dat ick uws ghelijck sou zijn.

3. Daer ick soeck all' uw' pijls en boogh,
En uw' onghestadigh' oogh
Wat te dwinghen // dat ick singhe
Victor', als ghy doet van 't mijn:
Om dat ick uws ghelijck sou zijn.
4. Brandende liefd' hoe quelt my my,
Siet hoe ernstigh dat ick vry
My te gheven // om mijn leven
Eens te evenen met het dijn:
Om dat ick uws ghelijck sou zijn.

Klinck-dicht. Hy seydt al den luyster van sijn Lief te hebben.

DVVael-sterren, die met uw' in-vloedingh' ende krachten
(Die soetjens uyt uw' oogh' ontsluypen in de mijn,
VVaer van den meesten-deel is doodelijck venijn)
Mijn jeughdigh leven stiert, mijn smerten kont versachten,

En somwijl' voor ghenucht' toe-schickt ellend' en pijn,
Die my verluystert, en toe-drijft een klare schijn,
VVaer door ick glansigh blaeck' (want sonder u 'k verwachte
Noyt glinster van mijn deughdt) laet toe dat ick betrachte
Meer luysters, die ghy my ghemackelijcken schenckt,
En laet staegh dalen d'oogh (die my soo doodigh krenckt)
Op mijn, op dat het vier, het voedtsel van mijn leven,
(VVant sonder dese vlam ick waer al langh ghedoodt)
VVêer kruype in mijn' ziel', die anders door den noodt
(En hadt ghy 't niet ghedaen) mijn lichaem hadd' begheven.

Eynde van 't eerste Deel.

Het Tvveede Deel van den Brvsselschen Blom-Hof van Cvpido, in-houdende Vele T'samen-gesanghen des Herders ende Herderinnen, met Klinck-dichten, ende meer andere Liedekens.

Al-t'samen beduydende de weder-liefde in de Jongh-vrouwen.

Guilelmus van der Borcht, *Brusselschen Blom-hof van Cupido*

T'samen-praet tvsschen Favnvs, Daphne, ende Tyter, tot In-leydinghe van 't Tvveede Deel.

F. ICk danck' den goeden Godt, en wensch' u allen seghen,
Om dat hy, waerde Lief, u hier-waerts heeft gestiert,
En dat om dat ick hier uyt-sinnigh hebb' gheleghen,
Als ick sagh dat in u een ander liefde swierd'.

D. VVan-trouwigen dienaer, dubt ghy noch van ons minné,
Daer ghy lest hebt ghesien wat teeckens dat ick dee[...]
Om u te wijsen aen, dat ghy de koele sinnen
Van DAPHNE hebt verslaeft, van DAPHNE hebt g[...]et
F. 't Is geen wan-trouwigheyt: maer 'k bidd' u keert uw' oogé
Eens naer den eycken boom, die hier vast staet gheplant
Aen 't eynde van dit bosch, daer sal ick u in tooghen
Hoe TYTER t'uwaerts in het vier der liefde brandt;
Daer in sult ghy sien staen dees rijmkens eerst gheschreven,
Doen ick hem lest met u sagh sitten aen een rey:
Ick *Tyter* sal wel eer verlaten mijn jongh leven,
Dan dat mijn *Daphnis* liefd' eens va*n* mijn ziel schey.

D. 't Is waer, 'k was neven hem, doen hy dit eerst-mael druckten
In dese harde schors: maer ick met veel ghepraet
(Soo seer als 'k immers kond') van sijn' arm' ziel' uyt-ruckten
Dees liefd', maer mijn ghesegh en gaf hem noch geen baet:
VVant hy hert-neckigh bleef, en koos veel eer te sterven
Van liefde uyt-ghekorft, om soo de kroon' t' ontfaen
Van sijn' standt vastigheydt, dan liefde soo te derven
VVt vreese van wat pijns die hem wordt aen-ghedaen.
F. O ! kloecken martelaer, wat kroon' sult ghy noch draghen,
VVanneer der liefdens Godt gheseten in sijn pracht
Der minnaers trouwigheydt en lichigheydt sal waghen,
VVaer ghy ghelijck een' helt voor kloeck sult zijn gheacht ?

D. Stilt weynigh (soo my dunckt) ick hoor' hem ginder komen
Al klagend' van sijn liefd', en dringt door d'groene blaên,
En soo ick kan ghesien, soo heeft hy al vernomen
Dat wy hier koutende van liefde t'samen staen.
F. VVat maeck' ick, dat in hem geen liefdens-haet en groeyen ?
VVant dat is 't meeste spijt der minnaers, dat sy sien
Een ander by hun lief: siet eens hoe hy hem spoeyen.
Om u half-suchtende eens goeden dagh te biên.
D. En zijt ghy niet besorght, ick sal 't hem wel onsegghen,
En hem met straf ghesicht wan-hopigh wegh doen gaen,
Oft all' sijn droeve klaght soo spijtigh gaen weêr-legghen,
Dat gy voordt-aen 't ghevry niet meer en sal bestaen.

T. Gheluck veel meer als mensch, by Goden te ghelijcken,
Oft wel self een Goddin, oft immers uyt 't gheslacht
Ghesproten van de Gôon, wanneer sal in u strijcken
Den trots waer door ghy my soo dickmael hebt mis-acht ?
D. Ick danck' u van 't ghewensch: maer laet dit ydel vraghen
Eens sincken op een zy, en gaet voordts uwen gangh,
En houdt voor seker dat ghy my noyt sult behaghen:
VVant all' mijn liefde die heeft FAUNUS in bedwangh.
T. VVel FAUNUS, om dat ghy haer liefde kont ghe-erven,
Soo zijt ghy prijsens waert, en ick, om dat mijn reên
Soo grooten mis-slach doen, sal daer voor moeten sterven,
VVant liefd' die leven doet, doet my ter doot-waert treên;

Dus wensch' ick beyd' gheluck, hier med' soo gaen ick varen
Daer noyt van TYTER meer gheklagh sal zijn ghehoort,
Daer hop' ick eenen loon voor eeuwelijck te garen,
Dus sal ick woeckeren met sulcken lichte moordt.

Aenmerckt (gheduldighen Leser) dat dit T'samen-praetjen kan ghesonghen worden op de stemme: O nuict jalouse nuict.

Herders-Liedt.

Stemme: Chere Phillis.

CLORIS was lest-mael ne'er gheseten
Aen d'oever van een soet-bestemde beeck,
Waer hy de lochten heeft door-spleten,
Suchtende met een sout-wat'righ gheleeck,
Dat rollende sijn bleecke wanghen
Heeft over-douwt, alleens oft hy vernacht
Sijn Lief *Phillis* met snakende verlanghen
In de lent t'haren dienste hadd' ghewacht.

2. En heeft in klaght noch uyt-ghebroken
De pijn' en smert' die hem sijn *Phillis* ded',
Ten laetsten over-luyt ghesproken
Onder ghesucht in 't klaghen van sijn leet

Phillis, die met het glinst'righ blaken
Van vierkens die in u glat aensicht zijn,
Mijn lichaem als hoy kont dorr' en droogh maken,
Ververschen we'er met hunnen hellen schijn,
3. Hoe kont ghy noch dees lieve ooghskens
Ontrooven van my uw' neerd'righen knecht ?
En siet ghy niet dat dit zijn booghskens
Van *Venus* Soon, die hier med' altijdt recht
Wel duysendt van sijn gulde schichten
Dweers-door mijn eerst-blak'righe borsten naeyt,
't En zy, *Phillis,* ghy met dees selve lichten
Den nieuwen brandt sijn felle hitt' verwaeyt.

T' Samen-Ghesangh, Tusschen Iolas ende Amarillis.

Stemme: Schoon Herderin.

Iolas. *L*Ief *Amaril,*
My dunckt 't is uwen wil
Desen dagh te blijven in het veldt,
Nochtans eenigh, droevigh, en meer-tijdts onverselt,
Daer 't soet ghedril
Der bosschen selden-stil
Ons den lieven paren-tijdt voore-stelt,
En wat jeughdighs, vreughdighs, en lieffelijcks verbeldt,
Waer-omme // ick kome, met eenigh fraey liedt,
Uw' eeren // vermeeren, ghespeelt op mijn riet.

Amarillis.
Wel *Iolas* ‘ komt soo ras, hier neven mijn zy,
Laet singhen // met klinghen, ter eeren van my.
Iolas. 3. Vw' roose-jeughdt,
(Och Herders sachte vreughdt,)
Sal mijn dunne riet eens legghen uyt,
Soo u lockigh keelken den lesten galm befluyt.
Amarillis. Ach ! dat verheught,
Wel Herder soo ghy meught
Singht oock de ghedachten van uw' bruydt,
Soo kenn' ick de krachten en deughden van uw' fluyt:
Wilt spelen // en quelen, het soet van ons jeughdt,
Vw' konsten // met jonsten, betael' ick in vreughdt.
Iolas. Wel kan ick // nu span' ick mijn konsten we'er in,
Om t'uyten // 't besluyt, en het eynd' van ons' min.
3. Tuyght bergh' en dal
Ons liefdens soet gheval;
Tuyght de sachte jonsten van mijn bruydt,
Die nu den arebeydt van seven maendt besluyt,

Met sulcken mal
En jeughdelijck gheral,
Daer ick hier in het kil-lom righ kruydt
Haer soet lodd'righ aensicht prijs op mijn dunne fluyt:
V wesen // bewesen, met kracht van mijn riet,
Laet menghen // *Am.* 't Ghehenghe soo *Iolas* ghebiedt,
Vwe wil // in verschil, min sal wesen voordt-aen.
Iolas. Wel aen dan. *Am.* Ick gaen van. *Iol.* Ey ! blijft noch wat staen.

Herders t'Samen-Praet, Tusschen Coridon ende Sylvia.

Stemme: Kloter-bolleken.

C. Sylvi' soete Herders ducht
Seght wat u liefken pijnt ?
Waer toe het bitterlijck ghesucht
Dat tusschen 't vocht verschijnt
Van uw oogh // die on-droogh
Met veel tranen is bela'en,

Soete dier // segh 't my hier,
Oft ick worde gansch bestaen ?
Soo dat mijn' mondt verblouwt
Voor kuskens menighfout,
En soete vreughdt vergrouwt.
S. 2. 't Is niet (*Coridon* stilt uw' kruyn)
Als drollighlijck gheval:
Wa*n*t doe*n* ick ginder uyt een duyn
Een voghel-nestjen stal,
Gaf de Mus // my een' kus
Met haer becksken in mijn handt,
Soo dat ick// door den schrick
Mijn soet roofken van den kant
In 't water vallen liet,
't Ghen' in my baert verdriet,
Om dat ick 't krijghe niet.
C. 3. Dat 's niet: want hier in dit ghewest
Ontrent een dichte haegh',
Ick onlangs noch een' Vincken-nest
In 't volle broeden saegh,
Soete draght // (soo ick acht')
Die u sekers wel behaeght,
Gaen wy bey // door dees wey,
Langh-verwachte soete Maegt:
Dat teer-ghevloghelt dinck,
Dat jongh'-ghepluymde Vinck
Schenck' ick u kortelinck.
4. Siet daer 't door-vlochten nestjen dicht
Hem tot het rooven biedt,
Ey ! Jonghvrou, schenckt een soeter licht

Den trooster van verdriet;
Laet het dier // by het vier
Van uw' appel-borstjens rondt:
Liefken och ! // moght ick doch !
Maer wat valt my uyt den mo*n*t ?
Siet wat een los ghesicht
Daer in mijn herte sticht,
Een soete pijn op-richt.
S. 5. *Coridon* waer dwaelt uw' praet,
Gheweken van de baen ?
't Is best' dat ick u haest verlaet,
Oft 't sou niet wel vergaen:
'k Loope wech // *Cor. Sylvi'* segh,
Waer toe dese snelle vlucht ?
S. 't Is verdriet // daer-om vliedt
Sylvia: dus snoert 't ghesucht.
C. Ey ! Liefken, soo ghy gaet
Siet *Coridon* bestaet,
Soo dat sijn herte slaet

Klinck-dicht. VVaer mede hy hem voor-stelt hoe hy hem in bekome liefde moet draghen.

MYn Lief heeft nu verhoort mijn droeffelijcke klaghten,
En (soo my dunckt) ick magh een vryer kusken biên,
En (soo my dunckt) sy sal voordt-aen my gheirne sien,
En 'k magh nu vryelijck naer meerder liefde trachten:
Nochtans moet ick voor haer dees afgrijs'lijcke nachten
Verslijten in ghepeys, en nimmer moeyt ontvliên,
En noyt gherustelijck) ghelijck de ander liên)
Onwack're slaepkens voên; meer heel met mijn ghedachten
Op-soecken watter dient tot haren dienst ghedaen:
VVant die iet schoonts met moeyt en arebeydt ghewonnen
Door ledigheydt verliest, hadd' beter niet beghonnen,

Soo sou den eersten ernst met schande niet vergaen:
Soo oock ick die met pijn haer liefde hebb' bekomen,
Moet sien, dat door mijn schuldt sy niet en wordt ontnomen.

Lof des Boeren ende Herders leven.

Stemme: Kloter-bolleken.

*G*Heluckigh is met recht den mensch
Die in het groene veldt
Verdrieteloos naer 's herten wensch
Sit op sijn fluyt en speelt,
Oft aen zee // met sijn vee
Leeft naer d'onverstoort ghepeys,
Sonder wee // oft verlee
Van de wanckel-quade seys,
Die ons de luck-vrouw braeckt,
Waer door hy noyt ontwaeckt,
Sijn grove roncken staeckt.
2. Die altijdt volght sijns zielens lust,
Te vred' met kleyne haef,
Somwijl' by sijn schoon' Nymphe blust
Cypresche soete gaef,

Sonder spo'en // in het groen,
Oft in 's winters sturen tijdt
Even koen // naer den noen
Onder tusschen in 't hoy vrijdt,
Daer hem sijn vreedtsaemheydt
Buyten eer-gierigheydt
Van haet en nijdt bevijdt.

3. Somwijlen in een *Nemus* dicht,
Dat noyt van *Phoebus* strael
Door-keke*n* is, waer 't lommer-licht
Bereydt een schoone sael,
Door wat doel // met ghewoel
Een rivierken wispelt klaer,
Waer on-koel // lief en boel
Jeughdelijck worden een-paer,
Die met 't wraeck-gierigh hert'
Aen ziel' noyt zijn ghesmert,
Oft woeckerigh ghebaer.

4. Die liever voet in 't groene dal
Sijn Schaepkens met ghebleyt,
Waer dat sijn Geytje*n*s hip'len mal
Ter wijl' dat hy verbreydt
's Herders lof // fijn met grof
Wt sijn rieten-pijpken treckt,
Dan in 't hof // door het stof
Van de sorghen zijn ontweckt:
Wat is het purper doch,
Niet als verghiftigh soch,
Met soeten schijn bedeckt ?

5. Gheruster is den vryen staet
Van 't rechte Boeren-volck,
Wiens herte nimmer is verdraet
Door d'ongheluckens wolck:
Maer gherust // wordt ghekust
Van *Fortuna* in het veldt,
Wiens lust // wordt gheblust

Als hy sijne Schaepkens telt:
En vindt hy 't vol ghetal

Soo acht hy niet met al
Het Princelijck gheral.

Klaghte aen een vluchtighe Herderinne.

Stemme: La Rose.

*A*L sachtjens ! waer loopt ghy soo vlugh,
En thoont aen my uw' snellen rugh ?
Daer 'k meynde u met laggen moet
Te vallen als een slaef te voet.
2. Daer 'k meynde mijn blaeck'righ hert'
Op t'off'ren aen uw' ooghskens zwert,
Die glimmen als het vonckigh vier
Dat *Cupidos* altaer op-zwier.
3. Daer 'k meynde met eenen stip
Het honich van uw' roose lip
Te suyghen, als de Biekens aen
De purper rooskens stelen gaen.
4. Daer 'k meynde mijns zielens kracht
Te voeden aen u stuer ghedacht,
En all' mijn smertigh naer-ghedenck

Te gheven u voor een gheschenck.
5. Waer loopt ghy dan sture maeght,
Heeft u mijn klaght noch niet behaeght,
Maer vlucht ghy als den noordtschen windt,
Wanneer hy alle vruchten schindt ?
6. Eylacy ! s is uyt mijn oogh,
En ick vermaghert door den boogh
Des kleynsten Godt, en kan niet voordt,
Maer blijf hier snakend' naer mijn moordt.

Herders-VVensch.

Stemme: Brande du Village.

*I*Ck en wil gee*n* gout oft goed'ren,
Kroon, noch rijck-stock, Princen draght,
't Purper van de menschen goed'ren,
Noch hun onghemeten macht,
Noch met triumphante Kotsen,
Noch met glori', noch met eer'
Mijn faem tot den hemel botsen,
Seden-rijck // reden-rijck, nimmermeer.

2. Ick en wil gheleerde boecken,
Locht noch hemel, sonne-vliedt,
Noch de sterren ondersoecken,
Noch den zee-loop, aerd', oft iet:
Dan alleen het soete minnen
Van mijn lieve Herderin,
Ick stier' gheirne all' mijn sinnen
Vol van vreught // vol van jeught, op de min.
3. Ick houd' va*n* my t'over-lo*m*men
Oft met groen oft jeughdigh kruyt,
Kranskens vlechte*n*, en met blo*m*men
T'over-hullen dese bruydt,
Die haer' liefd' my heeft ghegheven
Aen het palen van dit wout,
Daer wy altijdt sullen leven
T'saem ghepaert // veel-bejaert, worden oudt.
4. Laet ons (grondt-steen van mijn vreughden,
Eerste oorsaeck van gheluck)
Altijdt onse kriele jeughden
Sien te weiren van den druck,
En vereent ons vee op-voeden
Langhs dit beecxken, dat om-gordt
Met veel kruyden, ons ten goeden,
Ons ter deughdt // 's jaers sijn jeughdt gheeft en stort.

Klinck-dicht. Hy beklaeght hare onghestadigheydt.

O ! Ende van mijn gheluck, ghy zweeft my aen den mondt,
Mijn lippen raken u, en weder zijt ghy henen
Ontvloden van mijn liefd', en daer d'uw' is verdwenen
Daer groeyt mijn dagh op dagh, en meerdert my mijn wond',
En ghy speelt soo met my ghelijck d'End' met den Hondt:
Den Handt die vat haer schier; en flux is sy verschenen,
Ghedoken onder 't nat; en laet een droevigh stenen,
Een karmen aen de beest, en sluypt soo langhs den grondt,
Tot dat sy in 't gheheel den zwemmer weet t'ontglippen:
Seght eens, laeght ghy niet flux ghedronghen aen mijn' lippen,
VVaer-om is 't dat ghy my soo nijdigh nu ontgaet ?
Ben ick den selven niet die flux u kost bekoren,
Oft hebb' ick dan eylaes ! mijn aerdigheydt verloren,
Oft is het dat een vrouw' seld' op een' liefde staet ?

Verhael van de aen-komste der Liefde.

Stemme: Phillis quam Philander teghen.

*I*Ck quam lest-mael langhs de weyden,
Ontre*n*t Schar'beeck in een dal,
Daer ick my wat gingh vermeyde*n*,
By een soete water-val,
Die met lieffelijck ghedruys
Speelde als een orghel-buys.

2. En daer neven stont een blome
Die schier tot het plucken was,
Maer sy sagh den avondt komen
Over bergh', landt, ende gras,
Waer-om dat haer dichte bla'en
T'samen waren toe-ghegaen.

3. Ick terstо*n*t met gragge handen
Pluckte af de lieve blom,
Roepende: siet aen ghy landen,
Siet u voedtsel t'uwen rom,
Kijckt dat blomken *Amaril*
Sal bekoren uwen will'.

4. Maer ick sagh wat grouwe roocken
Wt haer dichte loof op-staen,
Ick meynd' 't waren vremd' ghespoocken
Die daer woonden in de bla'en:
Maer hoort wat een vremde dingh,

Ick daer *Venus* Soon in-vingh.
5. Hy voor 't eerst met weynigh machten
Drongh, en sperteld' uyt mijn hant,
't Scheen hy soude 't al verkrachten,
Al gaen legghen in den bandt:
Soo was hem dat grilligh hoofdt
Van sijn soet ghelaet berooft.
6. Flux soo reckte hy sijn pesen,
En schoot uyt een goude schicht,
Trefte recht my in het wesen,
Maer het schieten viel te licht;
Soo dat hy sijn pijlkens al
In mijn soete borst beval.
7. Ick bleef even kalm van lenden,
Waer-om dat hy (meer verstoort)
Gingh sijn-selven in my senden,
En heeft dus my 't hert' door-boort:
Soo dat hy nu soo hy wilt
Ziel' en lichaem henen drilt.
8. Maer het Kindt vernuft van sinnen
Wist wel waer ick henen wou,
Daer-om heeft hy my doen minnen
V mijn uyt-ghekosen vrouw:
Weest dan, weest dan niet ghestoort,
Liefde weet wat dat behoort.

Versoeck aen de Liefde.

Stemme: Herderinne.

*S*Limste boufken
Die listigh kont door-gaen
Ons hert' en sin,
'k Bidd' u, sloufken,
Gaet eens het hert' door-kruypen
Van mijn Goddin,
Ey ! gaet aen // dat ghy het doch doet bra'en:
Maer wilt my bichten,
Zijn all' uw' schichten,
Vw' seldtsaem lichten
Wel veerdigh ? want ghy moet, ghy moet, ghy moet,
Want ghy moet dat steken aen.

2. Als het flickert,
En dat haer heeft door-straelt
De vlamm' uws torts,
Maeckt dat 't blickert
Dweers door haer' bruyne ooghen:
Op dat de korts'
My ten end' // alsoo eens zy bekent,
En wilt dan keeren,
Ick sal uw' eeren
Dan gaen vermeeren
Met soentjens van mijn Lief, mijn Lief, mijn Lief,

Van mijn Lief u toe-ghewent.
3. En sal stadigh
My gheven om te zijn
V als een' knecht,
En moordadigh
Eeuwelijck (sonder vreesen)
Teghen het recht
Voor uw' eer // my stell*en* wel te weer,
Om all' de jeughden
Tot ongheneughden,
Verr' buyten deughden
Te brenghen, en altijdt, altijdt, altijdt,
En altijdt te doen groot seer.

Herders-Liedt.

Stemme: O ! soete Nymphe schoon.

SYlvanus was ghewoon
Te dansen om de kroon
Van all' de Herderinnen,
Daer hy d'onnoosel lust
Somwijlen heeft gheblust,
Nochtans bevrijdt van 't minnen.
2. Maer doen lest *Amaril*
Quam midden in den dril
Een koddigh lietjen singhen,
Wist sy dan slechten quant;

Te steken in den brandt,
En naer haer oogh te dwinghen.
3. Want dat soo wel beviel,
En soo d'onnoosel ziel'
Des Herders heeft door-kropen,
Dat (daer hy met den mondt
Keurigh-vol open stondt)
Hy liefd' heeft in-ghesopen.
4. Hy nu niet meer ten dans
Gaet om een' roosen-krans
Oft blommen-hoet te winnen,
Maer met een nare klaght
Voorder niet meer en dacht
Dan om haer we'er te minnen.
5. Hy laet sijn Schaepkens al
Ghesloten in den stal,
Oft dolen achter landen,
En loopt met zwaer ghepeys,
Soeckend' op alle reys
De oorsaeck' van sijn branden.
6. Want soo hy *Amaril*
(Just wel naer sijnen wil)
Eens onlanghs hadd' ghevonden,
Heeft (naer een langh ghebleyt)
Haer t'eynde uyt-gheseydt
De smerten van sijn wonden.
7. En sprac: mijns ziele*n*s vreught,
Kont ghy sien dat mijn jeughdt
Om uwen wil sal sterven ?
Waer op sy met een' lonck
Hem noch meer vlamm' en vonck,
En liefde ded' be-erven.
8. Waer door hy heel ontrust,
Wirdt krachtelijck belust
Om haer een' soen te gheven,
Maer 't soenen stal sijn hert',

En meerderde sijn smert',
Dus gingh 't hem aen sijn leven.
9. Sy hier door heel beroert,
En innigh onghevoert
Door eenighe kleyn' voncksken,
Heeft met een' kus gheloont,
En voor dees reys ghethoont
Noch hondert heete loncksken.

Klinck-dicht. Hy seydt een deel te hebben met hare droefheydt.

DAt ick ghevanghen ben, dat wil ick niemandt wijten
Dan d'ooghskens van mijn Lief, en oock den gragghen lust
Die ick hebb', om de selv' t'aenschouwen, die ick just
Hier vind' tot mijn verderf, maer jammerlijck bekrijten,
Iet aen my onbekent. VVat heeft u doch ontrust,
(Goddin van mijn gheluck) dat ick u onbewust
Dees traentjens storten sien, die botsen, en door-splijten
Het doodende verghif, dat onder 't oogh-gordijn

(Om my te mart'len) rust ? ach ! 'k voel' nu meerder pijn,
VVanneer de droefheydt selv' in u is komen woonen,
Die ghy my mede-deelt, ô ! wonderlijcken aert:
Isser iet quaedts in u, dat moet ick oock besueren,
En staegh kom' ick mijn pijn' aen u ellendigh thoonen,
En selden heeft sy oock arn u een pijn ghebaert,
VVaer-om moet my uw' pijn, en mijn u niet berueren ?

Belachelijcke trotsheydt van een naer-bedroghen Maeght.

Stemme: Polyphemus aen de stranden.

GRinselijn was meest ontvloten // *Satyrs* koten,
En het listigh *Pans* beley,
En 't aen-treckende bekoorden // van de woorden
Van het gheestigh sted-ghevley.
2. All' het trachten van het minnen // kost haer sinnen
En haer herte nimmermeer
Eens beweghen, sy te deghen // bleef gheneghen
Sonder roeren tot haer eer'.

3. All' de treken, all' de schichten // van het Wicht, en
Oock sijn listen waren schier
Gansch in stucken, en ghebroken // voor 't ontloken
Van haer ooghen sonder vier;
4. Vier en hadd' sy in haer' ooge*n* // noch verdrooghen
All' de gasten die haer sien;
Door haer glimmen kost sy branden // schier de landen,
En all' die haer gunsten bi'en.
5. Gansch den hoop van all' de klaghten // hadden krachte*n*
Voor-standt, ofte ziel-gheweer,
Van het heyr der droeve minnaers // die haer 't sin-waerts,
Oft wel draefden naer haer eer'.
6. Niemant kost haer van de Boeren // soo beloeren,
Oft beguych'len, dat sy eens
Met een t'same*n*-smackigh kussen // soude blussen
All' d'ellenden en gheweens.
7. Spijtigh was sy t'aller tijde*n* // en ontglijden
Ziel-bevrosen ider-een !
Met haer' scherp-snijdende woorden // kost sy moorden,
Oft verwecken droef gheween.
8. Siet haer quamen gunste bieden // alle lieden
Met veel ootmoet hoogh en neer:
Maer haer stuerheydt die verjaeghden // al die klaeghden
Van hun onverdragh'lijck zeer.

9. Naer dat dit langh was gheleden // sy ghebeden
In haer jeughdt als een Goddin,
Siet s'haer' winter-eeuw' doorwonden // en verslonden
Door de kracht van heete min.
10. Siet nu haer vervallen rosen // staen bevrosen
Van 't af-sloeven van den tijdt:
Moet sy met bedrucktheyt klage*n* // en naer-jaghen
Een' ghesel die haer ontglijdt ?
11. Eenen drooghen wan-ghesinden // die noyt minden
Schoone maeghdt, oft vrouws-gelijck,
En noch onbewoghen vliedt hy // schoon sy biedt vry
Hem te maken machtigh rijck.
12. Leert hier all' dan trotsche maeghden // die u vraeghde*n*,
(Eer 't berouwt) de oor' te bi'en:
Want de schoont' is licht ontvloghen // en bedroghen
Blijft-men naer-maels druckigh sien.

Klagh-Liedt. Van een Dochter die haer Susters Vryer beminde.

Stemme: Claire Fontaine.

*A*Ch ! wat een smerte // braeckt het minnen uyt,
Wanner een herte // sijnen brandt besluyt,
Sonder te klaghen // daer 't niet kan verdraghen
Het vinnigh pranghen // van het groot verlanghen ?
2. Het stoute minnen // seght my stadigh aen,
Dat ick mijn sinnen // soud' verklaren gaen,
Maer bleeuwe schaemte // en vrees' van de blaemte
Doet my vertraghen // mijn Lief naer te jaghen.
3. En noch doet hy my // d'alder-meeste pijn,
Om dat hy by my // mijn Suster komt vry'n:
Ach ! hy is stadigh // fel en seer onghenadigh

Ontrent mijn deure // 't welck my meer doet treuren.
4. Dus ben ick even // *Tantalus* die haeckt
Naer 't vocht dat neven // aen sijn lippen raeckt,
En noyt kan proeven // dan een staegh bedroeven,
Om dat sijn lippen // noyt aen 't water stippen.
5. Wat heeft hy aerdigh // doch in haer besint,
Dat sy is waerdigh // boven my bemindt ?
Noyt wirdt haer wesen // boven 't mijn ghepresen,
Noch haer soet spreken // teghen 't mijn gheleken.
6. Ick ben niet spijtigh // soo hy van haer klaeght,
Maer siet ick vlijtigh // kom' hem naer-ghejaeght;
Wilt hy mijn banghe // ziel' maer eens ontfanghen
In sijn ghenade // eer het wordt te spade.
7. Ick sal versaken // mijn Suster ter noodt,
Midts ick niet haken // magh haer blijde doodt:
Maer wil eer sterven // en oock metter spoet
Mijn borst roodt verven // met mijn heete bloedt.

Klach-Liedt. Van eene Herderinne over de onghetrouwigheydt van haren Herder.

Stemme: Ghy amoureuse Gheesten.

O ! Goden, ick moet klaghen
't Mis-val mijns jonghe daghen,
Door de min // die my in
Hert' en sin // (met ghebin')
Soo onghelijck heeft ghedaen,
Dat ick hem hebb' ontgaen,
Die my in deught sprack aen:
En hebb' mijn gunst ghegheven
Eenen die my laet sneven,
Die mijn verdriet // niet aensiet // en acht' niet
Mijn stenen ende beven,
Maer noch spot // nu den Godt,
Treckt sijn lot // doet hem tot
De duyst're diepten zweven.
2. Als *Thesêus* sijn beminde
(Naer dat hy haer bekinde)

Soo-men siet // in verdriet
Eenigh liedt // tusschen 't riet
Van 't onbewoonde landt,
En stille van den kant
't Ghepeckte schip ontbandt:
Schoon dat sijn holle linde
Met twijffelende winde
In 't vlacke nat // schier noch bat // hoe hy wat
Soude te rugghe keeren,
En sijn vracht // die sijn pracht
Hadd' mis-acht // dien nacht
We'er in het schuyt begheeren.

3. Soo vliedt hy oock hert-neckigh,
En is met my noch gheckigh:
Oock al waer 't // dat den aert
Meer bedaert // hem bezwaerd'
Door naer-peysende leet,
Ghewis dat ghy 't wel weet,
Ja dat hem aen 't herte leet,
Door d'ongherustigheden,
Die hem staegh over-treden,
En thoonen wel // dat sijn spel // is te fel:
Maer hy door quade zeden
Niet aen-hoort // een goedt woordt,
Maer wacht voordt // naer mijn moordt,
Die ick hem schenck' als heden.

Klinck-dicht. Hy twijffelt van de Liefde.

'K EN weet niet oft ick liefd', dan oft het veynsen kenn',
VVant kenden ick de liefd', ick soud' sijn wercken kennen:
Sijn wercken kenn' ick niet, want d'een uer sy my schennen,
Ghenesen d'ander uer, en oft ick beter ben
Versekert van 't gheveyns, dat thoont niet haer gherenn'
Tot my, n'oft oock de proef van haer gheneghentheden,
Dat sy gheen liefde droegh, s'en hadd' my noyt ghebeden,
En dat sy liefde droegh ('t welck ick niet en bekenn')
Sy soud' my haten niet, wanneer sy heeft vernomen
Dat rechte liefde my is in het hert' ghekomen,
En veynsde sy den haet, nu soud' sy 't oock met doen:
Dus kenn' ick gheen van beyd', en sal noch d'een betrouwen,
Noch op het ander staen, maer my ghestadigh houwen,
Versekert op haer' deughdt, en nimmer quaedt vermoên.

Herders-Liedt.

Stemme: Gillotte mon amis.

*K*Omt *Flora,* vlicht een' Krans
Van myrthen en laurieren,
Om daer met aen den dans
By mijn Goddin te zwieren:
En ick sal u althans
Veel eers en lofs gheven,
Maken u d'oor' mijns leven,
Stellen soo uwen prijs noch beschreven.
2. Neemt daer mijn Herderin,
En wilt dat niet verfoeyen,
En oock den lieven min,
Die med' altijdt sal groeyen,
En soo sal desen sin
Noyt, noyt eens versterven,
Als den krans sijn jeughdt erven,
Wiens jeughdigh groen noyt mensch siet bederven.
3. Denckt dan wat soete vreught
De liefde ons sal rocken,
En hoe ons kriele jeughdt
In malligheydt sal jocken,
Nochtans niet sonder deughdt:
Dus wilt eens toe-nijghen,
En soo eens med'-lijd' krijghen,
Waer med' dat all' den druck heel sal stijghen.

Mey-Liedt.

Stemme: Den Mey die komt ons by ‘seer bly.

*N*V dat 't geboomt' ontluyct // en suyckt
Sijn steeltjens die nu anders zijn bekleedt,
En dat den winter vlucht // en sucht
By d'*Antipoden,* daer hy nu af-leet
Sijn grijs-be-yselt hayr // en oock besoldert daer,
Het water dat noch open lagh,
Hun grootelijcks plaeght // de Sonne verjaeght,
En mindert den dagh.

2. Dat hier het water stroomt // 't gheboomt'
Veel vreughdelijcker is om aen te sien,
Waer onder 't vee vergaert // en paert,
Een-ieder he*m* ko*m*t aen de liefde bi'en:
De Herders dansen bly // met een Nymph' aen hun zy,
Om soo te winnen den roosen-hoet,
Die hun van de aerd'// nu is uyt-gebaert,
Ende op-ghevoedt.

3. Nu *Venus* komt ontrockt // en lockt
De gratien al om te dansen hier,
Heeft haren Soon verschoont // ghekroont
Het hayrken dat ghekroeselt is door 't vier,
Die schier van koud' gedoot // hadd' in sijns moeders schoot
Den ganschen winter door gherust,
Die seer vast bedeckt // ghestaegh hadd' begheckt
Den wint'righen lust.
4. Se*n*t hem gewapent wel // en fel
Door all' de jeughden die hier zijn vergaert,
Die met sijn' heeten schicht // t'saem vlicht.
Hun herte*n*, en hun ziele*n* soo bepaert,
Doet suchten door het leet // dat hy hun heeft bereedt:
Maer soo ick hop' haest me*n*gen sal
Met het honich-soet // ende hun gemoet
Bevrijden van gal.
5. Ghy maeghden die hier zijt // ghevrijdt,
Ick bidd' u, maeckt uw' minnaer doch niet zwaer,
Maer troost sijn hert' ontrust // en kust
Hem eens, en thoont uw' liefd' in 't openbaer:
V vierken niet en sluyt // oft anders berst het uyt,
Als ghy met veel gheveynsde re'en

Hebt teghen u hert' // hem ende sijn smert'
Ghejaeghet voor-heen.
6. Want dan sal u het leet // door zweet
Oft arebeydt verlaten nimmermeer,
Dan sal de selve smert' // u hert'
Ellendigh duysent-mael doen bersten eer
Als dat sy soud' wech-gaen // en u daer van ontslaen:
Wel dan beraedt u eens 't is tijdt,
Hoort all' desen sin // de ontseyde min
Die doet doch veel spijt.

't'Samen-Ghesangh, Tusschen Licidas ende Gallathea.

Stemme: Ick kom' u hier begroeten.

L. *W*At sal het doch eens wesen
Mijn lieve *Gallathé,*
Wat sal 't bedi'en // dat wanneer ick u sien
My lust staegh te gaen me' ?

My lust wat te beklaghen
't Welck my niet is bekent,
Het is een leet // dat my aen 't herte leet,
En staegh mijn leven schent.
G. 2. O ! snooden bouf, hoe wel kont ghy veynsen,
Waer toe d'onnooselheydt,
Die ghy soo wel beleydt ?
Wilt ghy my iet segghen // ghy moet 't ront-uyt legghen,
Oft 't is te vergheefs gescheydt.
L. 3. Soo ick best kan bedencken
Soo is 't de felle min,
Die met sijn vier // my aen het herte zwier',
En kruypt my in den sin:
Wanneer ick u bekijcke
Soo word' ick g'heel ontstelt
En heel mijn ziel' // te seffens 't uwaerts kriel,
Door 't lieffelijck gheweldt.
G. 4. Is dat de liefd' die ons soo komt plaghen,
Soo die*n*t die wel met kracht
Wt onsen sin ghebraght ?
Want soo ghy haer tijt biedt // sy dan noyt bedijdt iet,
Dan dat tot veel smerten tracht.
L. 5. Ach ! s'is te seer ghewortelt,
Daer-om mijn Herderin
Laet oock de min // u sluypen in den sin,

Soo zijn mijn smerten min:
En 'k zweir' dat ick met wercken
V altijdt dienen sal,
En uwen lof // met stemmen fijn en grof
Verbreyden in dit dal.
G. 6. Nee*n*, het is best vryer te leve*n*,
Licidus my verlaet,
En snoert doch desen praet:
Oft wilt ghy med'-komen //laet doch sulcken dromen,
en prijst s' Herders goeden staet.

Klinck-dicht. Hy beklaeght weder sijns Liefs killigheydt.

NV moet ick èens mijn Lief met lau'ren gaen bekroonen,
Met myrthen gaen begroên, om dat de soete lent
Den lieven Meyen-tijdt ons tot veel vreughden went:
Al wilt sy my als nu een koelder aensicht thoonen

Als self den winter hadd': om my we'er te beloonen
Met bitter wangigheydt', 't ghen' my soo krachtigh schent,
Dat my de bleecke doodt mijn leven (dat ten endt
Door haer ghekomen is) met myrrha dreyght te kroonen.
Ach ! sult ghy kille Maeght den tijdt die ieder stiert
Tot een volmaeckte vreughdt den tijdt wanneer dat zwiert
De liefde door 't ghediert', tot ons ghenucht niet kiesen ?
Oft sult ghy (stucksken ys) daer elck in liefde bloeyt,
Daer elck in liefde brandt, daer elck door liefde groeyt,
In 't midden van het vier noch strangher blijven vriesen ?

Een Herderinne beklaeght de af-wesentheydt van haren Herder.

Stemme: Coridon sucht nacht ende dagh.

*E*Ylaes ? nu sit ick hier alleen,
Verselt met druckelijck gheween,
En duysent droeve suchten,
Daer ick wel eer met vreughdt
Daer ick wel eer met vreughdt
Met hem ons beyde jeughdt
En sin verkluchten.

2. Daer ick ghenoot by-wesentheydt
Van hem, die nu in anghstigheydt,
In pijn en veel ghevaren,
Een ballingh van sijn landt,
Van my en mijnen brandt
Is wech ghevaren.

3. Dit is de plaets' daer wy wel eer
Ghenoten 's liefdens goeden keer,
Naer ons' will' en wellusten,
Dit is de eerste sted'
Daer wy met volle vred'
Seer dickmaels rusten.

4. Als wy om-lommert van uw' bla'en,

O ! eycken-boom, altijdt te gaen
Te samen hier beloofden,
Waer van ghy tuyghen moet,
't Ghen' uw' schors beter doet,
Die hy doen kloofden.
5. En schreef met sijnen Herders-staf
Dees namen, die-men van nu af
Seer droeffelijck siet weenen,
Om sijn af-wesentheydt,
Die staegh in my bereydt
Een druckigh steenen.
6. Want als den Olijf-boom ontrooft
Van sijn we'er-paer, oft wordt ontlooft,
Oft sonder voedt-saem vruchten,
Soo sit ick sonder vreughdt,
En kies' voor ons gheneught
Ellendigh duchten.

Herders-Vley-Ghesangh.

Stemme: Vliedt sien droeve suchtjens.

*D*Oen uw' blixems slaghen
Quamen door 't gesicht veel vlocken viers my in mijn zieltjen staken,
Stuerd' ick tot uw' klaghen
Tuyghen van 't ghemoet, loncken van mijn oogh', maer sy noyt gebroken
Hebben 't ysigh hert', dat bevrosen niet en doodt,
Maer met sneeuwe wacht
All' 's liefdens kracht
Verjaeght van uwen schoot.

2. Tintelende vuertjens

Doet ghenad' aen my, my die verbrandt, en gheenen troost in 't blaken
En hebb', als des gluertjens
En 't sien van den glans, die my soo treckt, en lockt om te ghenaken
Lipp'kens van uw' mondt, en de stipkens van uw' lipp',

Daer ick alle goedt
En 't soetste soet
Met mijne lipp'kens kip.
3. Plaetsers van min minnen,
Komt geneest mijn wo*n*d', ko*m*t helpt mijn smert', en d'adem-trecke*n*d' geesten
Sendt die doch eens binnen,
Binnen in mijn hert', daer sullen sy door hunne kracht de meesten
Qualen helpen, die oyt een' meester heeft gheheelt:
Komt dan mijn meesters',
Mijn liefd' is versch
Aen u ten danck ghedeelt.

Klagh-Liedt, Van Pan, als Syringa in een riet verandert was.

Stemme: D'Enghelsche Klocke-dans.

*I*Ck sit hier eenigh
In 't een-saem veldt
Den heeten brandt en klaegh',
Door liefde weenigh,
En heel mis-stelt,
Om een die my ghestaegh
Door landt // en sandt
Vliedend' ontsprongh den brandt:
Daer ick haer hebb' in hand'
Krijgh' ick laes ! noyt tot pandt
Van haer eenen soeten kus,
Die my vast ghebonden dus
Hier houdt, door 's liefdens bandt.
2. Ick hebb' in 't ronden
Mijn Lief ghesocht,
Eylacy ! al voor niet,
Want 'k hebb' ghevonden
(Soo my best docht')
S'is verandert in riet:

Ick blies // en 't lies
Riep *Syringas* name uyt:
Du ick 't nu vast besluyt',
En wil hier van een fluyt
Maken, en mijn pijnen all'
Braken aen dit wild'righ dal,
Oft droef'lijck spelen uyt.
3. *Syringa* midts dat ghy
In dit droogh riet
My niet we'er minnen kont,
Laet toe nochtans dat my
Een-ieder siet
Van u altijdt ghewondt:
By my // sult ghy
Levende zijn altijdt,
In spijt des gragghen tijdt,
En 's hemels zwerten nijdt
Sal ick spelen uwen lof,
En er-galmen fijn en grof
Hier op tot Goden spijt.

Klinck-dicht. Voor-segghende versekerheydt van bekomen gunst.

DE Liefd' quam lest van my (soo 't scheen) met keuringh' vraghen,
Oft dat ick niet en wist oft my mijn Lief bemind' ?
Ick peysde weynigh tijdts, en daer door wan-ghesint,
Seyd': Ick en weet het niet, want sy heeft kleyn behaghen

(Soo 't schijnt) in mijn ghesegh; soo ick met slimme laghen
De waerheydt van haer vraegh', dan drijft sy in den windt
Mijn woorden heel verstoort; hier op sprack 't listigh Kindt:
Nochtans mijn moêr en ick noch gister-avondt saghen,
En hoorden haer gheroem (wanneer een ander gast
Met keurigh ondersoeck heeft naer haer minn' ghetast
Op hare vaste liefd', die s'u wilt eeuwigh schencken.
VVaer op ick seyd': ghy weet de waerheydt alder-best,
En hy half-dubbende heeft het met eet bevest,
En seyd': Al is sy zwack, en hebt gheen achter-dencken.

Eynde van 't tweede Deel.

Het Derde Deel van het Brvsselschen Blom-Hof van Cvpido, in-houdende Vele boertighe Ghesangen, Brouwers Klucht-lietjens, ende Klinck-dichten.

Beduydende door hunne vryheydt in 't spreken de bekomen Liefde.

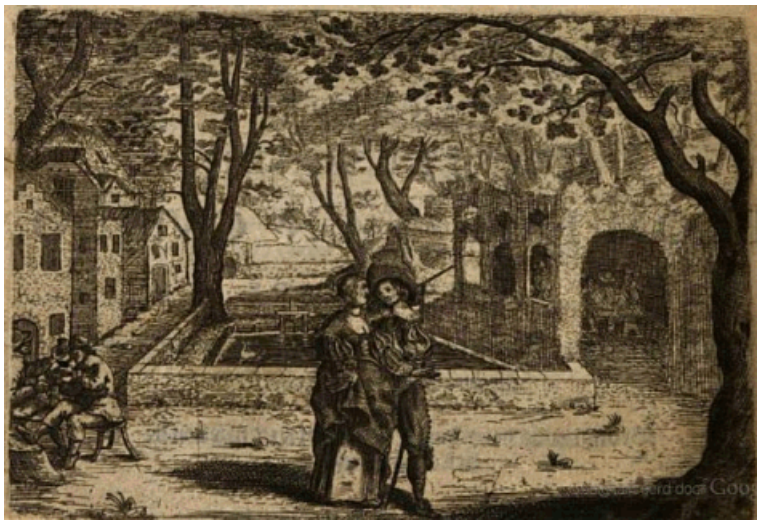

Guilelmus van der Borcht, *Brusselschen Blom-hof van Cupido*

Vrevghden-Rym, over de Bekomen Liefde, Toe-ghepast op den Voor-somer, tot In-leydinghe van 't Derde Deel.

O ! Lent ô ! lieve Lent, ô ! voor-bod' van den Somer,
Aen-brengher vàn de vreughdt, ô ! vorst, en winden-toômer,
Blom-blaser, blader-spruyt, bekleeder van de aerd',

O ! groenen Lommer-godt, ô ! liefdens stercksten helper,
Verwachten Minnaers-troost, ô ! klaght en tranen-stelper,
   V zy den vollen lof en eer' ten danck' vergaert,
V zy een vreughden-liedt, u prijs' ick met ghesanghen,
V danck' ick met ghenucht, om dat door u 't verstranghen
   Van dobbel-winter-pijn my heel ontvloden is.
Nu sal, ô Nymph', gheen kracht van 's winters sture winden
Den op-ghestockten brandt van mijne ziel' in-binden,
   Maer wel (belacht het ghen' ick niet onred'lijck gis)
Houd' ick dat nimmer koelt' mijn herte sal bevriesen,
Vermidts mijn Sonn' haer noyt ten suyden sal verliesen,
   Maer blijven even hoogh' in dit mijn oogh-peyl staen:

VVaer door ghestaghe hitt' dit herte sal doen blaken,
Een hitt' die nimmer sal het altijdt-staen bestaken,
  Maer sal, beanckert, daer d'onstadigheydt versmaên,
VVaerdoor gheen reghen-vlaegh' my iewers sal doen schuylen,
Ontdoken haren glans in nijdens duyst're kuylen,
  Door-scheurende den bandt van ons bereyde trouw',
Oft nimmer wolck van haet de klaerte sal bedecken,
Om soo de schoonte my in droefheydt te ont-trecken,
  Den knoop ontfuts'lend', die ons eeuwigh binden sou:
Maer ick in teghen-deel my eeuwelijck sal paren
Met u, ô, ! lieve Sonn', ey ! laet ons dan vergaren

Te samen gheklipseert, vermengh'len wy ons licht,
Op dat den klaren glans meer strecke t'onser vreughden,
VVt-sluytend' de begheert' van all' de vremde jeughden,
En wy te-saem' ghevoeght zijn met het aenghesicht.
Ha ! 't wenschen is voor niet, vermidts ick hebb' ghenoten
All' 't ghen' voor desen my soo anghstigh heeft verdroten
Te derven, laet nu vry de vrye vryigheydt
Bereyden 't open hert', en laet ons in-ghenomen
Van 't vreughdelijckste mal, laet koddigheden komen;
Op dat gherustheydt zy met sotheydt in-gheleydt.

VVanneer den gragghen lust d'begheerde heeft ghenoten,
Soo vindt 't ghenietend' hert' sijn banghigheydt ontvloten,
   En leeft verheught door 't ghen' dat het bekomen heeft,
Behaeght hem in de winst', vermeert de vreughdt door vreughden,
Hoopt jock op koddigheydt, en menghelt sijn gheneughden,
   Met seld'saem malligheydt, en soo gheruster leeft,
Verliest sijn eynde niet door 't midden te mis-hand'len;
Ick even-eens ghestelt, en kan niet qualijck wand'len,
   Vermidts de sekerheydt mijn ganghen veyligh maeckt:

Singht, drinckt, schenckt, boert en spot, lacht, malt, en koddigh rammelt,
Ralt, loeyt, beguychelt, en met sottigheden sammelt,
De trouw' beboeyt mijn liefd', dus blijft sy ongheraeckt.

Polyphemus sittende aen den oever van de Zee, klaeght aen Gallathea, haer verweckende tot liefde.

Stemme: Coridon heeft seer triumphant.

*H*Oort toe mijn lieve *Gallathé,*
Die wit zijt als gevalle*n* sne',
Veel trotser als de korenmijten,
Veel luystigher als eenigh gh'las,
Veel selder als het ader-bijten,
Veel jeughdiger als 't groene gras.
2. Veel lichter als een Sleckenhuys
Ghegheeselt van het zee-ghedruys,
Veel aenghenamer als den lommer,
Veel kouder als het Killigh' ys,
Veel vreeselijcker als den kommer,
Veel zwacker als het dunne rijs.
3. Veel sachter als een Swane-pluym,
Veel soeter als een rijpe pruym,
Veel schoonder als mijn fraeyste hoven,
Die ghy sult vinden blomme*n*-rijck:
Veel heeter als een open oven,
Veel weecker als het modd'righ' slijck.
4. Veel onberoerder als een plaet

Die 't midde*n* van dees golven staet,
Veel prachtigher als all' de Pauwen,
Veel spitser als dees hekel is,
Weerdt ghemindt, en we'er weerdt gheschouwen,
Veel brooser als het drooghe lis.
5. Veel vluchtiger als eenig hert'
Dat van dien doch gejaghet werdt;
Ach ! laet u rouwen soo te vluchten,
Berispt uw' eyghentlijck ghedrael,
En laet voordt-aen my niet meer suchten,
Op dat ick u met gunst' betael'.
6. Dees hoecken van dit groot gheberght'
Dat 't onghemeten water terght,
Zy my een hut om in te woonen,
Mits daer oock noyt de*n* vorst in sit.
7. Dees app'len, en dees druyven soet,
Die 'k somwijl' s'nuchters hebb' begroet,
En seyde: vruchtjens wilt doch groeyen,
Ghy sult noch wesen een geschenck,
En voor mijn *Gallathea*b bloeyen,
En noch veel meer als ick bedenck'.
8. En oock dees noten van mijn landt
Sult ghy noch plucken met uw' handt,

En noch sult ghy mijn witte Schapen
(Die over-decken 't gansche dal)
Met vreughden om de winst begapen,
Die ghy sult vinden sonder tal.
9. 't Is een' arm man die Schapen telt,
My dunckt ick sien ons Soontjen speelt
Met een van all' de fraeyste La*m*men
Die oyt van Oey is voordts-ghebraght,
En roept: kijckt va'er, wat doen de Rammen ?
't Welck hy gelijck een kint belacht.
10. Wat melck, wat boter ende kaes,
Waer isser beter Herders-aes ?
Sulle*n*de Schape*n*, Geyten, Koeyen,
D'een tot den kost, d'ander tot dranck,
In groote*n* overvloet doen groeyen,
En gheven all' ons leven lanck.
11. Niet alleen dat den mensche voedt,
Maer oock wat lust in u ghemoet,
Dat sal ick t'uwer weelde*n* brengen,
Konijnen, Hasen, en ghediert',
Een paer kleyn Duyfkens, die hun menghen
By ons, en noyt ter vlucht en zwiert.
12. Komt *Gallathea,* komt ee*n*s hier,
Komt *Gallathea,* waerdtste dier,
Komt aen, besiet mijn la*n*t en haven,

Ick bidd' u laet de woeste zee,
Ick bidd' door-kijckt eens all mijn gaven,
En hoort doch aen mijn slechte be'.
13. Komt siet hoe groot uw' vryer is,
En houdt voor seker en ghewis
Dat *Iupijn* (waer van ghy verhaelde)
Noyt een soo schoone lichaem heeft,
Noyt soo des minne*n*s-lust betaelde,
Die nochtans in den Hemel leeft.
14. Sal *Acis* langher noch de minn'
Behouden van u Half-goddin' ?
Ghewis dat sal hy haest beproeven;
Ey ! Lief, verhoort doch mijn ghebedt,
Eer dat sijn doodt u sal bedroeven,
Die flux op *Charons* schuyte tredt.
15. Ey ! Lief ick bidd' u andermael,
Ey *Gallathé* komt uyt uw' sael,
Oft 'k sal u dijnen pol wel leeren:
Want ick door liefd' en gramschap brand',
En my tot dese wraeck gaen keeren,
't En zy ghy Liefste komt aen 't strandt.

Klvchtigh Ghesangh, Om de Liefde te dempen.

Stemme: O ! eenigh voedtsel van mijn jeughdt.

O ! Minnaers, die de liefde quelt,
En met sijn slimme grillen speelt,
Hebt met my eenigh mede-lijden,
Als ick hebb' met u sien te vrijden:
Siet ghy niet hoe verdwaest, het verbaest door de minn'
Dat ick ben, die steedts raest, die staegh blaest in mijn sinn'
Vlocken viers onder-menght met ghesmoock ?
Soo dat vonck, soo dat brandt, soo dat vier, soo dat gloedt
Dit mijn hert' , dees mijn ziel' , dit mijn hooft en borst voedt,
Met smoor en grouwen roock:
Dus leef ick met ghequel
Als in de duyst' re Hell' ,

Door den damp, het ghesmul, en het roocken,
Die mijn hersenen besmoocken.
2. Want als een forneys op-ghestoockt,
Oft als den grooten *Ethna* smoockt,
Soo ghevoel' ick dat hert' en sinnen
Voeden my eenen brant van binnen;
Ick spouw' uyt als ick spreeck niet dan vier, als ick slaep'
Is 't al brandt wat ick droom, soo ick geeuw ofte gaep'
Komt den gloedt uyt-ghevloeyt uyt mijn' mondt:
Wat ick eet, wat ick drinck', wat ick peys', wat ick denck',
Wat ick doen, wat ick maeck', wat ick los, wat ick schenck',
Wat ick oyt van my sondt
Is all' door 't vier versenght,
Met vlammen onder-menght;
Och ! wie soud' voor de liefd' dan niet vreesen,
Moet hy soo ghemartelt wesen.
3. Mijn' adem rieckt naer 't helsche vier,
Het welck dat vlammen-schencker dier
Met sijn' pijl my heeft in-gesonde*n*,
Die my 't lichaem soo quam doorwonden,
Dat my is 't gansche lijf heel doorvlimt, heel door-naeyt,
Heel door-pickt, heel door-spicht, heel door-sne'en, dus doorwaeyt

Sijnen a'em, die als wint my doorsnuyft,
Soo dat vonck wordt ghestockt, glinst'ren veel op-ghevoedt
En gekipt, dat my 't hert' alle vocht schier uyt-broedt,
Mijn hoofdt self is gheruyft,
Mijn lichaem als een hout
Ghekrompen en benouwt;
Soo dat 'k meer een' solfer-stock sou gh'lijcken,
Als-men aen het vel kan kijcken.

4. Door-luchtigh ben ick door sijn' schicht,
Als eenen temst, soo dat het Wicht
Wilt een' door-boorden pot gaen maken,
Maer 'k hop' dat dus sijn vlamm' sal staken:
Want 't af-zijn van mijn Lief maeckt dat ick door de pijn'
Word' vervult met een nat, dat nu vloeydt van 't aenschijn,
En dit licht dat my brandt in het hoofdt;
Maer ick sal ieder gat stoppen toe met wat was,
Tot dat ick heel vervult sal het vier door den plas
Wt-dempen gansch verdooft,
Soo weet ick dan een streeck
Die u-lien all' gheleeck,
Om den brandt die u quelt te verdooven,
En 't Kindt sijn kracht te berooven.

't Verhael van Midas tot de mis-vonnissers.

Stemme: Lest-mael by een Meysken.

PAN bestondt het spelen
Met sijn riete-fluyt,
En beriep de Velen,
Met het soet gheluyt
Van *Apollos* Herpen
Onder *Tmolus*-bergh,
Om daer uyt te werpen
Sijnder fluyten mergh.

2. En heeft flux verkoren
Hem een Vonnis-heer,
Just tot smaet gheboren
Van *Apollos* eer',
Midas den befaemden
Om sijn ooren twee,
Die hem flux versaemden
Aen sijn hers'nen dwee.

3. Als hy *Pan* vereerden
Met des winners-eer',
Daer gansch *Tmolus* keerden
Sijn groen kruyne ne'er:
Tot een klaer' aen-wijsingh'
Van het groot onrecht,
Dat-men met mis-prijsingh'
Phoebum hadd' berecht.

4. Doen den dwasen wijser
Stondt be-eselt-oort:

Soo sal den mis-prijser
Voordt-aen zijn gheboort,
Riep Godt *Phoebus* krachtigh
Voordt een-ieder aen,
Zijt dit dan in-dachtigh,
En wilt red'lijck gaen,
5. Oft uw' korte ooren
Worden oock verlenght;
Dus wilt ernstigh hooren,
En altijdt ghedenckt
Mijn b'exempelt praten,
Oft wilt sonder schand'
Senden t'uwer baten
't Vonnissen van kant.

Klinck-dicht. VVaer in de versekerheydt van de weder-liefde is.

'K BEn veyligh nu belandt, en uyt de woeste baren
Der minnens troub'le zee ghekomen in een haef,
Daer myne lieve Nijmph' beschenckt haer blijde slaef
Met all' het soetste soet dat oyt een vrouw' in 't paren

(Aen wie het immers was) schonck tot een minnens-gaef.
Ick danck' de goede Minn', dat ick niet meer en draef
In d'onghebaende woest', waer d'ander noch in varen
Ont-anckert van de hop': ô ! Minn', die my kont baren
Soo vrinde vrind'lijckheydt; wat dient nu best gheleydt
Op 't blak'righe altaer ? mijn hert' daer toe bereydt
En wildy immers niet, mijn ziele te verbranden
Dat heeft sy nu beproeft, oock hebdy 't niet van-doen,
Mijn lichaem self en kan u gheen danck-segghingh' broên,
Maer 'k schenck u eenen kus van mijn Nymph' t'offeranden.

Vryagie, Tusschen eenen ouden Man ende een jonghe Dochter.

Stemme: Als ick was een jonghe keirel.

Ou. *S*Oete Lief en wilt niet vluchten,
't Loope*n* is te groote moeyt,
Wa*n*t ghy doet de aerd' versuchte*n*,
Dat ghy haer met voete*n* schroeyt:
Ach ! blijft, ach ! blijft, eylaes ! ick sal bezwijcken,
Ach ! siet, ick vall' onverr', laet ee*n*s uw' stuerheyt strijcke*n*.
Ion. 2. Seght ghy gheck, wie soud' niet vlieden ?
't Grijs hayr is noyt aen-ghenaem,
Al te oudt en siet-men sieden
Door liefd', want het dorr' lichaem
Vermorght, vermorght tot geender stondt oft tijden,
Waer taeyheydt daer sy is en soeckt noyt te ontglijde*n*.
Ou. 3. Sult ghy van mijn grijsheydt loopen,

Daer de witte blommen zijn
Om een kransken te beknoopen
Mits hun glinsterigh' aenschijn
Veel meer, veel meer de purp're roode rosen
Met hunnen klaren glans als d'andere doen blosen.
Ion. 4. Witte roosken*s* dat zijn blo*m*me*n*
Seer gheacht om hunne jeughdt,
Men siet noyt in krancen ko*m*men
Kerck-hof-blommen sonder vreughdt:
Daer-om, daer-om uw' grijse dorre hayren
Gaet met de mollen self, oft met het Kerck-hof paren.

Koddighe Vryagie, Tusschen eenen Koppelaer ende een Koppelersse.

Stemme: Van 't Vrouwken met de Vincken.

Den kop. *I*Ck begroet' u, schoon vrindinne,
Ghy waert weerdt een Koninghin,
Dat uw' plat-ghedreven kinne
Fraeyder waer in mijnen sin,
Dat uw' in-ghevouwen neus
Waer verheven, en wat heus.

De kopp. 2. Vuylen snulphus, pocken-traigny,
Rossiaen – ooghigh hoerenvrindt,
Seght soo veel aen een karaigny,
Die sal segghen wat u dient:
En voordts wensch' ick dat uw' tongh'
Dry-maels door mijn eerschgat vrongh.
Den kop. 3. Leppige van all' de hoeren,
Af-ghered' geschutten-peert,
Dat ick d'uw' eens hadd' sien voeren
Daer sy 't over-langh was weerdt,
'k Wedd' gh'en hadt noyt sulcken woordt
Wt den mont gedreve*n* voort.
De kopp. 4. Heuschen al-gemeynen kater,
Ouden boeven-courtisaen,
Ghy sult snoeren u gesnater,
Oft 'k sal voor u back-huys slaen
Desen over-vlasten kop,
Daer-om houdt u seggen op.
De kop. 5. Wel ghy oude uyt-nootspinster
Sout ghy dreygen eene*n* man ?
Flux set u ghetuygh wat ginster,
Ick sal thoone*n* wat ick kan,
En met een ghedreven vuyst

Douwe*n* d'etter uyt een puyst.
De kopp. 6. Wat sout ghy, ghy lammen hanne
Die door 't mallen zijt ontmercht ?
Voordts 't is best dat ghy aen Tanne,
Aen uw' hoer dat dreyghen verght:
Want ick kenn' my noch te goedt
Dat ick u schupp' met den voet.
Den kop. 7. Swijght ghy vuyle maeghd'-verleydster,
Ghy bekende koppelers,
Swijgt ghy boeven-buersenvleydtster,
Adieu, en ick soeck wat vers,
Aen wie dat 'k met courtoisie
En met eer' te*n* dienst my bie.
De kopp. 8. Gaet van hier ghy boeven-vader,
Schenckt den dienst (ghy pocken-vrindt)
Aen een die uw' woorden nader,
En u segghen meerder mint:
Adieu, en breeckt voordts u been
Voor de deur' van Magdaleen.

Grillighe Vryagie.

Stemme: Ons ghespeel wil enckel minnen.-(Oft)*Si c'est pour mon pucellage.*

*L*Est als *Lunas* bleecke peerden
Doolde*n* door de grouwe lucht
Hoorde ick een verr' gesucht,
Waer toe dat ick my flux keerden,
En hebb eynd'lijck onverstoort
Dese t'samen-praet ghehoort.
2. Joufvrouw' uwen a'em is geurigh
Als het we'er-ghemalen broodt,
En uw' teere lipkens roodt
Als verslenste roosen k'leurigh,
En uw' maecksel is bisaert
Als een' stronck hout vander aerdt.
3. Jongh-man uw' beleefde reden
Moet ick prijsen als een' man
Die-men uyt de steden ban,
All' uw' ongheschofte seden
Eysschen liefde als den bast
Die wel om uw' strote past.
4. Ja dat wist ick blees vol koten,
Reden-loose haper-tongh,
Dat de gunst' u 't my-waerdts dwongh,
Waer-om dat ick hadd' besloten
Met ghelijcke courtoisy
Te beloonen u ghevry.

5. En het selv' heeft my bewoghen
All' uw' ongheschaefde re'en,
En daer by uw' mancke le'en,
Die schier gist'ren noch al soghen,
Met dees woorden, oft wat meer,
Vast te worghen aen de eer'.
6. Joufvrouw' ick wil u bedancken,
Ick bedanck' u ander-mael
Met mijn reden sonder tael,
Sprack hy, en scheyde met stanck, en
Hy gaf haer een lap voor 't hooft,
Waer van sy stondt als verdooft.
7. Waer op sy verheescht van spraken
Hem dees laster-namen gaf:
Gaet ghy fielt, gaet van nu af
By uw' guyten u vermaken,
En wilt uws ghelijck oock gaen
Leeren soo de dochters slaen.
8. Daer met loech ick binnen 's monden,
En riep luyde in ghedacht:
Och ! wat een vekeerden nacht;
Maer noch leer' ick 't deser stonden,
Dat wanneer een' Esel vrijdt
Hy met voeten schupt oft bijt.

Klinck-dicht. VVaer mede hy bethoont de ware vreught over de ghenoten weder-gunst.

DE Donder-god'sche Vreughdt *wanneer hy* 't Heupen-kindt
Aen Semeles *verkreegh, noch allen de gheneughden*
Die hem in eenen Stier seer krachtelijck verheughden,
Naer dat hy 't groene meyr met Europ' *heel mis-sint*
Verblijdt hadd' door-ghesne'en, noch die hy altijdt vindt,
VVanneer de Locht-goddin' *naer d'af-ghesleten nijden*
Hem met een lockigh' oogh komt schier sijn hert' door-snijden:
Noch die van Danaë *(als gelt eens weêr ghemint.)*
Hy oyt ghenoten heeft, en zijn oft te ghelijcken
Ey dees die ick gheniet, en zijn oft te ghelijcken
By dees die ick gheniet, oft moeten voor dees strijcken
Als onder-menght met pijn: want sijn ghestolen vreughdt.

Is door den bleecken nijdt van Juno *haest vermindert,*
En 't ghen' hy Juno *doet wordt van sijn zijd' verhindert,*
Maer mijn is onverstoort, en daer-om meer van deughdt.

Leer-samen mis-gangh van eenen Dronckaert.

Stemme: Lest-mael by een Meysken.

'T *I*S niet langh' gheleden
Dat ick vol en sat
Waggh'ligh quam ghetreden
Aen d'een zijd' van d'stadt,
Daer de hooghe mueren
Korst-wijs met de ley
Onse straets-ghebueren
Setten in pastey.
2. Daer vondt ick een k'raigny,
Die met haer ghesicht
En vermomde traigny
In my heeft ghesticht
Sulcken heete voncken,
Dat ick waer verkorst,
Hadd' sy niet gheschoncken
Teghen desen dorst.

3. Maer doen ick des morghens
Sagh het back-huys aen,
Denckt wat kop vol sorghens
Dat ick hebb' ontfa'en,
Als ick sagh de kaken
Als een bock-wey-brey,
Die ick hadd' sien blaken
Als vlam-vervigh' sey.
4. Als ick d'hayre-krollen
Op de tafel sagh,
Die ick hadd' sien rollen
Om haer hooft, den dagh
Just maer van te vooren,
Als ick 't vel sagh staen
Moleyts als de Mooren,
Met veel rimpels aen.
5. Als ick 't gansche lijf vondt
Als een eycke-stronck,
't Ghen' heel stram en stijf stondt,
En van adem stonck,
Als beschimmelt vodd'-goedt
In een' hoeck verleydt,
Oft als eenigh rot-goedt
Met 't ghewormt bespreydt.
6. Ick kroude mijn hayren
Met een vrangh ghesicht,
't Ghen' kost openbaren
Watter was ghesticht
Van te laet-bedroeven
Deser dwasicheydt,
Die my 't wanckel-sloeven
Eerst-mael hadd' beleydt.
7. Ick wird' flux van schijven
Door 't ghelagh verkaelt,
Maer noch woud' sy kijven,
En riep: Sa, betaelt

Voor het neven-slapen,
't Ghen' ick even ded',
En bleef eynd'lijck gapen
Sonder gelt en vred'.
8. Nu d'on-loopen daghen
De verghetentheydt
Van haer' slimme laghen
Hadden schier bereydt,
Doen begonsten 't steken
In mijn zwacke le'en,
Pijnen, veel ghebreken
En druck'lijck gheween.
9. Job met all' sijn knechten
Hongh my aen het lijf,
En quam my bevechten:
Soo dat ick haest stijf
En stram ben gheworden;
Dus leert metter spoet,
Hoe-men 's hoere woorden
Vluchtigh schouwen moet.
10. Haer gheschildert wesen
Is een 's menschen-val,
En haer soet belesen
Vrindelijcke gal,
Haer ghekrolde locken
Is verghift, dus meyt
Guld' Ap'tekers brocken,
Die een hoer bereydt.

Ghenuchelijck Vasten-avondt-liedt.

Stemme: Doen sprack dat proper maeghdeken.

*L*Aet ons de*n* vasten-avont-tijt
Verslijten met veel jolijt,
Laet ons ons voeghen tot het drincken,
Bacchus sal ons het wijntjen schincke*n*,
Eer ons den tijdt ontglijdt.

2. 't Is best dat wy den jonghen dagh
Besteden in drolligh' ghelagh,
Eer dat aen ons ons' grijse hayren
Niet dan een koude droefheyt bare*n*:
Dus kies ick desen dagh.

3. Dus kies ick desen dagh van vreughdt,
En wil ghebruycken mijn jeughdt,
Eer dat ons ons' naer-komelingen,
Over ons' droeve doodt-kist singen,
Tot hun-li'en meer gheneught.

4. Want wat ons naeste maeghschap doet
En heeft ons noyt ghevoedt
Vrinde*n* plaisier en groote genuchten
Doen den gulsigen *Bromium* suchten,
Soo hy niet med' en doet.

5. En wat ick aen mijn selven doen
Dat plagh my meer te vo'en;
Liefde die wilt haer selven eerst minnen,
En dan laet sy haer zwacke sinnen
Tot anders baten ho'en.
6. Ey ! laet ons dan de*n* lieven dagh
(Die ons ghebeuren magh)
Niet ydel van ons laten af-loopen,
Ons gelt dat dient om vreughden te koopen
Met malheydt en ghelach.

Droom-Liedt.

Stemme: Saerken de Krabbe-vrouw.

*L*Est als het *Bacchus*-nat
Mijn hooft hadd' in-ghevat
Doen viel ick in het droomen,
Als *Luna* glat en rondt
Hadd' op ons horizont
Haer broeders plaets' ghenomen.
2. Ick vondt my aen een rey
In 't midden van een wey
Met lieve Nymphkens spelen,
Waer dat wy keer op keer
Ons' adem meer en meer
Op hunne lipkens telen.

3. Maer na dat ick we'er zwamp
In 't over-tolligh damp
Van *Baccus* rijcke gaven
(Want soo plagh ick in 't groen
Op ieder dagh te doen
Om 't leven af te draven.)
4. Docht my ick hadd' met lust
Een poes'le meyt ghekust,
Die met haer purp re lipkens
Op mijnen moeden mondt
Hadd' menigh-mael ghejont
Wel duysent sachte stipkens.
5. Maer laes ! ick hoord' een woort
't Ghen' luyd': komt vlijtigh voort
Naer *Charons* schuyte henen,
En eer ick quam aen boordt
Mijn droomken was verstoort
En alles oock verdwenen.

Klinck-dicht. Bethoonende hoe kort den tijdt in vreughden is.

MYn vrouw' hadd' gist'ren spad' aen my een uer ghestelt,
VVaer naer ick eenigh gingh voor hare deur' staen wachten,
Maer 't scheen den grijsen tijdt moest ievers in een sachten
Droom sorgh'-loos zijn verwert; want hy soo onghesnelt
Ten laest' is komen voordt, dat my dees uer de nachten
Des heele winters docht, en daer 'k nu niet wil trachten
Dan dat den snellen tijdt sou met een strammer been
Hem kruck-spronghs stieren voordts, soo schijnt hy niet te treên;
Maer met een vlugghe snelt' door aller gheesten krachten
Als op het ys ghestiert te schuyven door de lucht,
Soo dat sijn snelle snelt' ont-rooft all' mijn ghenucht,
Die mijn Goddinne sou my tot minn's looningh gheven.
O ! tijdt, ô ! vlugghen tijdt, 'k wou dat ghy in de vlucht
V been ghebroken hadt, en ievers manck ghebleven.

Liedt gheraedtsel-wijs van de Toeback-pijp.

Stemme: Langhs de kanten van de Sinne.

*L*Vystert toe verkilde hanen
Die uw' broeck ontwasse*n* zijt,
En nu fouckelt op de banen,
Waer-men tot den Schippers tijdt
Van de onder-aerdtsche poelen,
Om soo met 't ghelapte schuyt
Over *Phlegeton* te spoelen
By uw' lest' on-kosen bruydt.

2. Hoort en siet eens wat een vleyster
Dat ick u voor ooghen stel,
Siet wat leste t'samen-reyster
Nu booght onder uw' bevel:
Al is sy wat langh van leden,
En een-voetigh als den hoop,
Die in vremde kusten treden
Als wy snelder op den loop.

3. Al is sy gansch kael van hoofden,
Met een gapend' aen-gheschijn,
Daer sy 't wesen med' naer-roofden
Van 't veel-ooghigh lamperijn:
Al is haren a'em van roocken,
En haer leven vier en vonck,
Als het dansende ghespoocken
Dat uyt diepe kuylen spronck.

4. Wilt haer even-wel beloeren,
En verkiesen voor uw vrouw',
Want sy kan u hooft vervoeren,
En ontfutselen den rouw',
Als ghy aen haer mag're memmen
Sult uyt-suyghen eenen damp,
'k Wedd' ghy sult in vreughden zwemmen
Als den visch in 't water zwamp.
5. Wilt ghy haer in trouw' aenkleven,
Soo is al uw' sorghen hen',
Want sy kan een voedtsel gheven
Voor uw' over-ploeghde le'en,
Waer van ghy de schaperaden
In u sacksken draghen meught,
't Ghen' u niet sal over-laden,
Al is het van groote deughdt.
6. Tande-loos (moety noch wete*n*)
Is haer ronde back-huys-gat,
Dat hem noyt en voeght tot eten,
't En zy ghy ghesoghen hadt
Aen haer achter-deel te voren:
Hoe staet u dees vrijster na,
Kan u sulcken vrouw' bekoren ?
'k Weet ghy hebtse, seght maer: ja.

Kluchtighe Gheschiedenisse van Koeckel-bergh.

Stemme: 't Gingh een Meysken langhs den kant.

*K*Omt ghy *Bacchi*-broeders al,
Komt *Sileni* naeste vrinden,
Die hout van een vies geral,
Laet u buyten ievers vinden,
Oft te Koeckel-bergh, oft el',
Die eerst komt die wint en snel.
2. Ick sal een esbattement
Desen avondt gaen vertellen,
Dat hier buyten oft ontrendt
Koeckel-bergh, van vier ghesellen
Is gheschiedt, en op de baen
Daer sy zijn voor-by ghegaen.
3. Siet sy saten ginder neer,
En begonsten op te gelpen
Met een kasken elcken keer,
En hun vrouwkens quamen helpen,
Want die speelden met ghesangh
Van het spel d'eerst' uyt-ghegangh.
4. *Hans* den sot met sijnen boogh
Socht oock by den hoop te komen,
Spelende gheen stom vertoogh:
Want hy heeft met hem ghenomen
Blinden *Theunis* met sijn lier
Om oock med' te spelen hier.

5. Dees versierden d'eerste choor
Met hun lieffelijck ghebrakel,
Maer *Iak'lijn* de schele sloor
Die begonst met haer ghekakel
't Over-schreeuwen al 't gheluyt,
En sprack dus ten lesten uyt:
6. *Hans* ghebuer, meynt dat de tes
My met geldt is over-laden,
Dat ghy aen het soet ghebres
Soo veel gelts meynt te bestaden ?
't Is genoech, laet 't spel wech gaen,
Beter is 't in 't gat te slaen.
7. Waer op *Hansken* sprack: mijn vrouw'
Gh'loov' ick die is wel beseten,
Dus en maeck' ick gheenen rouw',
Want haer beurs die sal wel weten
Wat een' milde man sy heeft,
Meest wanneer hy niet en gheeft.
8. Ba ghy moght u eens bedoen,
(Heeft de vrouw' wel stijf gesproken)
Ghy weet dat ick desen noen
Sonder gelt hebb' op-ghebroken
Mijnen appel-winckel saen,
Om al soo met u te gaen.
9. Dit verstondt seer wel *Passchier,*
En sijn vrouw' oock gingh beloeren,
Peysde hy is het oock hier
Soo gestelt, en maeckt geen voeren,
Maer gaet wech ghy Spele-man,
En wy gaen oock naer een kan.
10. Den Speel-man wou zijn betaelt,
En den Sot en wou niet borghen,
Waer-om *Klaes* heeft om-ghehaelt
(Dien hadd' wat meerder sorghen)

Eenen stuyver, die met kracht
Moest van elck zijn voort-gebragt.
11. En noch volghder kleyn krackeel,
Want den Sot seyd', dat sijn snaren
En sijn gragghe dronckaerts keel,
G'heel verdrooght en dorre waren,
Die met ieder keer een pint
In sijn yd'le blase sint.
12. *Dries* den milden gaf een' pot
Aen den Speel-man, om te brengen
Aen den uyt-ghedrooghden Sot,
Maer hy kost een' teugh verlengen,
En goot hem met kleyn ghedruys
Gansch'lijck in sijn sielen-huys.
13. Waer van dat den Sot schier gram
Korsel-gh'lijck begonst te kijcken:
Maer *Passchier* half scheef en stram
Wou gheen schraelheydt laten blijcken,
En gaf met dien eenen pot
Tot danck-segghingh' aen den Sot.
14. Maer hy van gelijcken ded',
En is daer med' wech ghetreeden:
En soo 't schen' elck we'er met vred'
D'onderlingh bescheet doen deden,
Tot dat elck van binnen nat
Was gheworden schielijck sat.
15. Maer den Weerdt quam om het gelt,
En begonst den kerf te kijcken,
Waer van dat sy seer ontstelt,
Hun ghenucht haest lieten strijcken;
En elck sagh met druck en rouw
Tot verlossingh' op sijn vrouw'.

16. Elck acht stuyvers is 't ghelagh,
Sprack hy, dus wilt gelt bereyden:
Passchier daer van druckigh sagh,
En wou van 't betael wat beyden;
Want maer in sijn' yd'len sack
Een' vier-stuyvers-pe*n*ningh stack.
17. *Dries* die quam maer even toe,
En is flux van hun ghescheyden:
Maer *Griet* riep: Wel buer-ma*n* hoe,
Wilt ghy dan naer ons niet beyde*n* ?
Neen (seyd' hy) 't is al te laet,
En ick sien dat 't qualijck gaet.
18. *Hans* sprack tot sijn vrouw': Ghy hoer,
Flux ghy sult den Weert versaden.
En haer in traigny voer,
Maer sy all' om stilte baden,
En daer med' soo heeft sy saen
't Yser van haer hooft ghedaen.
19. En den Weerdt van hun te vred',
Gingh soo veel van d'ander halen:
Waerom dat oock *Lijn*-ontded'
Haren kop, om te betalen;
Maer *Passchier* heeft met sijn gelt
Sijn vrouws huyck te pand' ghestelt.
20. Doen is elck al waggel-voet
Kijvende naer huys ghetreden:
Peyst wat drinckens lust al doet,
(Sprack ick) en ben soo ter steden
Noch al lacchende ghegaen,
En hier med' was t meest ghedaen.

Drolligh ghewensch van eenen Dronckaert.

Stemme: Langhs de kanten van de Sinne.

*H*Ondert duysendt Fransche kroonen
Hoe heeft *Bacchus* my vereert !
Waer met sal ick hem beloonen,
Eer dat sijn goed' gunst verkeert ?
Wil ick my voor wijngaert planten,
Op de berghen is hy goedt:
Dat alsoo de gilde-quanten
Van my vullen hun ghemoet ?

2. Wil ick my het vel af-stroopen,
En bereyden als een vat,
Dat-men my soo kan verkoopen
Voor het alder-beste nat ?
Oft wil ick my gaen begheven
Om te wercken in sijn' hof,
Spitten, spaden all' mijn leven,
Tot sijn eer' en vollen lof ?

3. Siet ick 't gansche lichaem deele
Tot den dienst van goeden wijn,
Want mijns hoofdens beckeneele
Sal my als een schale zijn:
En mijn stroot die sal my wesen
Als een' langh-ghebeckten pot,

Mijnen arm is op-gheresen
Voor een schroeve tot den Godt.
4. Mijnen buyck in Spaensche vellen
Als een bocke-huyt bereydt:
Gansch mijn lichaem moet ick pellen,
Om (ten kortsten eens gheseydt)
Altijdt wijn te moghen drincken,
Altijdt wijn te wesen vol,
Altijdt wijn te moghen schincken,
Altijdt wijn te wesen sol.
5. Altijdt in den wijn ghedropen,
Soo dient desen Godt ghe-eert,
Altijdt dicht in hem ghekropen,
Oft hy gansch in my verkeert:
Oft hy wijn, en ick de potten,
Oft hy pot, en ick den wijn,
Gansch ontsinnigh als de sotten,
Altijdt dorstigh moet ick zijn.
Hondert Satyrs ! wat voor reden
Brenght mijn losse tongh' te baen ?
Ben ick gansch berooft van seden,
Ben ick vol van sotten waen,
Is den droes my in de leden,
Die my soo dwaes-sinnigh maect ?
Neen, den Godt dient soo ghebeden,
Wijn by sotheydt beter smaeckt.

Klinck-dicht. Als een offerande tot danck-segghinghe aen de Liefde.

O ! Ancker-vaste minn', die diep in-wortelt zijt
Ons beyde blijde ziel', wy legghen t'offeranden
Ons pijnen ende smert', ons boeden ende banden,
Ons droefheydt en verdriet, en zweiren t'aller tijdt
Vw' trouwe slaefs te zijn; en als wy zijn verblijdt,
De helft des blijdtschaps sult ghy van ons oock verpanden,
En als wy zijn in eer', die sal u oock belanden:
Soo dat d'ons d'uw' sal zijn: ick bidd' u, alleen mijt
Van ons u heyligh vyer en tortse te ontrecken:
Neemt voordts wat ghy begheert; want 't spotten en het gecken,
Het knersen van den Nijdt, het snat'ren van de Maer,
Het keffen van de ghen' die ons den nijdt bereyden
En kan u uyt ons ziel' hooft-krouwend' niet doen scheyden,
VVant daer-men weder-mindt woont selden droef ghebaer.

Ad Amatorem Epigramma in venerem et Cupidinem.

FLosculus ut rigidi flaxescit flamine venti,
Igneus obstando sic morietur amor:
Nam puer est, flori similis, non viribus aptus,
Pugnà, sic fugiet te VENUS *igne carens;*
Quid puer hic nudus poterit ? quid foemirra ? pauca,
Si non foemineus nec puerilis eris.

Eynde van den Brusschelschen Blom-hof van *CUPIDO.*

CASTRA, QVI SE, VINCIT.

Het tweede Boeck, *de Rancken van Cvpido, met verscheyden rymen, Alles uyt-beldende eenighe laghen ofte verholentheden van de Liefde, ende andere.*

Versiert door GUILLIELMUS VAN-DER BORGHT.

Om soo sachtelijck ons verdorven eeuw' te stichten.

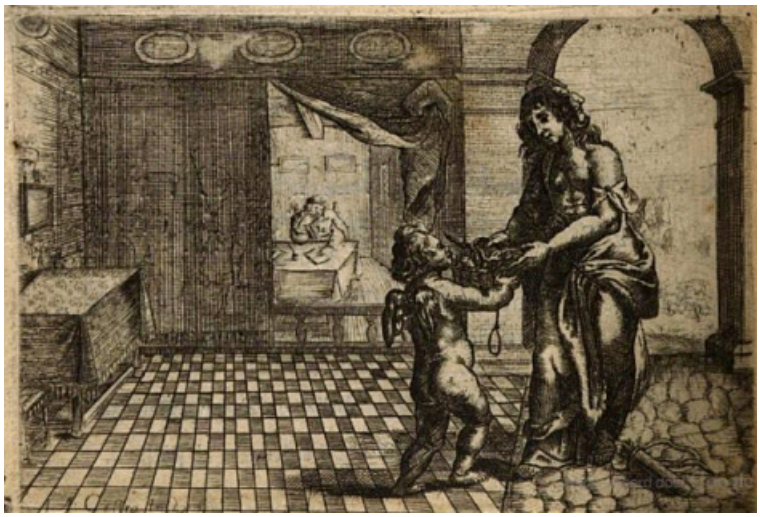

In-leydinghe van de Rancken van Cvpido.

LEst ben ick by gheval door Liefdens Hof ghekommen,
Met innigh overpeys op sijn meest-broose blommen,
En eyndelijck quam ick ghewandelt langhs de dreef
Tot in 't huys, daer ick noch in mijn ghedachten bleef,

Met sagh ick dat verscheen den Iongh-heer, die verselt was
Met List, die t'selver stont van 't boefken seer ghequelt was.
Hy naer een kleyn ghedrael van my noch onbewust,
Heeft haer met dit ghesegh hof'lijck de handt ghekust:
Vrouw' (sprack hy) die vermeught mijn heerschingh te vermeeren,
En mijn ghestaghe winst met ruymen roof vereeren,
Ghy weet hoe menigh-mael dat ick u hebb' gheklaeght
Dat my mijn schietens-ampt niet al te seer behaeght
Als daghelijcks ghebruyckt; men walght doch in 't langhduren
Eens onverandert werck, en elck dingh eyscht sijn uren:

VVant als mijn' esschen-boogh ghestaegh is op de pees,
Soo is 't ghewis dat ick voor boogh-breuck anghstigh vrees.
De maegh' eyscht nieuwe spijs, en staegh-verwisselt koôcken,
En voor mijn vyer is 't goedt somwijl' te moghen roocken:
VVant seker dien brandt heeft maer een' korten stant,
Die altijdt even klaer en even luyst'righ brandt:
't Moet alles onder-snêen, dus wil ick oock gaen deelen
Mijn handt-werck, en daer mijns zielens walgingh' heelen,

En stellen in de ploey mijn dweersch-ghestelt ghedacht:
Maer dwaes'lijck waer het sulcks te zijn van my betracht,
Eer dat het t'onser baet u soud' ghewaerschouwt wesen,
Vermidts ick nimmer hadd' een handt-werck uyt-ghelesen,
Daer ghy by tijd' uw' rol niet koddigh tusschen doet,
Dees liefd' is best, die door veel listen is ghevoedt.
Ontdoet my dan uw' beurs die swangher is van streecken,
En listen die van oudts, my toe-ghepast, gheleecken;
't Is doch een slechte liefd', ja ! schier gheen liefd', daer niet
Een streecksken van de list, een rancksken tusschen schiet.

Ons oogh-bebeuselen, en siens-kracht over-sluyringh',
Vereyscht somwijl' een' vondt, en slimme tusschen-kuyringh',
Oft stille guychel-merckt, want meerder is 't bemindt
Om eenigh schalck bedrogh te deelen wel ghesint.
Vw' eysch (sprack sy) is goedt, en even naer mijn wenschen,
Set nu uw' wapen-tuygh verschoven uyt de menschen,
Bekrosen in een' hoeck, en laet t'ontspannen boogh
Gheswadder-peest in slaep, ghedoken uyt ons oogh:
Oft neemt het tot behulp, als ghy door slimme laghen
VVilt ievers on-voor-siens oock self de sneeghste plaghen,

Om, als ghy onbekent hun soo ghenadert zijt,
Vw' schichtigh vlamme-tuygh met onbedachten strijdt
Te drijven in hun lijf: wilt ghy de menschen pijnen,
Pijnt on-voor-siens, soo sal uw' quael' veel argher schijnen,
Daer toe ick u altijdt behulpsaem wesen sal;
Siet hier dit vreemt ghetuygh, dat als een' menschen-val
V onderdanigh volck sal onverwacht besnappen,
En soo hun vryigheydt onwetende beknappen.
Ghy zijt doch immers Godt, van Goddelijcke kracht,
Hoe kont ghy niet het ghen' een ander heeft betracht ?
Kost PROTHEUS sijn lijf oneyndelijck er-vormen,
En self den wijsen aerdt met veel ghedaent' bestormen,

Kost ACHELOUS hem er-wis'len duysent-mael,
VVat sult ghy, die het al er-wesent door het stael,
En door het krachtigh goudt ghehecht aen schichtens pitten,
VViens al-ghemeen venijn in 's menschen hert' komt sitten ?
Dit seyd' sy, en ten danck toe-loech hy haer ghesegh,
Maer midts hy my bekeeck soo liep hy vlijtigh wech,
En packte t'samen op sijn leger-tuygh, sijn' koker,
Met sijn' gekromden boogh. Flux was den vlammen-stoker
Ghedoken in een haegh, ghekropen in een roos,
VVaer door hy met een vocht vermeerderde haer bloos.

En schoon den loosen guyt sijn saken wel beleydt hadd',
In alles toe-ghedaen naer dat den list gheseydt hadd',
   En schoon hy daer ghestopt wel vast ghedronghen bleef,
   Noch hadd' ick haest bespeurt al 't ghen' dat hy bedreef.
Ha ! (peysd' ick) 'k sal den schelm sijn slimme laghen leeren.
Met gingh ick tot dees haegh mijn snelle ganghen keeren,
   En greep het sieltjen met sijn rappe vloghels aen,
   Soo dat hy met gheweldt my niet en kost ontgaen:
Daer met stal ick sijn' boogh, sijn' koker met sijn' schichten,
En schoon hy smeeckigh badt om hem soo uyt te lichten,

En oock beloofde my te gheven 'k weet schier wat,
(VVant hy riep: laet my los, ick gheef u desen schat;
VVees daer met op sijn' boogh, en wou daer toe my kussen)
Noch riep ick: 'k wil mijn' brandt met u gesoen niet blussen,
'k En ben oock niet te vred' met pijlen oft met boogh,
Met smeeckende ghebeên, oft met een druckigh oogh.
Dus ben ick met den buyt weêr langhs de dreef ghekomen,
En, als een' boeren-jongh, die ievers heeft ghenomen
Een' voghel-nest, eerst loopt, om sijn ghesellen diên
Te thoonen, waer op sy met volle keuringh sien,
Soo quam ick naer het huys, waer ick van hondert maeghden
VVirt met gelach om-ringht, waer van een-ieder vraeghden

Naer mijnen roof, maer ick riep: haest u meyskens, haest,
Haelt my een kanne wijns, soo wordt elck meer verbaest.
Flux quam een' met een' stoop, daer ick 't al in gingh smacken,
Eerst hem, dan sijn ghetuygh, en met een' teugh liet sacken
In mijnen hollen buyck, daer lagh hy in het nat
En slobbert, dat daerdoor sijn voncken schier vermat
Dus laghen uyt-ghedempt, maer my quam flux op-steygen
Een dobbel vyer in 't hooft, soo dat mijn sinnen seyghen
Als krachteloos, en my een' door-ghevonckten gloedt
Voor mijne sinnen dit mijn hersen-becken voedt;

Dus spreeck ick vlocken vyers, vermidts mijn heete stemmen
Door een verwermde locht van wijnes dampen swemmen,
  T'saem dringhen door den roock van 't vyer, dat my den guyt
  In dese lenden stoockt, waer van de glinst'ren uyt
Dees mijne ooghen schier met heete voncken springhen.
Hoort Leser met ghedult my dese rijmen singhen,
  Dees Rancken van de minn', dit onderlinghe mal,
  Dat u van liefdens list, ghewis versek'ren sal,
Soo dat ghy lichtelijck bekennen sult sijn streken,
En soo er-varen van den kleynen schender spreken;

Ia ! veyligh meyden all' sijn arghe-listigheydt,
Die hy meest on-voor-siens u hier oft daer bereydt,
En leert hem (die elck soeckt behendigh uyt te strijcken)
Meest self bedroghen soo bedruckt staen laten kijcken.
Leert hier te samen all' wat in de liefde komt,
Op dat ghy wijsselijck van haren handel schroômt.
En soo ghy wordt bestormt, leert hier u-self verheeen,
Ghy wint een stercke BORGHT kont ghy uw' buyt vermeeren
Met desen roof, dat ghy u-selv' hebt t'onder-bracht,
En all' u lijden hebt voor-radigh over-kracht.

Naer-Gheschiedenisse.

Stemme: Courante Royal.

NAer dat nu 't Minnen-kindt
(Bedroghen en mis-sint)
Van my eerst was gheloopen voordt,
Soo quam hy gevlogen 'getoghen om-hoogh,
VVt d'oogh,
Op my verbittert en verstoort.
2. Doen hy schier was beneed'
Riep hy: maeckt u bereedt,
VVant ghy moet proeven van mijn gheweldt;
Met quam ick te rapen 'tot wapen een boeck
En kloeck
Hebb' ick my soo te weir' ghestelt.
3. Doen sloegh sijn wacker boogh,
En hy schoot van om-hoogh
Tot my een' over-gulden schicht,
Maer ick met het leeren 'kost keeren den pijl,
Ter wijl'
Riep hy my toe met dweersch ghesicht.
4. Laet studie-vrindt ey ! laet,
VVant sy en gheeft gheen baet,
't Is doch om niet wat ghy betracht,
Mijn schichten door-gronden 'en wonden het hert',
Met smert',

En wat gheweir weêr-stondt mijn kracht.
5. O liefd' ghy zijt in dut,
(Riep ick) siet mijn beschut,
Dus veracht ick all' u gheweldt;
Doen vloogh hy met schanden 'al branden, den spijt,
Ter tijdt;
Sijn hert' dat hem seer vinnigh quelt.
6. Dus wie de studie mindt,
Oft schoon het Minnen-Kindt
Hem sijnen heeten schicht bereydt,
Kan liefde verjaghen 'en plagen het VVicht,
Seer licht,
Met op-ghekropte bitterheydt.

Cupido Quack-salvers Ionghen.

HEt Swaen-bevogelt Goden-dier,
Verkooper van het minnen-vier,
Quam lest-mael op een merckt ghegaen,
Daer vondt hy eenen kramer staen,
Een' Quack die 't leven ons belooft
Wanneer hy ons het leven rooft;
Met (dat hy just was sonder boogh)
Soo gingh hy met een keurigh' oogh
Beloeren watter was te doen,
Daer sagh hy ligghen seldtsaem groen,
En olie die uyt berghen komt,
En salf die hy met namen nomt,
Die nievers te verstaen en zijn,
Dan by een' Quack, oft Medecijn:
Met dat hy daer noch gapend' stondt
Soo quamer menigh' mensch' gewondt,

Soo quamer menigh mensch' vol seer,
Met pijn, en dier-ghelijcken meer;
Den desen gaf den Quack een pil,
Daer van soo kreegh hy buyck-geswil,
Daer meet hy uyt een' swerten dranck,
Vervult met walghingh' ende stanck,
Diên gheeft hy poeder van een kracht
Dat hem schier om het leven braght,
Daer eene*n* kruyt-koeck, die soo smaeckt
Dat hy sijn krancke ziel' uyt-braeckt.
Noch riep den buffel daer hy stondt:
Het bitter maeckt het hert' ghesondt,
Hebt maer gheduldt, naer sulcken pijn
Sal 't met uw' sieckte beter zijn.
Het Kint ('t welck daer gedoken stont)
Dat loech al stille binnen 's mondt,
Dat loech al stille binnen 's lijf,
En peysde, dat 's een recht bedrijf,
Ghelijck ick meer-mael plagh te doen,
Sijn' voet is just in mijnen schoen,
Dus dunct my 't best, tot 's me*n*sche*n* quel,
Dat ick my by diên Meester stel,
En onder naem van sijnen knecht
De menschen liefdens-pap uyt-recht,
De menschen liefdens-koeck uyt-deel,
Op schijn, dat ick de menschen heel.
Met dat her volck een wat verschoof,
En naer hun woon-plaets' henen stoof,
Midts dat het nu was op den noen,
Seyd' hy: hebt ghy gee*n* knecht va*n*-doen ?
Den Quack op dese vraghe sprack:
Mijn werck is vol van onghemack,
En ghy een kindt dus al te teer,
Het kinder-spelen voeght u eer,
Neen (seyd' den lecker) hebt geen noot,
Voor desen was ick altijdt groot,

In sulcken kocks-ampt, daer-men kockt,
En duysent doo'n voor 't leven brockt.
Daer med' nam hy het schelmken aen,
Om voorts met hem in 't kraem te staen,
Maer 't filtjen gretigh op profijt.
Kockt liefdens-koecken midd'ler tijdt.
Van soo hy daer den jonghen was,
Soo socht hy 's nachts het seldtsaem gras
By 't schem'ren van de halve Maen,
Als sy komt in de westen staen,
Door-kruypt de schad' we*n* van een graf,
Daer brenght hy liefdens voedtsel af,
Ontsteelt het voor-hoofts-over-vleesch
Der veulen, en vlecht sonder vrees
De toover-ringhen, die hy muyckt,
En in des Swalmens nesten duyckt,
Door-klieft ghekockte not-met-schaet,
Daer met hy in den dagh'-raet gaet,
En schrijft daer *Venus* teeckens in,
Dan spreeckt hy woorden sonder sin,
Gheheymen die-men niet verstaet
Als hy in eenen circkel staet,
Dan voeght hy den ghesochten hoop,
En vverpt hem t'samen in een' stoop,
Die set hy op een heet forneys,
Dan onbewoghen van ghepeys
Treckt hy daer *quint-essenti'* uyt,
Daer met soo menght den slimmen guyt
Al wat sijn' meester heeft ghekoôckt,
Al wat sijn' meester heeft ghesmoockt,
Soo dat hy in 't ghenees-kruydt doet
Daer hy een nieuwe sieckt' med' voedt,
Het ghen' men wel ghevoelen kan;
Vermidts men jongh, noch ouwerman,

Noch wijf, noch queen, noch maeght en vindt,
Die niet en proeft van dat hy dint,
Die niet en proeft van 't seldtsaem goedt
Dat hy in dese koecken doet,
Ia ! 't gaet soo argh, dat wie daer klaeght,
Oft wie een langhe sieckte draeght,
Soo sy by desen meester gaen
Weêr in een argher sieckte slaen.
Oock onlanghs quam ick eens ghegaen
Met teer' ghe leên-pijn over-laên,
En peysde, beter korte pijn,
Dan altijdt sieckelijck te zijn,
Veel liever neemt-men pill' oft dranck,
Dan 't quelen al het leven lanck.
Met dat ick daer voor 't kraemken stont,
En onder-tusschen suchten sondt,
En met een derelijck ghesicht
Den leer-jongh dickmaels hadd' besicht,
Quam hy (midts dat hy my bekend')
My met dees korte reên ontrent:
Vrindt (sprack hy) 't schijnt daer is een pijn
Die u moet in de leden zijn,
Dus gheeft my wonder dat ghy draelt,
En by my gheen remedi' haelt,
Want (had' hy vastelijck bedacht)
Ghy sult haestelijck sien wie g'hebt veracht,
Wanneer ghy met uw' studi-schut
Mijn pijl' hebt onlanghs af-gheschut.
Met seyd' ick: Meester daer is iet
Dat my staegh door de leden schiet,
En eet, en teert, en krenckt, en schent
Het levens vocht, dat my ontrent
De nieren tot mijn voedtsel leydt.
Daer toe hebb' ick een pill' bereydt,

Neemt daer dit g'neesbaer brocksken in,
Ghewis soo zijn uw' pijnen min,
(Seyd' hy) en gaf een' bruynen koeck,
Sá ! niet bevreest, maer even kloeck
Moet ghy in-swelghen dat ick gheef.
O ! neen my dunckt ick staen en beef,
(Sprack ick) van grouwel, als ick peys
Op 't bitter nemen, elcke reys,
Soo walght my watter is in 't lijf,
Met swelghde ick, en hiel my stijf,
En kreegh het soo naer sijn behaegh'
In 't diepste van mijn tengher maegh';
Maer laes ! doe*n* vrocht 't venijnigh stuck,
En broght my 't midden in den druck,
Want schoon mij leên-pijn was gedaen
Quam my een nieuwer kortse aen,
Een kortse die-men liefde hiet,
Die hy nu met gheen' boogh en schiet;
Maer als een' Quack den me*n*sche wont,
En 't vyer in 's menschen zielen sondt.
Doen ick dees nieuwe pijne kreegh
Soo docht my onheyl dat ick sweegh,
Maer quam met korseligh' ghemoet
Tot hem, en sonder dat ick groet
Seyd' ick: sa ! schelm, ick wil dat ghy
My wederom sult laten vry,
En my van dese quael ontslaen.
Neen (riep hy) ick kom' daer niet aen,
Maer draeght de krachten van dit sogh
Tot looningh' van u argh bedrogh.
Och ! (riep ick dan) het is my leet,
Vermidts ick nu met pijnen weet,
Dat niemandt liefd' soo uyt en spreeckt,
Dat niemandt soo' sijn pijlen breeckt,
Oft liefde weet noch wel een' vondt
Waer med' hy onse herten wondt,

Soo datter even komt den tijdt
Die ons in malligheden smijt,
Hoe datmen 't keert, hoe datmen 't went,
't Is meer-tijdts tijdelijck bekent,
Dat ieder-een eens heeft ghemalt,
't Welck beter in de jeught bevalt;
Want malt-men met het grijse hayr,
Soo lijdt de arme ziel' ghevaer.

In-leydinghe van de Herders Nacht-klaghte.

ONlanghs 't midden van den nacht
Lagh ick in een zwaer ghedacht,
Eerst ontwackert door een' lust,
Die benijdden mijne rust,
Maer om dat ick aen 't ghepeys
Niet sou jonnen vollen eys,
Midts het my te bitsich lett',
Sprongh ick vlughtigh uyt mijn bedd',
En liep met een kors'le sin
Knorrende te bosch-waert in,
Die hier aen mijn hoeve paelt:
Ick was nu wat af-ghedaelt
Noordt-waerts, waer een soet ghezwier,
VVaer een lieffelijck ghetier
Ruysselt van een silv'righ' beeck,
VVaer ter suyden een groen streeck
Van veelboomen staet gheplant,
Die alsoo langhs d'eenen kant
Door het toe-doen van 't gheboômt'
VVt den oosten wordt belomt:
Daer hebb' ick beneven 't veldt
My aen eenen wal ghestelt,

Om dat ick door 't soet ghedruysch
Van het water, oft gheruysch
Van de boomen (daer den windt
Door hun lichte loofken spint)
Sou mijn sinnen en ghepeys
Stellen op hun eerste reys.
't Is vermaeck'lijck in het groen
Somtijdts sijnen lust te voên
Ick aldus een lietjen stil,
Luysterde naer 't soet ghedril,
Maer ick hoorde een ghesucht
Droevigh steygh'ren in de lucht,
Soo dat door het gansche dal
Schetterde een droef gheschal:
Flux hier, naer soo quam daer hen'
Een lief-jammerlijcke reên,
Waer op dat een Half-goddinn'
(Gheplaeght eertijdts door' de minn',
En van IUNOS thoorn' gheraeckt,
Die haer woon-plaets heeft ghemaeckt
In de lagghingh) met haer tongh
Tusschen-beyd' reên-sluytigh songh.

Herders Nacht-klaghte.

A*Marillis* soetste dier,
Phillis sterft hier door sijn vier,
Phillis sterft hier midts de doodt
Doet ghenad' in sijnen noodt;
't Leven is doch maer een' schijn,
't Leven is my maer verdwijn,
Soo ick langher, soo ick moet
Spare-becken van het goedt,

Van het goedt, ô lieve soet,
Wiens feyl my sterven doet.
Ghy ded' sekers op een' keer
My een onverdiende eer',
Als ghy my wel open seyd'
Dat ghy my uw' gunst bereyd',
Midts dat ick wel diep en rondt
V jongh herte hadd' door-wondt,
Soo seyd' ghy: uw' lodd'righ' oogh
Somtijdts dalend' van om-hoogh,
Doet met eenen fellen brandt
My ontvoncken 't inghewant,
En dan light het krachtigh vier
(Als het door mijn lichaem swier')
Som' en teirt aen 't jeughdigh hert',
't Welck in my soo lieve smert'
Koestert, dat my hert' en sinn'
Als versmachten in de minn'.
Dat was, Lief, een troostigh woordt,
Maer de daet brenght anders voordt:
Want doen *Mopsus* met een' groet
V lest plomp'lijck hadd' ontmoet,
Hebt hem, met een heusche spraeck,
Eerst ghekust de gladde kaeck,
En gheboden goeden dagh,
En met eenen krielen lach
Hem wel opentlijck gheseydt,
Wat u aen het herte leydt.
Grimmende stondt ick aen d' zy
Doen ick hoorde u ghevry,
Want my groeydde met den nijdt
In het hert' een harde spijt,
Midts ick schreppe op het goedt
Dat ghy aen den plompaert doet,
En daer ick soo kreunend' hondt'
Mijmerde ick binnen 's mondt:

Sal den blutten in gheswarm
Noch ontgorden met den arm
Soo een lieffelijcke meyt ?
Hoe komt dat sy niet en seydt
(Peysde ick) dat sijn ghesoen,
Dat sijn onvermaeck'lijck doen
Haer te grof en moe'lijck is ?
Ach ! 't is seker en ghewis,
(Sprack ick) dat sy maer ghemomt
By my van haer hitte romt.
Dwael ick niet ? spreeckt nu eens uyt
Dit scherp vonnis ten besluyt,
Oft wilt ghy, soo haest het daeght,
Voor *Cupido* zijn ghevraeght,
In de vier-schaer zijn gheset ?
Waer dat ghy sijn strenghe wet,
En het pit sijns heete roed',
En waer mede hy soo gloed'
Sijnen koker, met sijn' boogh
Sult sien ligghen voor uw' oogh',
Waer hy voor gherechte straf
Vwen trots sal ghees'len af.
Dan suldy my met ootmoedt
Mischien vallen voor den voet,
Maer vreest dan, dat 't uwerleet
't Selve moght wesen bereedt,
En dat mijn af-keerigh' oogh
(Schoon uw' wanghen zijn ondroogh)
Met een' onbewoghen sin
Weyghere de soete min,
En het flonckerighe vier
Ontsegghe het sacht quartier
In mijn borst' en inghewant:
Al sou dan den heeten brandt
't Merghel van uw' lieve beên,
Teiren, en te niet verkneên

All' uw' soete aerdigheydt,
Paelt dan uw' ael-waerdigheydt;
Eer een' wel-verdienden loon
Dan uw' straffe ziel' bekroon.
Laet den plomaert, neemt een' gast
Die maer op het minnen past,
Siet ghy niet hoe hem den ploegh
Beter als het minnen voegh' ?
En dat ick van kindtsche dagh
Venus aen het herte lagh,
Aen vviêns honich-volle borst'
Ick soo sleste mijnen dorst,
Dat tot heên het peyligh nat
My noch in de nieren sat,
Soo dat my gansch lijf en sinn'
Niet en zijn als tot de minn'.
Hoe sou doch den plompen block
Soo ontploeyen uvven rock,
Als uvv' aerdigheydt vereyst ?
Ey ! ick dvvael, vvat dat ghy peyst,
Weet ghy niet mijn dvvaes verstandt,
Dat sy sulck'-een' is ghekant,
Die met onbeleefde daet
In des liefdens lust-hof gaet ?
Sy is soet en aerdighlijck,
Liefde lieft maer haers-ghelijck,
Die niet sloefs en is van aerdt
Seld' is met een' sloef ghepaert.
Ey ! verjaeght u droef ghedacht
Met uvv' fluyt, tot dat den nacht
En den teecken-dragher vvijckt.
Siet ghy niet hoe ginder kijckt
Den betraenden dagheraet,
Die van haren man op-staet,
En hoe *Luna* van ons' baen
Dreyght vveêr onder ons te gaen.

Speelt dan, speelt dan een lof-liet
Op u dun-ghesneden riet,
Speelt ter eeren van uvv' bruydt,
Die misschien ter stallen uyt
Met haer vee komt naer dit landt,
Om te weyden langhs een' kant,
Daer den tymoes versch en soet
Aen het vee veel deughden doet.

't Vervolgh van den Rijmer.

Hy svveegh, en met bly gheluyt
Songh dit lietjen op sijn fluyt.

Lof-Liedt.

Stemme: Coridon heeft seer triumphant.

ONlanghs sagh ick (Lief AMARIL)
Het ghen' ick nu verklaren wil,
Om dat uw' deught, u aerdigh wesen,
En watter fraeyts uyt 's hemels throon
In uwen sachten schoot gheresen
Boven een ieder spandt de kroon:
2. Hoe CUPIDO *met sijnen boogh*
Tot u (om u te quetsen) vloogh,
Die u met sijn vonckighe schichten
Tot in het herte hadd' door-naeyt;
Hadd' ghy met uwe lieve lichten
Den grammen moedt hem niet verdraeyt.
3. VVant midts hy sagh u soet ghelaet,
En al wat soo aenlockigh staet,

V hayrken als een kroon ghevlochten,
Dat somwijl' om uw' wanghen malt,
Vw' adem die de dunne lochten
Verbalsemt, en wat wel bevalt.
4. Vw' poesel' appel-borstjens rondt,
Soo scheent dat hy verdolet stondt:
En flux lagh 't booghsken uyt sijn handen,
En kuste alleen uwen schoot,
Eylaes ! soo blijft ghy buyten banden,
VVaer door, ey my ! ick blijf ghedoodt.
't Lied'ken dat was qualijck uyt,
Oft siet daer sijn schoone bruydt
Quam hem, met een lief ghelach,
Sachtjens wenschen goeden dagh,
Wie dat hy (naer eenen groet
Die hy dede met ootmoedt)
Lieffelijck eens heeft ghekust,
Waer door sy, wat meer belust,
Hebben mondt aen mondt gheseydt
Wat hun op het herte leydt.
Dus soo hadd' ick all' hun doen,
All' hun lodderlijck ghesoen
Af-ghesien, maer 'k wirdt verstoort,
Soo dat ick moest vlijtigh voordt,
Door het bassen van sijn' hondt,
Die daer neven gronsend' stondt,
Dus liet ick hun 't eenigh veldt,
En hebb' dit in dicht ghestelt,
Waer med' dat ick u begaef
Even als uw' minste slaef,
Die de oorsaeck' hebt gheweest,
Dat ick 's nachts, soo onbevreest,
Mijn sacht bedde hebb' ontgaen:
Wilt dan mijn ghedicht ontfaen,
Met een ooghsken, ghelijck *Phillis*
Stadigh wirp op *Amarillis.*

Minnens-gril, verhaelt van Thirsis een' Herders-Soon.

ICk was onlanghs neêr-gheseten,
Daer het twee-ghetande Vee
Noch gheen gras en hadd' ghesleten,
Niet verr' van de blouwe zee,
Teghen 't palen van de duynen,
Teghen 't kanten van een wey,
Aen de om-ghekromde tuynen,
Daer mijn slechte woon-plaets' ley,
Daer m' ons' armen block siet palen
In 't beghin van 't elsen-wout,
In de groene lommer-salen,
Daer ghy u wel wenschen soudt:
Soo ghy iemandt hier ontrent zijt
Die my met verlanghen hoort,
Al is 't dat ghy niet ghewent zijt
't Droef er-galmen van mijn woordt:
Midts ick vrolijck plagh te ruysschen,
En te spelen op mijn riet,
Daer nu ach ! de wat'ren bruysschen
Droeven weêr-galm van mijn liedt.
Daer ick sat, sat my beneven
Die veroorsaeckt dat ick ben,
Die veroorsaeckt gansch mijn leven,
Die ick voor mijn heyl beken,
Voor 't beschut van all' de qualen,
Voor mijn voorspraeck', voor mijn' al,
In het on-weêr dat kan dalen,
En my over-komen sal.
Naer een vryers vryers-praten,
Naer een onderlingh ghelach,
Nu wat vryer uyt-ghelaten
In het vryen als ick plagh,

Socht ick dees mijn handt te drucken
Teghen 't op-gheswollen deel
Van haer' teere boesems-stucken,
Onder aen haer' sneeuwe keel:
Maer eylaes ! wat vremde grillen
Heeft de loose minn' niet in,
Och ! wat kan hy al verspillen,
Wat gheschiedt niet door de min ?
't Listigh schelmken hadd' sijn pesen
Van het leghe hout ghedaen,
En was soetjens af-gheresen,
En gheseten in het graen,
Achter mijn beminde treusel,
En hongh stille soo een strop,
Soo een war-net, neen, ick beusel,
Sijn ghestropte peesken op,
Oft ontrent het tusschen-klieven
Van het poes'le mem-gheberght,
Dat een-ieder door 't believen
Om het aen-te-raken terght.
Met ick raeckt' was ick ghebonden,
En gheknevelt, en gheboeyt,
Soo dat oock tot deser stonden
Mijnen bandt vermeert en groeyt.
Wat ick trock, oft wat ick raesde,
Wat ick wenteld', wat ick sprongh,
Wat ick schreeuwde, wat ick blaesde,
Wat ick vleydde, wat ick songh,
Ick bleef vast, en sal het blijven
Als ick ben, en sedert was,
Wacht u dan van naeckte lijven,
Want sy klijven meer als was.
Men kan licht een soentjen gheven,
Men heeft licht en haest ghenaeckt:
Maer hoe dan 't gheboeyt te leven,
Hoe mins touwen los ghemaeckt ?

Cupido Toeback-ghever.

OP een' korten winters dagh,
(Soo ick te bedrijven plagh)
Als de Sonn' ons wat te ras
Wt ons oogh' ghevallen was,
VVas ick besigh met een' boeck
Gaen te soecken uyt een' hoeck;
Om de sorghen van den dagh
VVat te stillen, soo ick magh:
Maer met dat ick besigh was,
Maer met dat ick sat en las,
Hoorde ick met kleyn gheruys
Soetjens roepen aen mijn huys,
Sachtjens kloppen op mijn deur',
Soo dat ick quam haestigh veur.
Met dat ick mijn huys ontsluyt
Sien ick daer een' kleynen guyt,
Naeckt, ghevloghelt, maer met blaên
Over heel het lijf belaên,
En ghewapent in de handt
Met een pijp, die hier ter landt
Een Toeback-pijp wordt gheseydt,
Dus hebb' ick hem in-gheleydt,
't Kleyne boef dat is van kouw
Over all' sijn' leden blouw,
't Schetter-tandt, het schudt en beeft,
Als een' die de kortsen heeft:
Maer ick stock te flux een vier,
Daer by voeghde hem het dier.
En soo nu de bleecke vorst
Hadd' ontvloden sijne borst,

Vraeghde ick, van waer hy quam,
Maer ick meerder niet vernam,
Dan dat hy door ongheval
Langh ghedoolt hadd' door het dal
Dat aen dese landen paelt,
VVaer hy was ter zijd' ghedaelt,
Soo dat hy heel moed' en mat
Door een' bosch gheloopen hadd',
En ten eynd' gheen rechte baen,
Maer den duyster quam 't ontfaen,
Soo dat hy in strenghe kou
Iammerlijck vernachten sou,
't En waer dat hy door het licht
Dees mijn woon-plaets' hadd' besicht.
En dus vraeghde ick weêr-om:
Seght my, lecker, seght waer-om
Zijt ghy met dit kruydt belaên ?
Hy antvvoord': Ick quam ghegaen
Met dees vvaren van een landt
Al-om van de zee bestrandt,
Om te brenghen in den hoop,
Om te brenghen hier te koop:
VVant vvie sagh oyt sulcken blaên
In ons Neder-landen staen,
Eer een Schipper oft Matroos
Oyt het svverte rack verkoos ?
En ten danck van all' uvv' deughdt,
Neemt hier mede kleyne vreughdt,
(Sprack hy) en vvees my Toeback,
Die hy in een pijpe stack,
En ghenaeckte soo het vier,
En dus leerd' ick de manier,
Hoe-men van dit seldtsaem kruydt
Eenen roock kan trecken uyt,
Die men vveet niet hoe bevvaeyt,
En ons hersenen verdraeyt,

En ons' kop met vreughdt begaeft,
Eyndelijck al soo begraeft
In versuftheydt, oft men sat
Van den vvijn vvaer in-ghevat;
Maer soo my het losse hooft
Van het breyn oock vvas berooft,
Viel ick, door kracht van dees bloem,
Sachtjens in een' diepen droem:
Maer soo haest den morghen-stondt
Van haer' grijsen man op-stondt,
Ick ghevoelde ('k vveet niet vvat)
Dat my in de leden sat,
Is dat (riep ick) voor den danck,
Spreeckt, dat ghy my met bedvvanck,
(VVant ick kende aen 't bedrijf
Datter liefde vvas in 't lijf)
Dat ghy onder eenen roock,
Droevigh monster, fel ghespoock,
Hebt mijn rustigh hert' ontstelt,
VVel te recht zy dan ghemelt,
Dat ghy met uvv' vreughdt en lust
Niet als op een' roock en rust.

Lof van den Toeback.

DAt ee*n* kruyt, ee*n* puyck der kruyde*n*,
Dat 's ghesontheyt aen de luyden,
  Die door 't koude flerecijn
  Nu by-naer begraven zijn.
Dat 's een kruydt, dat kan verdrijven
Alle ghift uyt onse lijven,
  Op dit kruydt en vvond're blaên
  Kan een' hongh'righ' levend' gaen,

Al vvaer sijnen buyck als sacken,
Die met froncen t'samen smacken.
Dat 's een kruydt, dat, *Bacchus* na'st,
Soo beguychelt sijnen gast,
Al oft hy de svvangher trotsen
Liet in sijn hol keel-gat botsen.
Daer vvas lest een' Indiaen,
Die Godt *Bacchus* badt te gaen
Over sijnen disch ten eten,
En naer alles vvas verbeten
Voeghden sy hun aen den eert,
Doen braght flux den svverten vveert
Aen den Godt dees drooghe blad'ren,
En hy hoopte die te gad'ren,
Doen sy vvaren vvat door-sneên
Packte s' hy al onder-een
In een pijp, die flux ontsteken
Hy gingh aen de lippen steken,
En trock van het vonkigh kruydt
Soo een dichte roocksken uyt,
Bacchus hier door heel vol koringh'
Naer dees nieuvv-ghevonden smoringh',
Nam de pijpe met Toeback,
Die hy aen sijn' lippen stack,
En begonst soo wel te suyghen,
En soo in den smaeck te buyghen,
Dat hy niet en kost' ghegaen,
Oft oock op sijn' voeten staen,
Maer nu seyghde hy weêr herwaerts,
En nu deysde hy weêr derwaerts,
Wanckel-barigh als een riet,
Daer den windt sijn kracht op biet.
Doen sijn Satyrs hem soo saghen
Droeghen sy hem op sijn' waghen,
En daer lagh hy draeyend'-oogh,
En op alle kanten booght:

Maer dees volcken al-te-samen
By den satten *Bacchus* quamen
  Vraghen, met ghelijcke stem'
  Voor dit kruydt een' naem van hem:
Tot Bacch' is dit kruydt ghekomen,
En soo suldy 't eeuwigh nomen,
  (Sprack den Godt) en vloogh met vlucht
  Met sijn tyghers door de lucht.
Neemt Toeback dan gheile luyden,
Helpt ons offeren de kruyden,
  Die nu roocken op 't altaer
  Van den droncken Druyven-vaêr.

Echo Koppel-dicht.

Bespraeckten leden-loosen gheest,
Die van den minnaer zijt ghevreest,
Om dat ghy altijdt seker waeght
Wanneer hy van sijn lijden vraeght,
Ey ! luystert naer mijn droef gheklagh,
Dat ick hier brenghe aen den dagh, *agh !*
Agh ! sucht ghy ? 't schijnt dat ghy iet weet,
En zijt versekert van mijn leet,
Oft beweent ghy noch 't versterven
Van u lief, die ghy moet derven ? *erven.*
Erft ghy dan u liefste noch ? *och !*
Krocht gy, oft is 't maer bedrogh ? *drogh.*
Is 't een *drogh* oft vreemt ghespoocksel ? *oock sel.*
Wat uws ouden liefdens *hoock sel ?*
Oft er-dencken van 't ghevley ? *ey* !
Ey ! laet af van u gheschrey.

Laet u droevigh kermen varen,
En wil uwe tranen sparen, *paren.*
Sout ghy *paren* noch begheêren ? *gheêren.*
In in vreughden te verkeeren ? *eeren.*
Ha ! met *eeren* wil ick 't meden, *eêden.*
Eedt te doen ben ick te vreden, *reden.*
Is 't dan *reden ?* ick sweir' gheren
Haer in deughden te begheren,
By de Goden van den lommer,
Die my schencken allen kommer,
Kom' ick immers te wantrouwe*n*, *trouwe*n.
Ach ! sal ick mijn lief dan *trouwen ?*
Ick danck' dat ghy 't versekert hebt,
NARCISSE waert ghy niet ghe-ebt ?
Ick eyschte dat ghy met een' soen
(Wout ghy dat voor een' minnaer doen)
Sout haer beloone*n* voor haer moeyt, *oeyt.*
Be*oeyt* ghy hem die jaerlijcks groeyt,
Daer ghy hem dickmaels by u siet,
Oft is 't om liefdens mis-gheniet ? *niet*.
Is 't om IUNOS groote boosheydt,
Oft NARCISSENS minne-loosheyt ? *loosheydt.*
Was hy listigh in het vlieden,
Quam hy noyt een kus te bieden,
Oft tot eenen kus ghenoyt ? *noyt.*
Hebt g'hem niet eens af-gheloyt ? *oyt.*
Oyt ded' ghy dat, maer hy vluchten, *luchten.*
Als de *luchten* in ghehuchten,
In de holen van het wout,
Daer den felsten mensch' vergrout, *rout.*
Sou 't hem rouwen u te vliên,
En gheen weder-gunst te biên ?
Dat en kan ick niet gheloôven, *loven.*
Sout ghy my dat dan be*loven,*

Waer op doch da'ck u vertrouw ? *rouw.*
Sweirt ghy dat op uwen *rouw,*
Om dat hy ghebleven is ? *leven is.*
Om dat hy om 't *leven is ? even is.*
Is het *even* oock met u ?
Dat en hoor' ick immers nu,
Midts ghy hebt uw' oude spraeck, *raeck.*
Hoe gheschiet dat by ghe*raeck,*
Oft moet ick u self gheraken ?
Ick kan maer een roots ghenaken,
Menschen vind' ick nievers gheen, *een.*
Hoe *een* mensch, waer is hy heên ?
Och ! ick kost u daer noch armen, *och armen !*
Sucht niet 'k wil u weêr om-swarmen, *warmen.*
'k Sal u *warmen* in mijn' schoot,
En bevry'n van liefdens noot. *snoot.*
Waer-om word' ick *snoot* gheheêten ? *eten.*
Hoe quam ick mijn woordt te *eten,*
Oft vergheten mijn ghesweir ? *eer.*
Hoe ! soo schaedt dat aen mijn *eer ?*
Ick en meyn u maer te vinnen,
Noyt en dacht ick u te minnen,
Dus mijn lief vergheeft 't mis-daet,
Want mijn meyningh' is niet quaedt,
En ick bidd' zijt my gheduldigh, *duldigh.*
Lief en ben ick niet meer schuldigh,
In 't mis-daet, soo ben ick bly. *Ly.*
Lijdt ghy dat ? ick kom' u by,
En wil 't woeste wijf verlaten,
Haer weêr-galmen kan niet baten,
Ick gaen wech dan (rootsen vel)
Ick gaen wech, voordts vaert ghy wel, *aert ghy wel.*

Eenen Droom.

ICk wil hier mijnen droom gaen brenghen aen de dagh,
't Is misschien oft daer in de waerheydt schuylen magh.
Wanneer de grouwen nacht sijn lakens hadd' ghespannen,
Door-boort met menigh licht,
Soo quam den lieven slaep met sijne sachte bannen,
En stal mijn swaer ghesicht:
Maer soo den lichten droom (bedriegher van de sinnen)
Sagh dat mijn loos vernuft niet meer en kost bekinnen,
Goot in my eenigh room,
En gaf hier med' een' slagh met sijnen swerten stock,
Waer door mijn nietigh vleesch lagh als een' swaren block
Verloren in een' droom;
Want flux (soo 't immers scheen) ick was in een valleyd',
VVaer dat 't bedoude kruydt een gh'lase beecksken scheyd'
Langhs den voet van 't gheberght,

Ter suyde stondt een roots', die van 't ghedurigh leken
Eens ruy'ligh' water-val was over-al door-steken,
VVaer in men Echo terght,
Een booghachtighe roots', waer dat gheen kloecke handt
Haer konst hadd' aen ghethoont; maer van den aerdt ghestelt
Op sulck' een seldtsaem maet:
En (naer 't my best gheheucht) soo saten aen een' kant
Dry Nyades, met noch twee Nymphen van het veldt,
Dees riepen all' om baet,
Dees riepen all' om hulp met t'saem-ghevlochte tongh';
Ick hoorde aen 't gheroep, dat hun de liefde dwongh:
Maer soo ick naerder quam, soo sagh ick dat sy streden,
Ghekant aen 't Minne-wicht:
Die, soo haest als hy wist dat ick daer quam ghetreden,
Stal hem uyt ons ghesicht,
En soo ick 't al door-socht, soo vondt ick daer een peer
Gheel-blickende van verv', dus dat gheen kloeck penceel
Soud' treffen eenigh deel,

(Soo hadd' hy hem er-maeckt) ick buckte vlijtigh neêr,
En stal het schoone fruyt, dat ick (ten korst' gheseydt)
Met tanden hadd' verspreydt.
De Nymphkens, die het VVicht en sijne streken kenden,
Tot my met soet ghelach hun teere voetjens menden,
Ghevlochten handt aen handt.
Een' al te snoep'righ' mensch (sprack d'een) en komt noyt aen
Een lief'lijck boom-ghewas, oft hy sal daer op slaen
Sijn handt, oft graghe tandt,
Ghy hebt de minn' in 't lijf, helpt u nu uyt den noodt.
En naer dees wijse reên ontpluyckten in ghelach
Een-ieder vvat hy magh,
Soo dat ick door hun stemm' uyt mijnen slaep verschoot,
Maer eylaes ? desen brandt bleef klijven aen mijn borst:
Peyst maeghden vvat ick dorst.
Men kan de loose minn' vvel in een peer ghe-eten,
Hoe dickmaels heeft het VVicht in onsen droom gheseten,
Hoe dickmaels in ons bedd'.

VVAnneer de jeught verrijpt, al-vvaer men keert oft gaet,
De minn' raest in ons' oor', en op ons' schouders slaet:
Rijpt jeught, denckt vvat u let.

Schrift van eenen ouden Man die de Liefde socht.

ICk quam neven een rivier
Om *Cupido* t'achter-halen,
Met een stocksken, daer 'k med' stier
My in d'onghebaende palen,
Maer soo dit den lecker sagh
Stal hem schichtigh uyt den dagh,
Hy hem vluchtigh, hy hem hadd'
In een gladde slangh' er-schepen,
En ghedoken in een bladt,
Op sijn listigheydt gheslepen,
Peysde, en wel ernstigh socht;
Hoe hy my bedrieghen moght:
Maer soo ick hem niet en sagh
Gingh ick mijne ganghen henen,
Die ick, daer hy stille lagh,
Raeckte met mijn traghe schenen,
Maer hy gaf my eenen beet,
Die my noch aen 't herte leet;
Eenen beet, een' harde pick,
Vol venijns, die my soo maeckte,
Dat ick daer door, laes ! dat ick
Schier mijn droeve ziel' uyt-braeckte,
Soo dat ick door enckel leet
Hem dees woorden hebb gheseet:

Schutter-kindt ghy hebt ghewondt,
Komt doch dese wonden stelpen.
Maer hy weder-riep terstondt:
Leert nu oock u-selven helpen,
Die, gansch vol van sotte waen,
Naer de Liefde hebt ghegaen.

Nieuwen Dichters-iver.

VEnus komt ons myrthen spreyden,
En in 't groen een plaets' bereyde*n*,
Alsoo moet-men vrolijck drincken,
Nu *Cupido* ons sal schincken
Met sijn kas vervult met pennen,
Waer med' dat hy ons kan mennen
(Met sijn vloghels van papier,
En sijn schichten sonder vier)
Door den ronden kloot der aerde,
Sulcken liefde is vol waerde,
Sulcken liefde niemandt schent,
Dan die hy niet wel en kent,
Voor vervult van hemels vier,
Dat ons door de hersen' swier.
Ach ! wat ongheblusten lust,
(Die een wijlen was gherust)
Kruypt my door de gansche leên,
En verweckt mijn losse reên.
Bacche Vader vult de kruycken
Om te vullen onse buycken,
Siet ghy niet dat ons den tijdt
Oock al jockende verslijt ?
Want wy sullen haest met assen
Doen des Kerck-hofs aerde wassen,

Wascht ons met u koele vocht
Iovis Sone, eer de locht
Ons er-blasen doet beswijcken,
En weêr naer de aerde kijcken,
Die wel eer uyt aerd' ghegheven
Quamen weenende in 't leven.
Nu dan Vaêr, een' breeden teugh',
Op dat ick my gansch verheugh',
En naer over-storten wijn
Sal mijn rijmken beter zijn.

Cupido Roosen-dief.

IN een Roosken, half ontploken,
Sat een Bieken in-ghedoken,
Die den kleynen Schutter naeckte,
En met teere vinghers raeckte,
Maer dus dat hy niet en sagh
Wat daer in begraven lagh,
Die, soo hy 't van 't steeltjen ruckte,
En in sijne palmen druckte,
Gaf het Bieken hem een' pick;
Dat hy op een' ooghen-blick
Tot sijn gulde Moeder liep,
En dus wonder droef'lijck riep:
Moeder, Moeder ick beswijck,
Helpt ghy niet, ick ben een lijck,
Want siet, my een vinnigh beestjen
Soo beet, dat van my mijn gheestjen
Wt mijn teere lichaem vliet,
Een dier dat een Bieken hiet,
(Soo het my een' Boer daer noemde.)
Spijtigh leckerken, wat roemde,

Guilelmus van der Borcht, *Brusselschen Blom-hof van Cupido*

(Sprack de Moeder) soo een' beet
Doet u aen alsulcken leet ?
Peyst dan hoe het pijltjen schendt,
Dat ghy tot den minnaer sendt.

Schriften van 't vrolijck leven.

ICk ben sterffelijck ghesproten
Om dit leven te verslonden,
Maer van 't ghen' my is ontvloten
Hebb' ick goeden loop bevonden,
Al is 't dat ick niet kan vinden
Wat my noch is over-bleven,
Ick sal 't sorghen van my sinden,
En tot vreughden my begheven:
Want die sorghen sonder noodt
Dringhen hun sich in de doodt.

Een ander.

WAnneer ick dool in de vreught,
Smert', en sorghen slapen vast,
Maer ben ick eens on-verheught
Ieder is op my ghepast,
Dus wil ick hun laten rusten,
  En hun vyandt klijven aen,
Want den wijn kan my verlusten,
  En de sorghen doen vergaen.

Een ander.

IS oock de aerd', met all' haer vee,
Den Hemel, en de breede zee,
Is oock het vyer, met Sonn' en Maen,
Het hout, den steen, 't metael en graen,
Niet al te groot, te dwaes, te hoogh,
Te nat, te scherp, te vocht, te droogh,
Te plomp, te dicht, te hardt, te kranck,
Om all' te haken naer den dranck ?
Laet ons dan immers in den wijn
Een korte eeuw' begraven zijn.

Een ander tot Vulcanum.

SA ! *Vulcan'* maeckt u aen 't smeden,
Stockt den oven, ghy moet heden
Naer de konst een' beker maken,
Waer in ghy verscheyden saken
Op goedt wesen in sult snijden,
Haest u, Vier-Godt, sonder bijden
Sult ghy d'eerste gronden legghen,
Soo ick u de maet' sal segghen,
Maeckt hem sulck-een' schoonen buyck,
Dat hy houdt een volle kruyck,
Langh van hals, en wijdt van mondt,
Soo wat dick, en diep van grondt,
Maer hier moet ghy niet in-drucken
Vuylen roof, oft vremde stucken

Van de wreede legher-dinghen,
Noch en wil ick niet ghehinghen
Locht oft hemel in te snijden,
Ick en wil daer niet ghelijden,
Oft, van onghetemde golven
Van de zee daer in te dolven,
Maer maeckt dat-men daer siet bancken,
Snijdt daer in vol-wasse rancken,
Versche druyven, en den satten
Iovis Soon, met all' de natt' en
Droncke Satyrs, die hem schincken,
Soo hy peyst van eens te drincken,
Met de dochters die oyt minden,
Maer siet dat ghy oock den blinden
Venus-Soon daer by kont voeghen,
En noch wat (naer mijn ghenoeghen)
Voor den randt een louwer-kroon,
En dan sal ick voor den loon
Hem soo met den wijn vervullen,
Dat wy vrolijck wesen sullen.

Lof der Roosen.

LAet het Roosken by den wijn,
Met de minn' ghevlochten zijn,
Laet ons hers'nen over-spreydt
Met de Rooskens, toe-gheweydt
Aen de Liefde, laet de blaên
Om ons' swacke tempels gaen,
Laet ons, laet ons (dit zy 't slot)
Iocken tusschen gh'las en pot,
In het spelen, ten besluyt,
Rooskens lof eens drucken uyt.

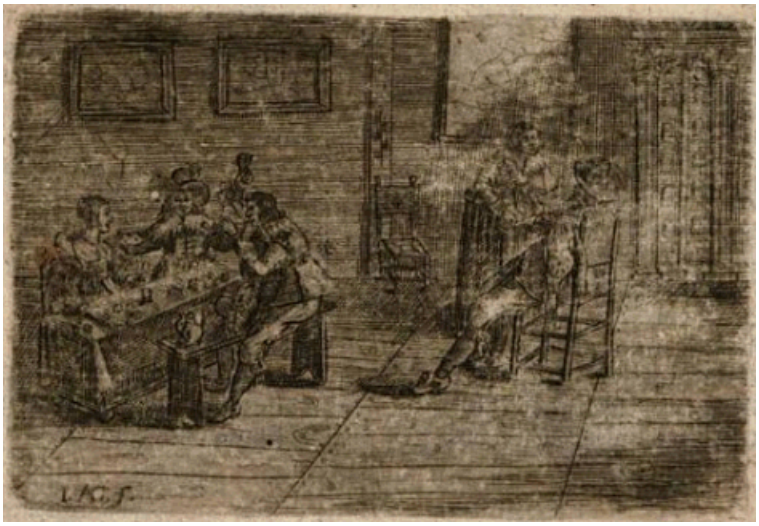

Roosken eer' en soete roem,
Hooghste Prince van de bloem,
Roosken sorghe van de lent',
Roosken die de fraeytste bent,
Roosken hemelsche ghenucht,
Roos, voor wie den Herder sucht:
Dat u niemandt schad' oft krenck,
Als hy met een lief gheschenck,
Met een kransken dicht ghekeert
Sijn Goddinne heeft vereert.
Roosken die de krollen druckt
Van hem die ons' herten ruckt,
Van hem die ons' herten steêlt
Met een lieffelijck gheweldt,
Roosken die u voeght seer bly,
Aen den dans en Nymphen-ry,
Roosken die met reucken soet
Komt verlusten ons ghemoet.
Wel aen ! Vader van den wijn,
Laet my nu eens vrolijck zijn,
Laet den wijn nu eens ghestort,
Siet mijn kruyn die is om-gort
Met de Rooskens, en hun kruydt.
Wel aen ! Vader, tot besluyt,
Laet my soo, o ! lieve Vaêr,
V een lutjen volghen naer,
Lustigh met u nat vervult,
Laet mijn jeughdt altijdt vergult,
Die oock eeuwigh zijt in jeughdt,
Die oock eeuwigh zijt in vreughdt.

Versoeck aen eenen Schilder.

GRooten Meester, wiens penceel
Kan naer-reus'len ieder deel,
En ons teghenwoordigh tooghen,
(Door 't verdiepen en verhooghen)
Alle dingh', met rijp verstandt,
Neemt uw' reeschap nu ter handt,
Flux moet ghy my naer het leven
Wesentlijck een meysken gheven,
Al is sy hier niet ontrent,
Sy is my seer wel bekent.
Neemt 't paneel ick sal u leeren
Van 't ghestalte tot de kleeren,
Wat ghesicht, verf, en ghelaet
In haer duydigh open staet.
Schildert 't hayr ghelijck de Kraeyen,
Sacht gheleydt, niet om verfraeyen,
Heel door-luchtigh, sterck ghekrolt,
Dat haer om de wanghen rolt,
Blinckende ghelijck van verre,
VVeder-schijnt een lichte sterre,
Maeckt haer voor-hooft als een sneeuw,
Sacht van vel, en weynigh dweeuw,
Met een scheuw, die tusschen beyde
De swert-hayre booghskens scheyde,
Maeckt de ooghen als een vier,
Die git-glinsterachtigh schier
Met den Basiliscus strijden,
Die dunn' schellekens bevrijden,
Als de gulde *Venus* heeft,
Recht ghelijck aen 't ghen' dat leeft.

En des neus-lief-vervigh wesen
Als een witte roos bevvesen,
Twee korale lipkens root,
Niet te dick, kleyn, dun, oft groot.
Maer by maten, die man-gierigh
Haken naer een kusken vierigh,
Met een kinne meepsch van vel,
Op een lieffelijck ghestel.
Poes'le kaken, die als roosen
Tusschen 't sneeu seer jeughdigh bloosen:
Maer siet toe dat haer ghespan
Ieder mensch' bekoren kan,
En voordts mooghdy 't al vercieren,
Op ghestalten en manieren,
Als *Appelles* door sijn konst
Voor-tijdts *Venus* hadd' begonst,
Maer het kleedt moet ghy soo setten,
Datter niet en kan gheletten
Hare borstjens naeckt te sien,
Kander noch iet fraeyts gheschien,
Doet het by, want schoonder wesen
Isser qualijck op-gheresen.

Eenen Deun.

SIet hoe hier het volck bekleedt
Met de rooskens, sacht gheleedt
Tusschen 't lieffelijck ghewaet,
Koddelijck versellen gaet
Onsen *Bacchus*, die daer mat
Leydt verdroncken in sijn nat.
Siet hoe 't op een seker maet
Met hun hielen d'aerde slaet,

Op de maet en soet ghequeel
Van een lief-bethoonde veel.
Siet hun armkens op-ghestreckt
Zijn met eerd'-veyl over-deckt:
Maer hoort hoe dees meyskens bly,
Maer hoort hoe dees soete ry,
Met veel deuntjens en ghesanck
Komt te prijsen onsen dranck,
Komt te prijsen onse roos,
En het Minne-wichtjen loos,
Die den aen-ghenamen wijn
Heeft vermenght met soet venijn,
En te midden uyt dit nat
Heeft een klare vlamm' ghevat,
Soo dat wy door desen wijn
Aen het hert' ghebonden zijn,
Soo dat wy door desen dranck
Zijn ghekomen in bedwanck,
Zijn verghiftight, en daer by
Dolen in een toovery.

Amarillis singht de ghevaren van den maeghdelijcken staet.

Stemme: Ons ghespeel wilt enckel trouwen. *(Ofte)* Si c'est mòn pucellage.

HOe ramp-luckigh is ons leven,
Hoe vol vreesens, hoe vol smaedts,
Hoe vol sorghens, hoe vol quaedts,
Hoe dickmaels zijn wy verdreven ?
Ons dient wel een' rijpen raedt,
Om te waken onsen staet.

2. Onsen staet is vol van rancken,
Vol van leet, van on-gheval,
Altijdt hinder over-al,
Onsen staet is als den mancken,
Die, soo hem de kruck ontseyght,
Flux hem naer de aerde neyght.
3. VVat is meepscher, wat is teerder,
VVat is brooser als een maeght ?
Meest wanneer sy wordt ghevraeght,
VVat is zwacker en licht meerder,
Als den staet, die niet en staet,
Maer tot sijn verderven gaet.
4. Komen wy ontrent de steden
By den loosen Minnen-knecht,
Soo zijn wy daer al te slecht:
VVant men moghen niewers treden,
Oft een' ongheschoften quant
VVilt ons grijpen by-der handt.
5. Dan is 't popken om te sterven,
Soo hy ons maer heeft ghesien,
Selden sal het dan gheschiên,
Dat hy onse gunst kan derven,
Maer komt met ghebooghde kniên
Ons een soete kusken biên.
6. Maer komt vraghen waer wy woonen,
En beleydt sijn soet ghevley
Met een onderlingh' gheschrey,
Soo dat wy schier moeten thoonen
VVaer ons' legher is ghestelt,
Aen wat block, oft in wat veldt.
7. Noch en is hy niet te vreden:
Maer komt weder naer een' dagh,
En vermenght met veel gheklagh
Sijn seem-soet' bedeckte reden,
En dus naer een langh ghevley
Brenght hy ons in droef gheschrey.

8. Zijn wy iewers op ons dorpen,
By de dicht-ghehayrde mans,
Flux soo moeten wy ten dans,
't Eerste dat sy ons op-worpen
Is van liefde, ach ! een maeght
VVel-ghewilde schatten draeght.
9. Somtijdts soo de wreede gieren,
Knechten van den Legher-godt,
Iewers, uyt een licht ghebodt,
Komen door ons' landen zwieren,
Hun het gelt soo niet en baet
Als ons' teeren maeghden staet.
10. VVordter iewers iet gheschonden,
Isser iet dat hun behaeght ?
't Zijn de spillen van een maeght:
Dus soo worden wy verslonden,
En betalen al hun leet
Met een teghen-will' ghezweet.
11. Hier verliesen wy een brocxken,
Daer een beetje van ons eer,
Ach ! wy zijn doch al te teer,
Altijdt blijfter eenigh vlocxken
Van een Schaepken dicht ghewolt,
Dat door scherpe doorens doôlt.

Van den ghedooden Adonis.

DOen *Venus,* droevigh en ghestoort,
Haer Lief *Adonim* sagh vermoort,
En sagh de bleecke wanghen aen,
Met 't roode bloedt nu over-laên,
En sagh dat kroes'ligh hayr ghesteert,
Dat in het bloedt nu was verweert,

Heeft t'saem gheroepen haer ghesin,
En sondt het flux ten bosch-waert in.
Dat vlugghe volck ghewoon te speur,
Vloogh vlijtigh all' de bosschen deur,
En vondt soo in het een-saem wout
Het dier, door grouwelen vergrout,
Gheheel verkilt door banghe vrees.
Den eersten trock de straffe pees
Van sijnen boogh, en heeft met kracht
Dit touwken om den hals ghebracht:
Den tweeden trock hem met sijn hayr:
Den derden, met een fel ghebaer,
Die nam het booghsken, dat hy droegh,
Waer met hy 't op den rugghe sloegh:
Den vierden trock een pijltjen uyt,
En tinteld' hem soo in sijn huyt,
Maer hy greep beyd' de ooren aen,
En ded' het Swijn soo henen gaen:
Maer 't dier gingh traegh, en voet voor voet,
Gansch' treurigh, en bedruckt van moet:
Want, laes ! ten vreesde anders niet
Als *Venus* eysschelijck ghebiedt.
Sy, soo het Swijn dus quam ghegaen,
Gingh 't met dees straffe reden aen:
Ha ! felste, onversaefste dier,
Ha ! stouten schender, zijt ghy hier ?
Hebt ghy, ô ! ongheschofte beest,
Niet meer mijn stuerigheydt ghevreest,
Dat ghy met uwen wreeden mondt
Mijn lief soo deir'lijck hebt ghewondt,
Mijn lief, mijn' alder-liefsten man ?
Waer op het Swijn sprack *Venus* an:
Ick sweir' u, vrouw (ghelooft het vry)
By uwen man, en u, en my,

By al dees boden, en de kracht
Van die my hebben hier ghebracht,
'k En wou u, Lief, soo quetsen niet,
Dat nu veroorsaeckt u verdriet,
Maer soo ick sagh sijn aerdigheydt,
Sijn oogh, en seldtsaem schoonigheydt,
Sijn led'kens soo schoon en vol-maeckt,
Ben ick daer door in brandt gheraeckt,
En 'k wirdt ghetintelt met een' lust
Om hem te hebben eens ghekust,
Dus wild' ick gheven eenen soen,
Maer kost van pas dat niet ghedoen:
En hebt, ô ! *Venus,* gheen gheduldt,
Dees tanden hebben doch de schuldt,
Dees tanden kantigh aen de min,
Wat doen daer sulcken tanden in ?
Slaet uyt, en veldtse tot den grondt,
En brandt daer toe den fellen mondt,
Is 't u niet wel met dese straf ?
Ruckt my dan noch de lippen af.
Hier med' was *Venus* kalm van moet,
Soo dat wy 't Swijn verlosten doet,
Maer 't dier hier door ghetoomt van sin
En liep niet meer de bosschen in,
Maer volghde voordts, met soet gebaer,
De gulde *Venus* achter-naer,
En brande, tot gherechte straf,
Voordt-aen de wreede tanden af.

Van de liefde die Venus kreegh tot Ascanium, als sy hem slapende op Cytharam ghebraght hadde.

ALs *Venus* hadd' haer' Neef op Cytharam ghebroght,
Leyd' sy hem slapende op teere violieren,
Begoot sijn sachte lijf met tranen van filieren,
Die sy ontrent haer dal gheraept hadd' en ghesocht;
Soo dat de gansche plaets' met soeten reuck begaeft,
Een-ieder diese naeckt in diepen slaep begraeft;
Maer flux den wulpschen brandt van 't Adonissche minnen
Haer krevelde aen 't hert', en blinde hare sinnen.
Hoe dickmaels wou sy niet met hare sneeuwe armen
Haer Neefken om den hals en om het lichaem swarmen,
Hoe dickmaels riep sy niet, soo, soo was oock *Adoon,*
Ia ! wenschte uyt 't gheslacht' te wesen van de Goôn:
Maer vreesende sijn' slaep, en soete droomkens breken,
Gaf aen een buerigh' blom wel duysend' sacht' ghesoen,

En siet de blom verwermt, en siet het teere groen
Blijft klijven aen haer' mondt, en laet sijn' honich leken
Rondt-om het purp're lit, en soent haer jeughdigh naer,
En soo veel blomkens als sy met haer lipkens raeckte,
Soo menigh-voudigh' kus haer poes'le wanghskens naeckte,
Soo dat het louwe loof sijn blomkens paer en paer
Ghevlochten, als een' krans, rondt-om haer kaken druckt',
Die soo hy sachtjens hadd' van haer aensicht gheruckt,
Heeft *Alcanij* kruyn met blommen over-hanghen,
En raeckte met het loof sijn soet-gheverfde wanghen,
Soo datter uyt sijn' mondt een' lichten adem vloogh,
Die sy met rappigheydt van sijne lipkens stal,
Waer mede sy alleen den blinden lust bedroogh,
En wachte voordts haer kindt in haer soet-geurigh dal.

Sotte-wijsheydt op 't verlies ende vindinghe mijns-selfs.

Met dat ick onlanghs sat, en keef in mijn ghedacht';
Waer-om mijn Konst-vrouw my soo gunstigh niet wou wesen
Als sy wel was voor desen,
Waer-om sy my nu meer als voor-maels hadd' mis-acht,
Ghemisten ick *mijns-selfs;* als ick naer kleyn krackeel
Gheresen in 't verstandt, wel open kost ghemercken:
Vermidts mijn dwase wercken
Mijns-selfs onmachtigh, nu als waren voor mijn deel
Te seer ontsinnigh, en te reden-loos ghestelt;
Ick daer van seker, liep, gheterght door kors'le sinnen,
My soeckend' eerst van binnen,
Waer dat my niet een sier wirdt van *mijn-selv'* ghemelt,
Ick vraeghde 't mijn gheheugh, dat stondt ghelijck versuft,
Mijn sinnen even dwaes, en wisten niet t'ontvouwen,
Dan my maer hen' te stouwen

Tot vraghen, oock voor niet, aen 't breyne-loos vernuft,
Ick daer door duchtigh, riep: (naer innelijck ghesucht)
Moet ick dan *selven*-loos hier leven sonder leven,
Oft sal ick my begheven
Om my te soecken, daer *mijn-selven* my ontvlucht ?
En schoon dat ick al soeck waer moght ick vinden my,
Midts ick niet kan ontgaen *mijn-selven,* die verloren
Misschien wel moght versmoôren,
Oft loopen in de doodt, oft doodelijck ghely ?
't Is best een' Belle-man eens om *mijn-selv'* ghesonden,
Oft 'k sal met een' lantern' *mijn-selven* loopen soecken
Op merckten, en in hoecken,
Soo heeft DIOGENES gheen menschen oyt ghevonden,
Dus vrees' ick dat ick soo *mijn-selv'* niet vinden sal.
Wie sou sijn-*selven* doch soo uyt sijn-*selven* vinden ?
Neen ! 'k wil mijn tocht in-binden:
Want die sijn-*selven* soeckt vindt meer-tijdts niet met-al,
En oft ick schoon *mijn-selv'* hier al niet vinden kan,

Moet ick, eylaes ! *mijns-selfs* dan gansch verloren blijven ?
Neen ! 'k sal my henen drijven
Tot soecken, oft ick blijv' een' *selven*-loosen man.
Daer med' soo gingh ick uyt met ernstelijck ghesicht,
Om mis'lijck niewers soo *mijns-selfs* voor-by te gaen,
Dan bleef ick som-wijl' staen,
Soo ick maer menschen sagh ghevoeght met 't aenghesicht,
Dan liep' ick dickmaels voor de Boeck-verkoopers kramen,
Mijn-selven (peysd' ick) moght wel nieuwe boecken koopen,
En als ick daer de hoopen
Van 't scherp-besinde volck wat vaster sagh versamen,
Soo scheurde ick 't ghedrangh met 't keurigh tusschen-vringhen,
Nu liep' ick hier en daer, waer ick wel meer ten thoon
Te komen was ghewoon,
Als ick moght met *mijns-selfs,* noch liefden-vry door-dringhen
Het treckende ghelonck, en 't lieffelijck bekoôren
Van 't maeghdelijck gheslacht', dat ons ons-*selfs* kan stelen
Door 't lieffelijck bevelen

En leven, en de doodt kan suyghen door ons' ooren.
Maer 't was al vruchteloos te soecken onder 't volck,
Want om sijn-*selven* haest te vinden, moet men vliên
Het dringhen van de liên,
En soecken uyt 't ghewoel der volck'ren dichte wolck:
Dus koos ick d'eensaemheydt, waer ick van verr' sagh komen
Een krijtend' Wichtjen, met een droevigh mensch verselt,
Dies hebb' ick my ghestelt
Aen 't hucken van een' muer, tot dat ick hadd' vernomen
Wat paer soo druckelijck tot my ghespoedet quam.
Met dat ick (eer ick noch *mijn-selven* kennen kond',
Als grouwelijck ghewondt,
En derelijck ghestelt) eerst *Cupido* vernam,
(Dat was 't voor-seyde kindt) beghonst ick seer te beven,
Want (peysd' ick) soo dit Kindt my quetset ofte schendt,
Soo moet ick nu ten endt,
Vermidts my nouwelijcks de doodt is over-bleven:
Maer soo ick vier en vlamm' van sijne fackel sagh

Ghedoodet en ghedempt, bestondt ick hem te vraghen,
Oft hy tot gheender plaghen
Mijn-selven hadd' ghesien: ach ! (riep hy) droeven dagh,
Hoe ! dert ghy hallef-mensch naer u ontstolen deel
Noch vraghen ? daer ghy hem soo druckigh voor u siet,
Die ghy gheen kenniss' biedt.
Met kenden ick *mijn-selv',* dus was ick t'samen heel,
En t'samen half, vermidts ick wel *mijn-selven* vondt,
Maer met dit vinden hadd' mijn ander-helft verloren,
Die ick wel eer verkoren
Hadd' voor *mijn-selv',* waerom ick droef en druckigh stondt,
En voor den rouvv' een wijl' ontstemmigh: maer soo spraeck
En keuringh' t'samen my ded' naer de oorsaeck vraghen,
En t'samen boet bejaghen,
Sprack CUPIDO tot my: ick hadde by gheraeck
(Ghelijck ghy immers vveet) *u-selv'* een plaets' bereydt
In 't herte van u lief, vvaer in ghy hebt ghevveest
Seer vvijsselijck ontgheest,

Maer voor een' korten tijdt, dat door onstadigheydt;
Want soo met 't vvesten-licht maer flux een rijcker quant
Sijn smeeckende ghebedt voor u Goddinne storte,
('k En vveet niet vvat haer schorte)
Soo smeet s'ons t'samen uyt, en brack soo mijnen bandt.
Heeft onghestadigheydt (seyd' ick) dit quaedt ghevvrocht,
Soo blijv' ick onbevreest, de kors'le sinnen doen
Meest teghen hun vermoên.
Gaet ghy-liên maer met my, op dat s'ons vveder moght
Ontfanghen in ghenaed': daer med' nam ick in d'armen
CUPIDO, en *mijn-selv'* ded' ick beneven staen,
En vatte t'samen aen
Dit bidden: sal een ziel' dees zielen niet ontfarmen,
(ô Lief) en sal een hert' tvvee herten doen vergaen,
Dit Godtjen en *mijn-selv'* tot in de doodt verjaghen,
En hoopen duysent plaghen
Op hun die 't minste u niet hebben mis-ghedaen ?
Daer med' soo loech sy, en het scheen dat all' 't verstooren

In liefde vvas her-hit, vermidts een soet ghesoen
Quam sekerheydt te doen,
En daer med' nam sy liefd' en *mijn-selv'* als te voôren.

Den gheboeyden Cupido.

Stemme: Lest-mael lagh ick vol phantazy.

HOort wat den jonghen Promethé
My in mijn eerste vrijheyde dé,
Als ick noch liefdens-vry beloech
De gulde schichten die hy droegh.
2. Als ick sijn kinderlijck gheweldt
Met spot voor nietigh hebb' gheschelt,
Als ick met schimp den Kinder-godt
Hadd' in mijn' lentens-tijdt bespot.
3. Neen (riep hy eerst-mael) doen hy sagh
My (daer ick met hem besigh legh)
Ick zweir' u by mijn schietens-kracht,
Dat ick niet meer sal zijn veracht.
4. Daer med' nam hy sijn' krommen boogh,
VVaer op hy 't peesk en straffer toogh,
En trock soo pijl naer pijltjen uyt,
En hechte die dwersch door mijn buyt.
5. Maer naer dat ick den fellen brandt
Voelde in dit mijn inghewant,
Soo peysd' ick eenen wond'ren vondt
Tot straf van die my hadd' ghewondt.

VVant oft schoon liefdens vlammen-kracht
My hadd' in vollen brandt ghebraght,
Noch veynsde ick aen 't Schutter-wicht
Een ys-bevrosen aenghesicht.
7. VVaer door den Schutter witte vergramt
Op sijn ontkomen schutters-ampt,
En wirp sijn kokerken, sijn' boogh
Seer korselachtigh uyt sijn oogh.
8. En sprack: light daer verwonnen-kracht,
Die ick hier naer onnuttigh acht,
Mijn vlogh'len sullen in dees pijn
My twee ghewisse helpers zijn.
9. Daer med' soo vloogh hy in-der yl,
Snelder als den ghezwinsten pijl,
En drongh my met een soete smert'
In 't binnenst' van mijn blak'righ' hert'.
10. Daer sagh hy hoe de jonghe vlam
Allenckskens my de borst in-nam,
Maer houdt, den brandt in noch te traegh,
(Riep hy) en kleyn voor sulcken plaegh.
11. Dus gingh hy met sijn vloghel-paer
Een wat door-fled'ren hier en daer,
Soo datter groeyde door den windt
De vlamm', die hy flux grooter vindt.
12. Maer 't leckertjen door dit gherucht
Kreegh in sijn eyghen vlamm' ghenucht,
Dus vloogh hy dapper ende vlugh,
Rondt-om het vyer, ghelijck een Mugh.
13. Som-wijl' riep hy: het vyer is goedt,
Ha ! 't is soo wonderlijck en soet:
Maer hy al spelend' naeckt de vlam,
Die hem sijn vleughel-paer ontnam.
14. Die hem verbrandt het pluymen-goet,
Dat hy op sijne schouders voedt,
VVaer door hy slechtjens stondt en keeck,
En weende met een tranen-beeck.

Soo dat het sout en bracke vocht
My weder hulp' en bate broght:
Vermidts het nat (waer in hy zwemt)
Allenckskens d'eerste vlammen dempt.
16. Dus beschimp' ick nu met een' jou
't Kindt, dat ick daer ghekerckert hou,
Gheboeyt, en veder-loos ghestelt,
Berooft van pijlen en gheweldt.
17. Benoudt, gheseten in mijn hert',
Daer ick vertrots all' 's liefdens smert',
Die ick sal houden dus gheplaeght,
Tot dat een jongh-vrouw my behaeght.
18. Dan sal ick wijsselijck de min
Een ruymte gheven in den sin,
En heeten hem, als 't my behaeght,
Oock treffen de besinde maeght.

Den bedroghen Cupido.

HOort vrindt een woordt eer ghy mijn' boeck nu uyt-ghelesen
Sult sluyten, en wilt noch een wat gheduldigh wesen,
Siet aen het beeldt dat hier bepaelt mijn bly-ghesangh,
Het beeldt dat ons verschrickt, en maeckt van moeden bangh.
Het beeldt, waer in men siet den Schutter, wiens wercken
Ick nu ghesonghen hebb', den Schutter wiens vlercken

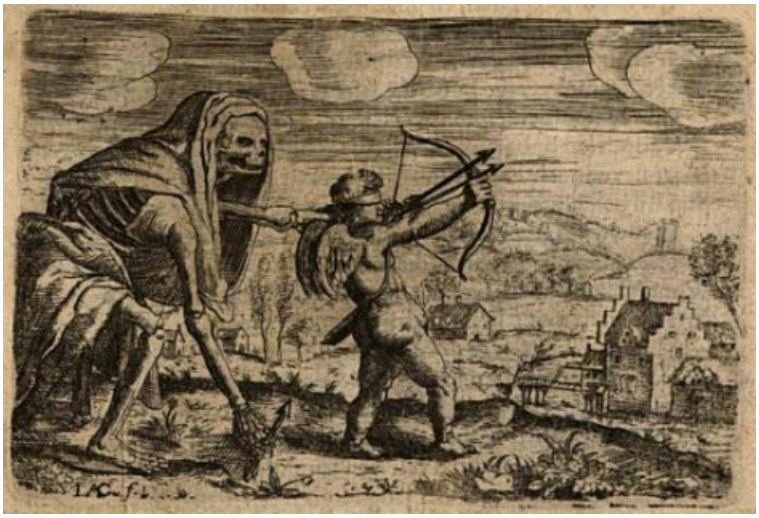

Ick hebb' ghepresen, en gheroepen t'onser baet,
Den Schutter die hier weêr niet als te besigh staet,
Den Schutter die weêr-reckt sijn seld'-ontspannen pesen,
Weêr-kromt het taye hout, dat seld' magh ledigh wesen,
Belonckt misschien een' knecht, oft wel een slechte meyt
Voor desen onbewust, van liefdens bitterheydt;
Maer siet wie achter hem soo listigh komt gheslopen,
Soo stil bestappen komt, en soetjens naer-ghekropen.
Wat wil het beender-rif doch hebben van het kindt ?
't Wilt hem bedrieghen, die met listen hem bewint,
Want 't blinde Wicht meynt hier ghewoonelijcke branden
Met sijnen heeten schicht te drijven in de landen,
Maer, laes ! de sek're doodt beguyghelt soo den guyt,
Dat hy haer' swerten schicht schiet t'eender pese uyt.
Soo dat van eenen boogh en van een kracht uyt-vlieghen
Verscheyde pijlen, om de menschen te bedrieghen,
Tvvee pijlen, waer van d'een' een jeughdigh leven schenckt,
En d'ander' hulpeloos het jeughdigh leven krenckt.

Ghy staet een wijl' en draelt, en peyst: wat 's dit te segghen ?
Ey ! vrindt, staet noch wat stil, 'k sal 't klaer ghenoech uyt-legghen,
'k Sal 't schild'ren met de penn', en stellen in vertoogh,
Veel anders als 't hier staet ghetrocken voor uw' oogh:
Ghy die quamt al-te-mets een blomken uyt te lesen
Wt dit mijn *Hofken,* en hebt aen u Lief bewesen
Vw' smert', met dit by tijd' te schencken met een' sucht,
Oft somtijdts als de Bie, die door een open lucht
Haer honich-soetjens gaert op alder-leye blomen,
Hebt even hier oft daer wat honich uyt ghenomen;
(Want 'k hop' niet dat hier spinn' oft vuyle padd' sal zijn,
Die uyt mijn *Hofken* sal gaen suyghen haer venijn,)
Oft ghy die hier bespot de *Rancken* van het minnen,
En som-wijl' hier belacht de blommen in uw' sinnen
Die ons de Liefde schenckt: ghy seggh' ick, die oyt saeght
Wat kruyden dat mijn' *Hof,* wat blommen dat hy draeght,
Gheloof ick, sult met my alreed' ghenoech betuyghen,
Hoe dickmaels Liefde moet voor Doodes krachten buyghen,

Hoe dickmaels dat de Liefd' ghetreft heeft met haer' gloedt,
Daer sy ons voor de gunst het droevigh sterven voedt.
Wat komt niet in de minn', wat zijnder niet ghevallen,
Die d'on-vol-wassen vrucht doet van haer' stelen vallen ?
Hoe menich hupsch ghesel door liefde op-ghehist
Gaet uyt om vryen, die wel haest sijn hopen mist:
Vermidts en nijdigh quant, jalous van sijn betrachten,
Hem ievvers on-voorsiens gaet diefs-ghelijck verwachten,
En valt hem schielijck aen, en maeckt met d'eersten steeck
Dat sijn verliefde ziel' hem uyt de leden streeck.
Noch is het hier niet vast, dat ick wel wensch' te drucken
In 't diepste van ons hert', om soo eens uyt te rucken
De onbepeylde minn' tot geyle hoerery,
Die door een droever doodt veroorsaeckt veel ghely:
Is 't dickmaels niet gheschiedt, wee ! die het is ervaren,
Dat menigh frisch ghesel, in 't bloeyen van sijn jaren,
In 't vollen van sijn jeughdt hier door op korten tijdt,
(Men weet waer van, noch hoe,) sijn leven is ontglijdt,

Daer zijnder veel gheweest die met ghelijcke daghen
Met my het helle licht eerst aen den Hemel saghen,
   Die door hun boevery, en onbehoorde min,
   Gheschoven uyt ons oogh, zijn all' ten grave in.
Noch lest was my bekent een' jongh-man, schoon van leden,,
Bevalligh van manier, in alles seer besneden,
   Wel-sprekende, beleeft, in alles soo volmaeckt,
   Dat sijn by-wesentheydt een-ieder vreughdigh maeckt':
Maer 'k weet niet hoe het quam, een onghereghelt minnen
Nam hem eens t'seffens in, en roofde hem de sinnen,
   Soo dat hy hem, eylaes ! tot wulpsigheydt begaf,
   En soo sijn-selven stiet moet-willens in het graf:
Dit duerde korten tijdt, maer naer een weynigh daghen
Quam hy my te ghemoet, vervult met duysent plaghen,
   Hy was ghelijck een scha', sijn in-ghevallen licht
   Dat schoot vervaertheydt uyt, en gansch sijn aen-ghesicht
Dat was een schets vervult met alderley ellenden,
Ia soo, dat ick hem maer aen sijne kleed'ren kenden,

Soo gingh de traghe romp treck-beend'righ achter-straet
Een wijl', tot dat noch meer verarghert was het quaedt:
En naer de tweede maendt verstondt ick van sijn sterven,
Soo dat hy (als een blomm' gheresen) moest bederven:
Wanneer des Liefdens hitt' vermenght met Doodes schicht,
Hadd' dees, sijn lieve jeughdt, te vinnigh af-ghericht.
Ach ! jeughden, wilt hier door van hoerery wel vreêsen,
En laet dit kleyn verhael u voor een spieghel wesen,
En spieghelt sachtelijck, op dat soo droeve daet
In u-liên mis'lijck niet dit mijn gheschrijf bejaet,
En wilt doch (bidd' ick u) die treur'ghe pijlen schouwen,
Eer dat de bleecke Doodt uw' daden doet berouwen,
Want 't is ghenoech beproeft, dat selden Liefde schiet,
Daer niet de bleecke Doodt haer pijlen tusschen biet.

Dat dit selve in alle begheerten ende liefden tot verscheyden sonden gheschiedt, sullen dese naer-volghende schriften klarelijck betuyghen.

Schriften van de Doodt, begrepen onder den Dooden-dans, toe-ghepast op de seven Hooft-sonden. Noteert dat elck Cijfer-letter een verscheyde Schrift aen-wijst.

Schriften op de Hooverdy.

1. Die Pouwscher-wijs aen-tred', door hooverdy gheswollen,
   Wordt van het beend'righ spoock gheruckt tot in de aerd',
Dus komt sy met den kop der op-gheblasen sollen,
   Smijt d'eyghen-hoofdigheydt ter laghe graven-waert.
2. Komt vrouwen rijck beghift met schatten, en juweelen,
   Want flux moet ghy door my verlaten Heerschappy,
En naer een vreughdigh licht des wereldts erref-deelen
   Verbaest, af-legghen all', en komen naeckt tot my.
3. Wie dat sich niet in-beeldt hem sterffelijck te wesen,
   En dat sijn staten all' de Doodt zijn onderdaen,
Al is hy in sijn pracht den Paus-stoel op-gheresen,
   Siet daer ! de Doodt brenght hem sijns staets naer-volgher aen.

4. Wilt dagh'lijcks soo u rijck, en uwe saken stellen.
   Op dat ghy onverwacht moght treden in u graf:
Waer-om doch ? om dat soo de Doodt u sal ghesellen,
   Dan even met den a'em verdwijnen glor' en staf.
5. Wiens Koninghrijck van-daegh hem offert breede festen,
   Sal hem het morghen-licht op-off'ren 't Doodes kleedt,
Wie isser doch gheweest beheerscher der foreesten ?
   Wie dat de Doodt hem heeft een' meerder' loon bereedt.
6. Sa ! Princen, let op 't stuck, en wilt uw' blijdtschap sparen,
   En wat d' onsekerheydt des vvereldts heeft ghejont,
Ick vvil uvv' pracht van stond' af-rucken, en doen varen
   Den op-gheblasen pronck d'in u ghesetelt stont.

Schriften op de Traegheydt.

1. ICk sal den Herder flux verstooten en verjaghen,
   En treden met den voet sijn' mijter en staf,
Daer med' staet heel de kudd' tot in de ziel' verslaghen,
   En komt, alsoo vervvoest, ghevvilligh in het graf.

2. Sa ! sterft ramp-saligh mensch', om dat maer valsche leeringh',
   En noyt Godts-vvetentheydt in u behuyst en vvas,
En door uvv' sottigheên bedroghen, komt af-keeringh',
   En uvv' ghesmeerde borst er-vvesent in het graf.
3. Ghy kent de sieckten al, en konsten van ghenesen,
   En hebt den middel om den siecken by te staen,
Maer dvvasen, soeckt ghy vvel een anders hulp' te vvesen ?
   En kond' u selven niet van mijn ghevveldt ontslaen.
4. Als ghy in desen kloot den loop des Hemels kendet,
   Voor-saeght ghy d'andere het eynd' huns levens klouvv,
Siet eens op desen bol, en hier uvv' oogh' door-vvendet,
   En seght: hoe langh' u vlas sal blijven op 't ghetouvv.
5. Te vvesen slecht en narr' is vvel het soetste leven,
   Nochtans het beste niet: vermidts den slechten kloot
Als een onnosel Lam sal voor de Doodt niet beven,
   Om dat hy niet en kent den naer-te-komen noot.

Schriften van Gulsigheydt.

1. DEn Man tot ramp die wirdt van sijne Vrouw' bedroghen,
   Soo hy maer at de vrucht van Godt aen hem verboôn,
Dus is naer ons' verdienst' de Doodt op ons ghetoghen,
   Wy woeck'ren voor een' beet wel hondert duysent doôn.
2. Godt heeft hem van den stoel der wellust uyt-ghedreven,
   Op dat hy in sijn sweet sijn leden soude voên:
Doen quam de bleecke Doodt den yd'len kloot door-sweven,
   En stal den droeven mensch verr' buyten sijn vermoen.
3. Dus zy de droeve aerd' mis-seghent om uw' sonden,
   V leven zy met pijn en moeyten op-ghevult,
Tot dat de Doodt u weêr in d'aerde heeft ghesonden,
   En ghy weêr (als ghy waert) maer asschen wesen sult.
4. Ghy sult u broodt met sweet en arebeyden winnen,
   Want siet ! de aerd', niet als beackert, vruchten gheeft,
Maer, laes ! naer moeyt' en pijn, naer kommeringh' van sinnen,
   Soo dient noch voor mijn' schicht en wreedt gheweldt ghebeeft.

5. De jonghe jeughdt die hun tot vreughdt en lust begheven,
   Wiens Godt in maegh en blaes staet bealtaert en vast,
Die tot borst-smeiren en het lijf te koest'ren leven,
   Sal om d'omranckten kop Cupressen voeren hâst.

Schriften van Onkuysheydt.

1. Sy slijten in ghenucht' en wellust hunne daghen,
   En smilten in 't ghevoel van 's wereldtsche begheer',
Maer siet ! een' ooghen-blick die baert hun d'eeuw'ghe plaghen,
   Vermidts de Doodt hun drijft ter af-grondts duyster neêr.
2. Hier is de ware lust, die ons te samen knevelt,
   En met de vaste Minn' ons' herten t'samen bindt,
Eylaes ! voor korten tijdt, want onse liefd' benevelt !
   Van 't all'-vernielde spoock wordt tijdelijck gheschindt.
3. Hoort Vrouw', het sachte bedd' bedruckt met uwe leden,
   Sal ick u door mijn kracht verbieden af te treden:
   Want siet ! uw' bleecke romp hebb' ick het graf bereydt,
   En morghen wordt uw' rif daer gheest'-loos in-gheleydt.

4. VVacht menschen, vvacht u all', soo in den vvijn te smooren,
   VVaer in ghesetelt zijn onkuyscheydt, en onmaet;
Dat miss'lijck u de Doodt komt onversiens vermooren,
   En soo de vuyle ziel' in d'helschen af-grondt gaet.

Schriften van Gramschap.

1. WAer is den grammen mensch', vvaer zijn soo kloecke leden,
   Die nimmer zijn bevvust van 't schieten van de Doodt ?
VVie heeft haer, die het al vervvoest, doch oyt ontreden,
   En repten sijnen gheest uyt Doodes sek'ren noodt ?
2. Den Legher-knecht die sal de volckeren vertsaghen,
   En senden in de Doodt de landen ende steên,
Maer hy sal sonder kracht te neder zijn gheslaghen,
   Midts d'onverwachte Doodt sijn krachten sal vertreên.
3. Den Edel-man en sal sijn eer' niet mede-draghen,
   VVanneer d'all-vvinb're Doodt hem heeft ter aerd' ghevelt,
Noch uyt-ghelesen naem, noch grammer vvapens-slaghen,
   Noch helm, noch schildt, het stof is 't trouvvste van een' helt.

4. Soo langh' de vier'ghe kracht in 's krijghers lichaem brandet,
   Betoomt hy door ghevveldt het bloedigh legher-veldt,
Maer soo de stercker Doodt hem met haer' schicht aen-randet,
   Soo leght sijn vvapen-kracht en moedigh hert' ghevelt.
5. Den vvoesten moorder draeft door schroomelijcke nachten,
   Om hier oft daer een' mensch' te krijghen tot sijn' buyt,
Maer flux soo staet de Doodt hem rugghelinghs te vvachten,
   Die hem beklipt, en drijft 't ellendigh leven uyt.
6. VVie dat victori' vecht sijn buyten hem beloonen,
   En ieder naer verdienst' deylt van den rijcken roof:
De Doodt deylt oock haer' buyt, en sal 't gheroofde thoonen,
   Maer kroont d'onvvinders met een droeffelijcker loof.

Schriften van Gierigheydt.

1. WEe u-liên die het recht, gherechtighen ontnomen,
Stelt door een vverelts gift d'ong'rechtighen ten prijs,
En doet gherechte straff', van d'alles rechter, komen
   Tot gheessel van uvv' daet ten rechteren bevvijs.

2. Ghy Rechter die u laet door ghiften omme-setten,
   Ick sal u uyt het volck, en trecken uyt het recht,
En voor uws levens-dagh mijn eysschelijcke wetten
   Voor-stellen, die noyt mensch ter wereldt heeft ontrecht.
3. Den arghen sagh 't onrecht, en heeft het toe-ghelaten,
   't Recht der onnooselen wirdt aen een zijd' ghestelt,
En op gherechten naem d'onrechten 't recht besaten,
   Soo veel heeft 't wightigh goudt meer als het recht gheweldt.
4. Komt u den rijcken aen, de ooren staen u open,
   Die voor den armen zijn begrendelt, en in 't slot,
Maer wacht in u beroep toe-luysteringh' te hopen;
   Dat ghy een ander ded' verwacht dat oock van Godt.
5. Nu sal, ô ! gierigaert, ù Doodes handt beklippen,
   En morghen wordt uw' romp ghedolvet in de aerd':
Maer seght my, soo het bleeck sal verven uwe lippen,
   Wie sal ghenieten 't gelt dat ghy soo hebt ghespaert ?
6. Wie dat met loghen-tael vergadert rijcke schatten,
   Tot arme weduwens, en weesens sout ghetraen,

Die siet-men als een' Os het smerigh vet aen-vatten,
Tot dat-men 't gilde stuck siet tot het slagh-huys gaen.
7. Op dat ghy woeck'ren sout des wereldts gulde gaven,
Stelt ghy u lijf en ziel' in 't uyterste ghevaer,
En eynd'lijck blijft ghy heel door uw' begheert' begraven,
En gheeft uw' laetsten snick in Doodes fel ghebaer.
8. Komt hier ghy swacken mensch', wiens over-lade leden
Door d'op-ghepackte hot zijn in ghestaghen druck,
't Is langh ghenoech ter merckt met kommerschap ghetreden,
Komt hier, en sorgh' en last ick van uw' schouders ruck.

Schriften van Nijdigheydt.

1. WEe u-liên die het quaedt seght goedt en wel te wesen,
En 't louter goedt voor quaedt al-willens-wetens schelt,
Voor duyster 't licht, en 't licht voor duyster hebt ghepresen,
Voor honich bitter gal' den menschen aen-ghestelt.
2. Het helsch' Serpent uyt haet den menschen gingh bekoôren,
Om dat de droeve vrucht van hun soud' zijn ghenut.

VVaer door ons dad'lijck vvirdt de bleecke doodt gheboren,
Die nu den droeven mensch' ter aerde neder-stut.
3. VVat sal 't u baten doch met kaert oft teerlingh-spelen
VVt nijdigheydt het goedt te vvoeck'ren sonder tal,
Daer ghy, eylaes ! verliest des Hemels erref-deêlen,
Die noch bedrogh, noch konst', noch g'luck vveêr heelen sal.

Dit zy dan gheraden.

4. VVilt ghy uvvs levens klouvv bevrijden van de sonden,
Laet dese beelden staegh u spelen voor 't ghesicht,
Ghy kont daer lesen in, dat ghy moet zijn verslonden
Van haer, die ieder-een sal stelen uyt het licht.
Dat, soo ghy 't in u hert' laet drucken en begronden,
Soo zijt ghy sonden-vry, en vvijsselijck bericht,
En vindt soo lichtelijck uvv' tochten in-ghebonden,
Dus leydt uvvs sinnens *Borcht* te neêr en af-ghericht.

*Register Van allen de Lietjens, Rijmen ende Klinck-dichten van onse Boecken. Noteert dat dit * beteeckent de Klinck-dichten. Van 't eerste Deel.*

*A*L die oyt heeft in minn' gheleeft.	*Fol.* 10.
Ach ! sal mijn klaghen, mijn ernstigh vraghen.	16.
Brandende liefd' hoe quelt ghy my ?	40.
*Dwael-sterre die met uw' in-vloedingh' ende krachten.	41.
Ghy kleynen Koop-man van het vyer.	25.
*Hier hebb' ick in ghesangh 't beghin van mijnen brandt.	15.
Hoe langh' sal ick noch beklaghen.	18.
*Ick staen ghelijck een kindt schier stemme-loos en sien.	8.
Liefste Blom hoe komt het dat ghy dus versteenight zijt van herten.	19.
*Mijn klaghten blijven vast, mijn pijnen staen altijdt.	28.

Mijn liefste Lief wilt doch uw' ooren booghen. 31.

Morghen-sterre die soo blickert. 39.

*Onsprekelijcke liefd', die circkelt in mijn hert'. 22.

O ! soete Nymph' die in mijn jongh hert. 23.

O ! waerdigh dier en wilt doch niet ghelooven. 29.

O ! suycker-soete goede Minn'. 37.

Rust nu mijn sinnen // die door het minnen. 14.

Sult ghy het haten // Goddinn' van mijn vreughdt. 27.

't Is immers tijdt beklaeght. 33.

*Twee ponden fijn venijns met honigh over-smeert. 36.

‡Wel gaet ghy aertsch' Goddinn', en wordt ghy niet bewoghen. 3.

Wanneer den droeven nacht. 9.

Van 't tweede Deel.

*A*L sachtjens, waer loopt ghy soo vlugh. 61.

Ach ! wat een smerte braeckt het minnen uyt. 74.

Cloris was lest-mael ne'er-gheseten. 51.

*Dat ick ghevanghen ben dat wil ick niemandt wijten. 70.

Doen uw' blixems-slaghen. 88.

*De Liefd' quam lest van my (soo 't scheen) met keuringh vraghen. 91.

Eylaes ! nu sit ick hier alleen. 86.

Gheluckigh is met recht den mensch. 59.

Grinselijn was meest ontvloten // *Satyrs* koten. 71.

‡Ick danck' den goeden Godt, en wensch' u allen seghen. 45.

Ick en wil gheen goudt oft goed'ren. 62.

Ick quam lest-mael langhs de weyden. 65.

Ick sit hier eenigh. 90.

* 'k En weet niet oft ick liefd' dan oft het veynsen ken. 78.

Komt *Flora* vlicht een' krans. 79.

Lief *Amaril.* 53.

*Mijn Lief heeft nu verhoort mijn droeffelijcke klaghten. 58.

Nu dat 't gheboomt' ontluyckt // en fuyckt. 80.

*Nu moet ick eens mijn Lief met lau'ren gaen bekroonen. 84.

*O ! eynd' van mijn gheluck, ghy zweeft my aen den mondt. 64.

O ! Goden ick moet klaghen. 76.

Sylvi' soete Herders-ducht. 55.

Slimste boufken. 67.
Sylvanus was ghewoon. 68.
Wat sal het doch eens wesen. 82.

Van 't derde Deel.

*DE *Donder-godtsche Vreughdt* wanneer hy 't *Heupen-kindt.* 117.
Flosculus ut rigidi flaccescit flamine venti. 134.
Hoort toe mijn lieve *Gallathé.* 101.
Hondert duysent Fransche Kroonen. 131.
Ick begroet u schoon vrindinne. 112.
*'k Ben veyligh nu belandt, en uyt de woeste baren. 109.
Komt ghy *Bacchi*-broeders al. 127.
Lest als *Lunas* bleecke Peerden. 115.
Laet ons den Vasten-avondt-tijdt. 121.
Lest als het *Bacchus*-nat. 122.
Luystert toe verkilde Hanen. 125.
*Mijn Vrouw' hadd' gist'ren spad' aen my een uer ghestelt. 124.
‡O ! Lent, o lieve Lent, o ! voor-bod' van den Somer. 95.

O ! minnaers die de Liefde quelt.	105.
*O ! ancker-vaste Minn' die diep in-wortelt zijt.	133.
Pan bestondt het spelen.	108.
Soete Lief en wilt niet vluchten.	111.

Register van de Rancken van Cupido, met ieder op-schrift aen-ghewesen.

AMARILLIS singht de ghevaren van den Maeghdelijcken staet.	189.
CUPIDO Quack-salvers jonghen.	150.
CUPIDO Toeback-ghever.	165.
CUPIDO Roosen-dief.	180.
Den gheboeyden CUPIDO.	204.
Den bedroghen CUPIDO.	206.
Echo koppel-dicht.	170.
Eenen Droom.	174.
Eenen Deun.	188.
Herders Nacht-klaghte.	156.
In-leydinghe van de Rancken van CUPIDO.	137.

In-leydinghe van de Herders Nacht-klaghte.	155.
Lof-liedt.	161.
Lof van den Toeback.	168.
Lof der Roosen.	184.
Minnens-gril', verhaelt van THIRSIS een' Herders-Soon.	163.
Nieuwen Dichter' iver.	179.
Schrift van eenen ouden Man die de Liefde socht.	177.
Schriften van 't vrolijck leven.	182. ende 183.
Schriften van de Doodt begrepen onder den Dooden-dans.	213.
Sotte-wijsheydt op 't verlies ende vindinghe mijns-selfs.	198.
Versoeck aen eenen Schilder.	187.
Van den ghedooden ADONIS.	192.
Van de liefde die VENUS kreegh tot ASCANIUM.	196.

Fol. 1. lin. 6. behoorelijcke leest bekoorelijcke, fol. 11. l. 8 vau leest van, f. 28. dat met smert leest die met smert, f. 41. l. 1. col. 2. my my leest ghy my, f. 48. groeyen en spoeyen leest groeyet en spoeyet, f. 77. l. 5. col. 2. ghy leest hy, f. 78. l. 11. met leest niet, f. 89. l. 4. min. Leest mijn.